

Gminny Program Rewitalizacji

Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 - 2026

Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym i przedstawicielami społeczności lokalnej.

Zamawiający:

Miasto Kostrzyn nad Odrą

ul. Graniczna 2
66-470 Kostrzyn nad Odrą

Wykonawca:

„EU-CONSULT” Sp. z o.o.

ul. Wały Piastowskie 1
80-855 Gdańsk

Gdańsk, 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Podstawy prawne rewitalizacji	5
1.2. Cel, założenia i zakres opracowania	5
2. Kompatybilność GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie regionalnym i lokalnym	7
3. Obszar rewitalizacji objęty Gminnym Programem Rewitalizacji.....	11
4. Szczegółowa diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	17
4.1. Cel i założenia szczegółowej diagnozy	17
4.2. Diagnoza negatywnych zjawisk i czynników kryzysowych na obszarze rewitalizacji..	18
Karta Dużej Rodziny	19
Ubóstwo.....	21
Bezrobocie	23
Problemy wychowawcze.....	25
Alkoholizm	26
Niepełnosprawność.....	28
Niepełnosprawność i osoby starsze	29
Współwystępowanie negatywnych zjawisk (poza społecznymi)	31
Koncentracja czynników i zjawisk negatywnych.....	38
4.3. Analiza lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji	39
Potencjał gospodarczy i konkurencyjna gospodarka	39
Wysoki poziom kapitału społecznego	42
Infrastruktura techniczna	43
Podsumowanie słabych i mocnych stron obszaru rewitalizacji	43
4.4. Podsumowanie: obszary kryzysowe	45
Zbiorcza analiza wskaźników	45

5. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji)	46
6. Cele rewitalizacji i kierunki działań	48
6.1. Rekomendowane kierunki interwencji	49
7. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	58
7.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	58
7.2. Lista pozostałych (komplementarnych) przedsięwzięć rewitalizacyjnych	109
7.3. Zintegrowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	111
8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji	113
9. Ramowy harmonogram Gminnego Programu Rewitalizacji	115
10. Ramy finansowe GPR	116
11. Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji	118
11.1. Partycypacja społeczna w procesie szczegółowej diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych oraz potencjałów Miasta Kostrzyn nad Odrą	119
10.2. Odpowiedzialny społecznie obszar rewitalizacji	120
12. System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji	121
12.1. Aktualizacja GPR	123
13. System Monitoringu i oceny GPR	124
13.1. Monitoring	124
13.2. Ewaluacja	125
14. Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych Miasta Kostrzyn nad Odrą	128
14.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji	128
14.2. Zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	128
15. Spis tabel i rysunków	130

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawy prawne rewitalizacji

Podstawę prawną opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 -2026 stanowi **Ustawa z dnia 9.10.2015 r. o rewitalizacji**, natomiast dokumentem wspierającym opracowanie GPR¹ są **Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020** opracowane przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju.

1.2. Cel, założenia i zakres opracowania

Celem opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kostrzyn nad Odrą jest proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Gminny Program Rewitalizacji ma charakter kompleksowy i dotyczy zarówno sfery społecznej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej jak i gospodarczej.

Rewitalizacja to „kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych). Jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami

¹ Gminny Program Rewitalizacji

sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).”²

Działania rewitalizacyjne powinny mieć charakter zintegrowany i wielopłaszczyznowy, do opracowania dokumentu powinna być zaangażowana społeczność lokalna (np. mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy, urzędnicy czy pozostali interesariusze obszarów wyznaczonych do rewitalizacji).

Niniejsze opracowanie przedstawia aktualną sytuację na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji w sferze: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej oraz technicznej. Szczegółowa diagnoza opiera się na **analizie negatywnych zjawisk** na obszarze rewitalizacji, na podstawie której scharakteryzowane i wyodrębnione zostały czynniki kryzysowe, skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz **analizie lokalnych potencjałów**, która umożliwi efektywne wykorzystanie silnych stron obszaru rewitalizacji.

Zgodnie z dokumentem pn.: „**Diagnoza społeczno-gospodarcza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą**” w obrębie granic obszaru zdegradowanego zostały wyodrębnione poszczególne obszary kompleksowej i zintegrowanej rewitalizacji obejmujące analizę strefy społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Planistyczna część Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Kostrzyn nad Odrą stanowi odwołanie do założeń programowych rewitalizacji oraz jej celów. Określona została wizja, czyli stan pożądany po wyprowadzeniu wyznaczonych obszarów ze stanu kryzysowego, kierunki interwencji, cel strategiczny, cele operacyjne oraz odpowiednie działania i projekty rewitalizacyjne.

W celu spełnienia wizji oraz zrealizowania celów strategicznych opracowany został wykaz projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru rewitalizacji, które ujęte zostały w horyzoncie czasowym: 2016-2026.

² Wytoczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2015

2. Kompatybilność GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie regionalnym i lokalnym

Dokument	Powiązanie z Gminnym Programem Rewitalizacji
Poziom regionalny	
<p>Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego</p>	<p>Cel główny Wykorzystanie potencjałów województwa lubuskiego do wzrostu jakości życia, dynamizowania konkurencyjnej gospodarki, zwiększenia spójności regionu oraz efektywnego zarządzania jego rozwojem.</p> <p>Cel strategiczny 3 Społeczna i terytorialna spójność regionu Cele operacyjne: Cel 3.1 Wzrost dostępności i atrakcyjności kształcenia w placówkach edukacyjnych; Cel 3.2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna; Cel 3.3 Zapewnienie różnorodnej oferty kulturalnej i sportowej Cel 3.4 Promocja włączenia zawodowego i społecznego;</p>
<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gorzowskiego z Horyzontem Czasowym do 2020 roku</p>	<p>Wizja Powiat Gorzowski jest konkurencyjnym ośrodkiem w północno-zachodniej części Polski Zapewnia wysoką jakość życia dzięki wykorzystaniu potencjału społecznego i gospodarczego. Powiat cechuje atrakcyjność dla inwestorów oraz rozpoznawalność turystyczna.</p> <p>Priorytet I Rozwój działań sprzyjających włączeniu zawodowemu i społecznemu</p> <p>Priorytet III Rozwój Edukacji I Bazy Dydaktycznej</p> <p>Priorytet VI Rozwój Gospodarczy Oparty Na Wiedzy</p> <p>Priorytet IX Rozwój kultury i sportu</p>

Strategia Rozwoju Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2014 - 2023

Wizja

Kostrzyn nad Odrą w roku 2023 łączy w sobie rozwój gospodarczy z jednoczesnym poszanowaniem środowiska naturalnego oraz promocją walorów turystycznych i historycznych miasta i regionu.

Miasto jest przestrzenią bezpieczną, która stwarza warunki do życia rodzinnego i rozwoju zawodowego oraz zaspokaja potrzeby swoich mieszkańców

Misja

Celem polityki rozwoju Kostrzyna nad Odrą jest dynamiczny rozwój miasta, zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców poprzez efektywne wykorzystanie jego atrakcyjności gospodarczej i turystycznej.

Kierunek rozwoju nr 2. Kapitał społeczny

Pole operacyjne 2.2. Wzrost poziomu bezpieczeństwa socjalnego obywateli i opieki zdrowotnej mieszkańców

Pole operacyjne 2.4. Rozwój bezpieczeństwa publicznego

Pole operacyjne 2.5. Wzrost dostępności i jakości świadczenia usług publicznych

Pole operacyjne 2.6. Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego

Kierunek rozwoju nr 3. Inwestycje w zasoby

Pole operacyjne 3.3. Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa i tworzenia dogodnych warunków życia mieszkańców

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 - 2026

Misja

Stworzenie systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą w sferze ekonomicznej i społecznej poprzez przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Cel strategiczny I

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Cel strategiczny II

	<p>Wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych oraz długotrwale i przewlekle chorych, a także ich rodzin.</p> <p>Cel strategiczny III</p> <p>Rozwój aktywności społecznej oraz podniesienie poziomu integracji mieszkańców</p> <p>Cel strategiczny IV</p> <p>Aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz wspieranie przedsiębiorczości lokalnej</p> <p>Cel strategiczny V</p> <p>Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>
<p>Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2009 - 2032</p>	<p>Podstawowym celem programu jest stopniowe usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kostrzyn nad Odrą i wyeliminowanie szkodliwego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców.</p>
<p>Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Kostrzyn nad Odrą</p>	<p>Wizja Miasta Kostrzyn nad Odrą w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony klimatu będzie realizowana przez następujące cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. redukcja emisji CO² na terenie Miasta o 20% do roku 2020 w stosunku do przyjętego roku bazowego 2010; 2. redukcja zużycia energii finalnej na terenie Miasta o 20% do roku 2020 w stosunku do przyjętego roku bazowego 2010; 3. wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta do 20% w całkowitym bilansie energii finalnej do roku 2020.
<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kostrzyn nad Odrą</p>	<p>Aktualnie, zgodnie z Uchwałą Nr XI/68/15 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kostrzyn nad Odrą, Studium przechodzi proces aktualizacji.</p> <p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kostrzyn nad Odrą oraz Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026 są opracowywane równoległe, w procesie skoordynowanym, natomiast niniejszy program jest zasadniczo zbieżny z obowiązującym</p>

Studium, jak i założeniami do owego projektu
Studium.

Źródło: Opracowanie własne

3. Obszar rewitalizacji objęty Gminnym Programem Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji *obszar zdegradowany* to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym. W kontekście powyższej definicji bardzo istotne jest zdefiniowanie stanu kryzysowego.

Stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z następujących sfer:

1. **gospodarczej** (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
2. **środowiskowej** (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
3. **przestrzenno - funkcjonalnej** (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia infrastruktury techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
4. **technicznej** (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Charakterystyka obszaru zdegradowanego w Kostrzynie nad Odrą została przedstawiona w diagnozie społeczno- gospodarczej Miasta Kostrzyn nad Odrą opracowanej na potrzebę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, przez pracowników Urzędu Miasta:

„Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają wskaźniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku

poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całego miasta. Do wyznaczenia obszarów zdegradowanych w opracowaniu wykorzystano: wyniki analizy wskaźnikowej, wyniki ankiety, wyniki spotkań z przedstawicielami jednostek zarządzających budynkami mieszkalnymi na terenie Miasta Kostrzyn nad Odrą, wyniki spotkań informacyjnych z mieszkańcami miasta³.

Tabela 1 Zestawienie obszarów zdegradowanych

Lp.	Numer strefy	Powierzchnia ha	Udział procentowy	Liczba ludności
1	I	7,45	1,79	846
2	II	4,05	0,97	667
3	III	47,45	11,38	1677
4	IV	15,85	3,80	1224
5	VI	30,25	7,25	1397
6	VIII	58,3	13,98	376
7	XII	44,53	10,68	1441
8	XIII	65,40	15,68	3666
		273,28	5,92	11294

Źródło: Diagnoza społeczno – gospodarcza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą

„Wysoka wartość procentowa liczby mieszkańców wynika ze znacznej koncentracji zabudowy i niskiego standardu mieszkaniowego w obszarach zdegradowanych. Zarówno analizy wskaźnikowe jak i badanie ankietowe wskazały na dominującą rolę czynników społecznych oraz wagę przestrzeni niezbędnych dla budowania relacji, jako determinant do określania obszarów zdegradowanych. Granice obszarów zdegradowanych przedstawiono poniżej:”

³ DIAGNOZA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ

Rysunek 1 Rozmieszczenie obszarów zdegradowanych

Źródło: Załącznik 1a do Uchwały nr XX/153/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dn. 2.08.2016

„Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że zamieszkałych obszarów zdegradowanych jest znacznie więcej, niż dopuszcza ustawa o rewitalizacji. W szczególności barierą okazała się wartość maksymalna 30% mieszkańców. Obszary wskazane jako zdegradowane, choć obejmowały jedynie 5,9 % powierzchni całego miasta, to zamieszkiwało je aż 11 294 mieszkańców, co stanowi 65,23 % osób mieszkających w Kostrzynie nad Odrą(...).”

Ustawowe zapisy, a także fakt szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk, stały się podstawą do wskazania części obszaru zdegradowanego jako obszaru rewitalizacji.

Dążąc do tego, by obszar rewitalizacji był skoncentrowany terytorialnie, a także wybierając tereny, które zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji mają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego i biorąc pod uwagę informacje, gdzie miasto zamierza prowadzić rewitalizację – wskazano 5 podobszarów. Podobszary wskazane do rewitalizacji obejmują swym zasięgiem powierzchnię 98,18 ha, co stanowi 2,13 % powierzchni Miasta Kostrzyn nad Odrą oraz zamieszkuje na nim 5169 mieszkańców, stanowiąc tym samym 29% ogółu mieszkańców⁴.

Tabela 2 Obszar wybrany do rewitalizacji

Lp.	Numer	liczba ludności w podstrefach	Powierzchnia w ha	Udział procentowy ludności
1	I	798	4,66	1,12
2	II	667	4,05	0,97
3	III	1667	47,45	11,38
4	IV	1055	14,63	3,51
5	VI	982	27,39	6,57
	suma	5169	98,18	2,13

Źródło: Diagnoza społeczno – gospodarcza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą

Szczegółowa charakterystyka obszarów wyznaczonych do rewitalizacji:

- Strefa I: Obszar położony w północno – wschodniej części miasta, w skład którego wchodzi: Osiedle Leśne, ul. Prosta, ul. Sportowa. Dominującą formą zabudowy na tym

⁴ Ibidem.

obszarze jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, głównie typu koszarowego (lata 20 – 30-ste XX w. na Os. Leśnym). Otoczenie przedmiotowego obszaru stanowią tereny produkcyjne, zespół budynków piekarni wraz ze spichlerzami zbożowymi, ogrody działkowe, cmentarz komunalny oraz tereny leśne.

- Strefa II: Obszar stanowiący ulice: Osiedle Słowiańskie, Władysława Sikorskiego, Piastowska. Dominującą formę zabudowy tego obszaru stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna datowana na lata 1964-1968 (Osiedle Słowiańskie) oraz mieszana – zabudowa usługowa. Otoczenie obszaru stanowią tereny kolejowe od północy oraz od południa tereny mieszkaniowe. Znajduje się tu zabudowa objęta ochroną konserwatorską m.in. budynek dawnego zespołu szkół.
- Strefa III: Obszar położony w centralnej części miasta, do którego zaliczamy ulice: Dworcowa, Osiedle Mieszka I, Niepodległości. Dominującą formę zabudowy tego obszaru stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna datowana głównie na lata 1969-1975 r. (Osiedle Mieszka I). Na obszarze tym dominuje strefa kulturalno – rekreacyjna: Amfiteatr, stadion sportowy, Kostrzyńskie Centrum Kultury. Teren częściowo zalewowy.
- Strefa IV: Obszar położony w centralnej części miasta z ulicami: Adama Mickiewicza, Tadeusza Kościuszki, Osiedlowa, Osiedle „B”, Osiedle „C”, Krótka, Mikołaja Kopernika. Dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna datowana głównie na lata 60-te XX w. oraz zabudowa usługowa. W strefie znajdują się przedszkola miejskie oraz szkoła publiczna.
- Strefa VI: Obszar ograniczony ulicami: Jodłowa, Dębowa, Zaułek Klonowy, Wojska Polskiego, Saperska, Osiedle Kolejowe, Generała Tadeusza Kutrzeby, Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Charakterystyczna w części obszaru zabudowa pokoszarowa, jak również występuje zabudowa mieszkaniowa, usługowa, handlowa, hala sportowa oraz nowa zabudowa jedno i wielorodzinna.

Graficzne rozmieszczenie obszarów do rewitalizacji przedstawiono poniżej:

Rysunek 2 Rozmieszczenie obszarów wybranych do rewitalizacji

Źródło: Załącznik 1b do Uchwały nr XX/153/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dn. 2.08.2016

Szczegółowa diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Niniejsza szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji odnosi się do obszaru wyznaczonego Uchwałą nr XX/153/16 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 2 sierpnia 2016r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Kostrzyn nad Odrą.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji podzielony został na poszczególne strefy rewitalizacji: I, II, III, IV oraz VI.

Czynniki i zjawiska kryzysowe oraz skala i charakter lokalnych potencjałów zostały zdiagnozowane i opracowane na podstawie analizy danych liczbowych, charakteryzujących zjawiska kryzysowe oraz wyników badań wypracowanych podczas spotkań z pracownikami Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą oraz spotkania warsztatowego (konferencji otwierającej).

4.1. Cel i założenia szczegółowej diagnozy

Przeprowadzona diagnoza społeczno-gospodarcza służyła wytyczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, dla którego przeprowadzona została niniejsza szczegółowa diagnoza obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji. Celem niniejszej oceny było zestawienie na obszarze rewitalizacji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, technicznych środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych ze zdiagnozowanymi potencjałami.

Zgodnie z potrzebą wizualizacji koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, jako podstawową metodę przestrzennej prezentacji danych w szczegółowej diagnozie czynników i zjawisk kryzysowych wykorzystano metodę analizy przestrzennej za pomocą siatki (grid spatial analysis). Dane zobrazowane zostały za pomocą kartodiagramu geometrycznego o oczku sześciokątnym (siatka heksagonalna, „plaster miodu”).

Prezentacja na siatce heksagonalnej pozwala na uzyskanie pełnej porównywalności przedstawionych na mapie obszarów oraz umożliwia intuicyjny odczyt danych.

Analizie poddane zostały strefy wyznaczone do rewitalizacji, na które została nałożona siatka kartodiagramu geometrycznego (heksagonalna) opracowana na potrzebę przeprowadzenia szczegółowej diagnozy społeczno -gospodarczej.

Szczegółowa diagnoza społeczno-gospodarcza została uzupełniona o wskaźniki odnoszące się do poszczególnych ulic zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji, których źródłem były instytucje i jednostki zaangażowane w proces rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą, takie jak:

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Wydział Oświaty, Kultury i Opieki UM,
- Wydział Gospodarki Komunalnej i Lokalowej UM,
- Wydział Finansowy UM.

4.2. Diagnoza negatywnych zjawisk i czynników kryzysowych na obszarze rewitalizacji

Diagnoza zjawisk negatywnych i czynników kryzysowych obejmuje swoim zakresem przede wszystkim **zjawiska społeczne** (tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom kapitału społecznego, niewystarczające uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym itp.) oraz współwystępujące negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne.

Na potrzebę uszczegółowienia diagnozy zjawisk społecznych na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji wykorzystano wspomnianą powyżej analizę kartodiagramu geometrycznego oraz analizę rozkładu negatywnych zjawisk społecznych na poszczególnych ulicach w obrębie obszaru rewitalizacji. O wyborze metody prezentacji zjawisk kryzysowych decydowała agregacja oraz liczebność przedstawianych informacji.

Analizie ilościowej poddane zostały dane charakteryzujące obszar rewitalizacji, świadczące o koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, jak:

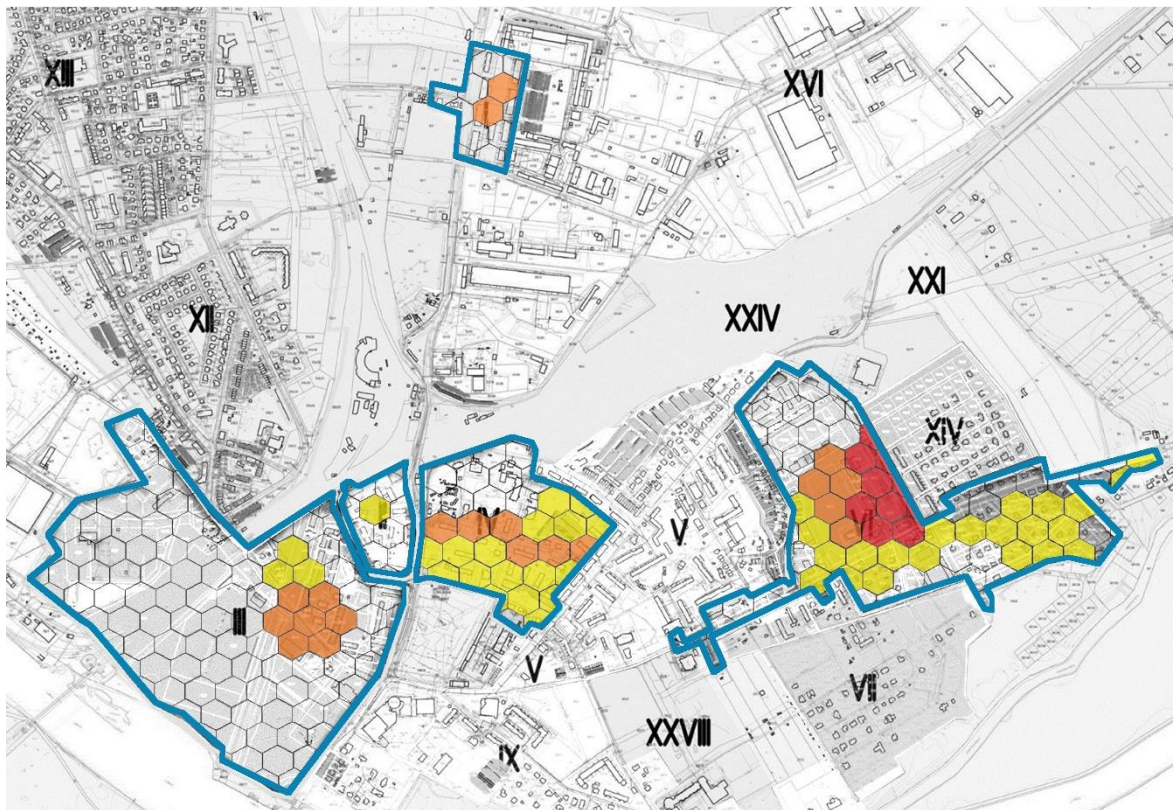
- liczba wydanych Kart Dużej Rodziny,
- zjawiska świadczące o ubóstwie lokalnej społeczności (przyznane zasiłki stałe, zasiłki okresowe oraz zasiłki celowe),
- bezrobocie rejestrowane,
- aspekty świadczące o problemach wychowawczych (wagary, palenie papierosów, agresja, przemoc w szkole, przemoc w rodzinie, posiadanie narkotyków),
- uzależnienie od alkoholu,
- osoby z niepełnosprawnością,
- osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnością.

Karta Dużej Rodziny

Na terenie wyznaczonym do rewitalizacji najwięcej Kart Dużej Rodziny wydanych zostało mieszkańcom zameldowanym w strefie VI – 19 oraz IV – 9. W strefie I wydane zostały trzy Karty Dużej Rodziny, w strefie III – cztery, natomiast w strefie II – jedna.

Rysunek 3 Koncentracja zjawiska dot. rodzin wielodzietnych na obszarze rewitalizacji

- Najwyższy wskaźnik koncentracji zjawiska
- Wysoki wskaźnik koncentracji zjawiska
- Umiarkowany wskaźnik koncentracji zjawiska
- Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne „EU-CONSULT”

***Wniosek 1:** Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny wśród mieszkańców obszaru wyznaczonego do rewitalizacji (w szczególności w strefach IV i VI) świadczy o konieczności rozpatrywania funkcjonowania lokalnej społeczności w aspekcie zapewnienia oferty społecznej, kulturalnej, mieszkaniowej, usług i infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych oraz przez pryzmat funkcjonowania społeczeństwa wielopokoleniowego.*

Ubóstwo

Parametry przedstawiające kryzysowe zjawisko nazwane w powszechnym użyciu instytucji pomocy społecznej „ubóstwem” dotyczą przede wszystkim takich danych ilościowych jak: przyznane zasiłki stałe, zasiłki okresowe oraz zasiłki celowe (w tym dożywianie). Na podstawie analizy korelacji liczebności występowania wyżej wymienionych świadczeń z miejscem zameldowania ich beneficjentów określone zostały obszary koncentracji tych zdarzeń na terenie obszaru rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Przeprowadzona analiza negatywnych zjawisk społecznych uproszczonych w zwyczajowym postrzeganiu pojęcia „ubóstwo” wykazała jego największą koncentrację w strefie **IV**, gdzie zarejestrowano największą liczbę przydzielonych zasiłków w porównaniu do powierzchni wybranej jednostki urbanistycznej (14,63 ha). Największe nagromadzenie osób pobierających zasiłki stałe, okresowe oraz celowe w strefie **IV** odnotowano w jej centralnej (rejon ul. Osiedlowej, ul. Tadeusza Kościuszki i Osiedla „B”) oraz południowej części (u. Krótka).

Relatywnie dużą koncentrację zjawiska zarejestrowano również wśród mieszkańców centralnej części strefy **VI** – w rejonach ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz ul. Saperskiej.

Rysunek 4 Koncentracja zjawiska dot. ubóstwa lokalnej społeczności na obszarze rewitalizacji

- Najwyższy wskaźnik koncentracji zjawiska
- Wysoki wskaźnik koncentracji zjawiska
- Umiarkowany wskaźnik koncentracji zjawiska
- Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne „EU-CONSULT”

Wniosek 2. Analiza zjawiska ubóstwa na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji ukazuje, że w Kostrzynie nad Odrą istnieje silna potrzeba wsparcia klientów Pomocy Społecznej – w zdobywaniu kompetencji do przeciwdziałania problemom społecznym dotyczącym całej rodziny.

Bezrobocie

Ze względu na agregację i występowanie danych dotyczących bezrobocia na mapie Miasta Kostrzyn nad Odrą, do zwizualizowania koncentracji zjawiska nie wykorzystano parametru stopy bezrobocia, czyli proporcji liczby bezrobotnych do liczby osób aktywnych ekonomicznie, a jednostkowe zameldowanie zarejestrowanych osób bezrobotnych na poszczególnych ulicach.

Sytuacja na rynku pracy w Kostrzynie nad Odrą kształtuje się na stosunkowo dobrym poziomie i w 2015 r. oscylowała na poziomie 251 osób zameldowanych w całym Mieście.

Rozkład danych dotyczący liczby osób bezrobotnych na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji obrazuje, że najliczniejsze występowanie osób nieaktywnych zawodowo charakteryzuje strefę I oraz IV. Najwyższa koncentracja zjawiska wśród mieszkańców strefy I dotyczy Osiedla Leśnego, natomiast wśród mieszkańców strefy IV - jej wschodniej (ul. Osiedlowa, Osiedle „B”) oraz zachodniej części (ul. Osiedlowa, ul. Krótka, Osiedle „C”).

Relatywnie wysoka liczba osób bezrobotnych odnotowana została również w strefie II (w szczególności na Osiedlu Słowiańskim) oraz we wschodniej części strefy III – w obrębie Osiedla Mieszka I.

Rysunek 5 Koncentracja zjawiska dot. bezrobocia na obszarze rewitalizacji

- Najwyższy wskaźnik koncentracji zjawiska
- Wysoki wskaźnik koncentracji zjawiska
- Umiarkowany wskaźnik koncentracji zjawiska
- Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne „EU-CONSULT”.

***Wniosek 3.** Dzięki efektywnym działaniom odpowiednich instytucji wspierających lokalny rynek pracy sytuacja osób bezrobotnych w Kostrzynie nad Odrą z roku na rok staje się coraz bardziej korzystna. Dzięki czemu sytuacja ekonomiczna mieszkańców terenu rewitalizacji ulega systematycznej poprawie.*

***Wniosek 4.** Szczegółowa diagnoza obszaru wyznaczonego do rewitalizacji ukazuje, że wpływ zjawiska bezrobocia na jego degradację, niezależnie od rozkładu terytorialnego, jest zdecydowanie niski. Dlatego przeciwdziałanie bezrobociu powinno opierać się na tworzeniu warunków sprzyjających zakładaniu działalności gospodarczej, w tym przede wszystkim na wsparciu przejawów lokalnej przedsiębiorczości społecznej (łączącej w swoim funkcjonowaniu cele ekonomiczne i społeczne).*

Problemy wychowawcze

Dane dotyczące problemów wychowawczych (m.in. wagary, palenie papierosów, agresja, przemoc w szkole, przemoc w rodzinie, posiadanie narkotyków) przedstawione zostały w postaci zagregowanej i ulokowanej w poszczególnych strefach obszaru rewitalizacji.

Analizując występowanie zjawisk pod uproszczonym nazewnictwem – „problemy wychowawcze” na obszarze rewitalizacji miasta Kostrzyn nad Odrą można zauważyć ich wzmożoną koncentrację w centralnej części strefy VI, w szczególności w obrębie ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz w pomiędzy ul. Generała Tadeusza Kutrzeby a ul. Saperską.

Wysoki wskaźnik koncentracji problemów wychowawczych charakteryzuje również mieszkańców wschodniej (Osiedle „C”) oraz zachodniej (Osiedle „B”, ul. Krótka) części obszaru IV, a także zachodniej części strefy III – (Osiedle Mieszka I, ul. Dworcowa).

Rysunek 6 Koncentracja zjawiska dot. problemów wychowawczych na obszarze rewitalizacji

- Najwyższy wskaźnik koncentracji zjawiska
- Wysoki wskaźnik koncentracji zjawiska
- Umiarkowany wskaźnik koncentracji zjawiska
- Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Diagnozy społeczno – gospodarczej służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Kostrzyn nad Odrą”.

Wniosek 5. Poza wyraźną koncentracją w strefie VI oraz mniejszą w strefie IV, zjawisko problemów wychowawczych nie będzie znacząco oddziaływać na poziom degradacji obszaru Miasta Kostrzyn nad Odrą wytypowanego do rewitalizacji.

Alkoholizm

Dane dotyczące uzależnienia od alkoholu opierają się wyłącznie na przypadkach osób zdiagnozowanych jako uzależnione, dlatego wizualizacja zjawiska nie bazuje na danych rzeczywistych, a wyłącznie na informacjach pozyskanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Analiza koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w zakresie osób nadmiernie spożywających alkohol wykazała ich najczęstsze występowanie w każdej ze stref wyznaczonego obszaru rewitalizacji, które w szczególności zauważalne jest w:

- strefie I: (obręb Osiedla Leśnego);
- strefie III: część północno-centralna (ul. Niepodległości) oraz wschodnia (Osiedle Mieszka I);
- strefie IV: centralna część (obręb Osiedla „B”, ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Krótka);
- strefie VI: południowa część (ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego).

Rysunek 7 Koncentracja zjawiska dot. uzależnienia od alkoholu na obszarze rewitalizacji

- Najwyższy wskaźnik koncentracji zjawiska
- Wysoki wskaźnik koncentracji zjawiska
- Umiarkowany wskaźnik koncentracji zjawiska
- Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne „EU-CONSULT”

***Wniosek 6.** Przeciwdziałanie zjawisku nadmiernego spożycia alkoholu ze względu na jego zróżnicowany rozkład terytorialny powinno dotyczyć wszystkich mieszkańców Miasta uzależnionych od alkoholu. Działanie profilaktyczne oraz działania redukujące koncentrację zjawiska powinny skierowane zostać do wszystkich mieszkańców Kostrzyna nad Odrą, co w konsekwencji spowoduje dekoncentrację zjawiska na obszarze rewitalizacji.*

Niepełnosprawność

Na podstawie analizy danych dotyczących agregacji i zameldowania osób z niepełnosprawnościami, w poszczególnych strefach obszaru rewitalizacji, wytypowane zostały miejsca, które charakteryzują się najwyższym wskaźnikiem koncentracji tego zjawiska społecznego.

Poddane analizie zameldowanie osób z niepełnosprawnościami w obszarze rewitalizacji Miasta Kostrzyna nad Odrą wskazuje ich największą koncentrację w granicach strefy IV (ul. Osiedlowa, Osiedle „B”, Osiedle „C”, ul. Krótka, ul. Mikołaja Kopernika) oraz strefy I (Osiedle Leśne), a także we wschodniej części strefy III (Osiedle Mieszka I, ul. Dworcowa) oraz centrum strefy VI (ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego).

Rysunek 8 Koncentracja zjawiska dot. osób z niepełnosprawnością na obszarze rewitalizacji

- Najwyższy wskaźnik koncentracji zjawiska
- Wysoki wskaźnik koncentracji zjawiska
- Umiarkowany wskaźnik koncentracji zjawiska
- Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne „EU-CONSULT”

Niepełnosprawność i osoby starsze

Z kolei skonsolidowane współczynniki dotyczące niepełnosprawności oraz osób starszych stanowią wskaźnik, który jak można zauważyć rozproszony jest na całym obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

Najwyższy wskaźnik koncentracji osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych dotyczy przede wszystkim:

- strefy II (obszar Osiedla Słowiańskiego oraz ul. Władysława Sikorskiego);
- południowej części strefy IV (ul. Krótka, ul. Mikołaja Kopernika, Osiedle „B”);
- wschodniej części strefy III (Osiedle Mieszka I, ul. Niepodległości);

- centralnej części strefy VI (ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, ul. Generała Tadeusza Kutrzeby, ul. Saperska).

Rysunek 9 Koncentracja zjawiska dot. osób z niepełnosprawnością i osób starszych z niepełnosprawnością na obszarze rewitalizacji

- Najwyższy wskaźnik koncentracji zjawiska
- Wysoki wskaźnik koncentracji zjawiska
- Umiarkowany wskaźnik koncentracji zjawiska
- Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne „EU-CONSULT”

Wniosek 7. Koncentracja osób starszych oraz osób niepełnosprawnych na terenie wyznaczonym do rewitalizacji, świadczy o konieczności przystosowania infrastruktury miejskiej w dwóch aspektach:

W pierwszej kolejności zmiany powinny dotyczyć infrastruktury społecznej i kulturalnej w celu dostosowania oferty i usług od potrzeb grup społecznych zagrożonych wykluceniem.

Zmiany powinny dotyczyć również infrastruktury technicznej i drogowej, która umożliwi swobodne korzystanie z niej osobom z ograniczeniami ruchowymi.

Współwystępowanie negatywnych zjawisk (poza społecznymi)

W myśl art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji obszar, który charakteryzuje się wysoką koncentracją negatywnych zjawisk społecznych można określić jako zdegradowany w przypadku współwystępowania na nim co najmniej jednego z następujących zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

W celu uszczegółowienia diagnozy koncentracji współwystępujących zjawisk kryzysowych wykorzystana została analiza istniejących aspektów środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Do prezentacji ww. zjawisk wykorzystano mapy tematyczne z nałożoną na nie siatką przedstawiającą granice poszczególnych jednostek urbanistycznych. Ze szczególnym wyróżnieniem obszaru wyznaczonego do rewitalizacji Miasta.

Aspekty środowiskowe

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że wśród negatywnych zjawisk dotyczących aspektów środowiskowych należy w szczególności rozpatrzyć przekroczenie standardów jakości środowiska oraz lokalizację odpadów zagrażających życiu lub zdrowiu.

Miasto Kostrzyn nad Odrą (w tym obszar wyznaczony do rewitalizacji) ze względu na swoje przygraniczne położenie, funkcjonowanie na jego terenie Kostrzyńsko – Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz wzmożone natężenie ruchu komunikacyjnego narażone jest na występowanie wielu czynników negatywnie oddziałujących na środowisko, w tym przede wszystkim:

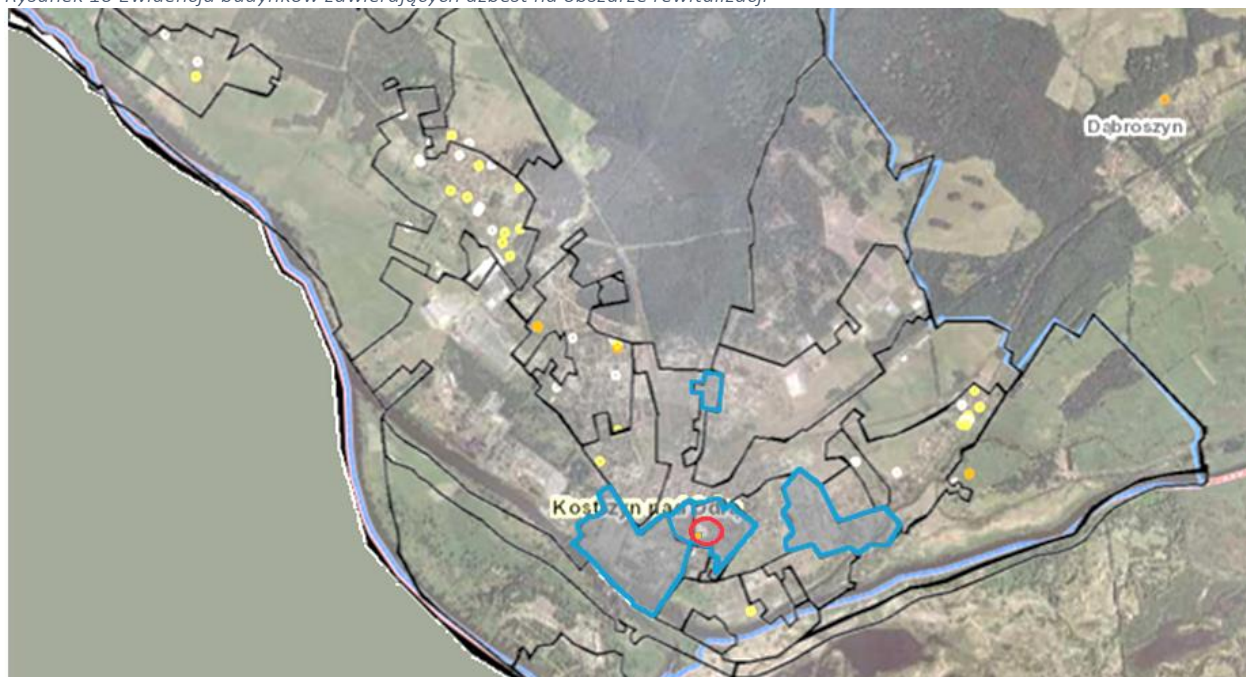
- Zanieczyszczenie powietrza spowodowane m.in. emisją zorganizowaną pochodzącą ze źródeł punktowych i powierzchniowych, emisją ze środków transportu i komunikacji czy emisją niezorganizowaną.
- Oddziaływaniem hałasu, którego głównym źródłem są: ruch drogowy, ruch kolejowy oraz prowadzona działalność gospodarcza.

Wniosek 8. Niska emisja oraz hałas komunikacyjny stanowią istotny problem dla obszaru wyznaczonego do rewitalizacji, przez co projektowana infrastruktura oraz zmiany dotyczące budynków mieszkalnych i gospodarczych powinny być komplementarne z infrastrukturą techniczną zmniejszającą emisję zorganizowaną (np. termomodernizacja).

W przypadku obecności odpadów zagrażających życiu, zdrowiu lub środowisku na terenie obszaru wyznaczonego do rewitalizacji wyszczególnić można przede wszystkim występowanie azbestu, który znajduje się w budynkach zlokalizowanych w zachodniej części strefy IV.

Rysunek 10 Ewidencja budynków zawierających azbest na obszarze rewitalizacji

- Granice Miasta
 - Granice obszaru rewitalizacji
 - Lokalizacja wyrobów zawierających azbest na terenie obszaru rewitalizacji
- Wyroby azbestowe według stopnia pilności usunięcia:
- Wyroby azbestowe usunięte
 - III stopień pilności usunięcia wyrobów azbestowych
 - II stopień pilności usunięcia wyrobów azbestowych

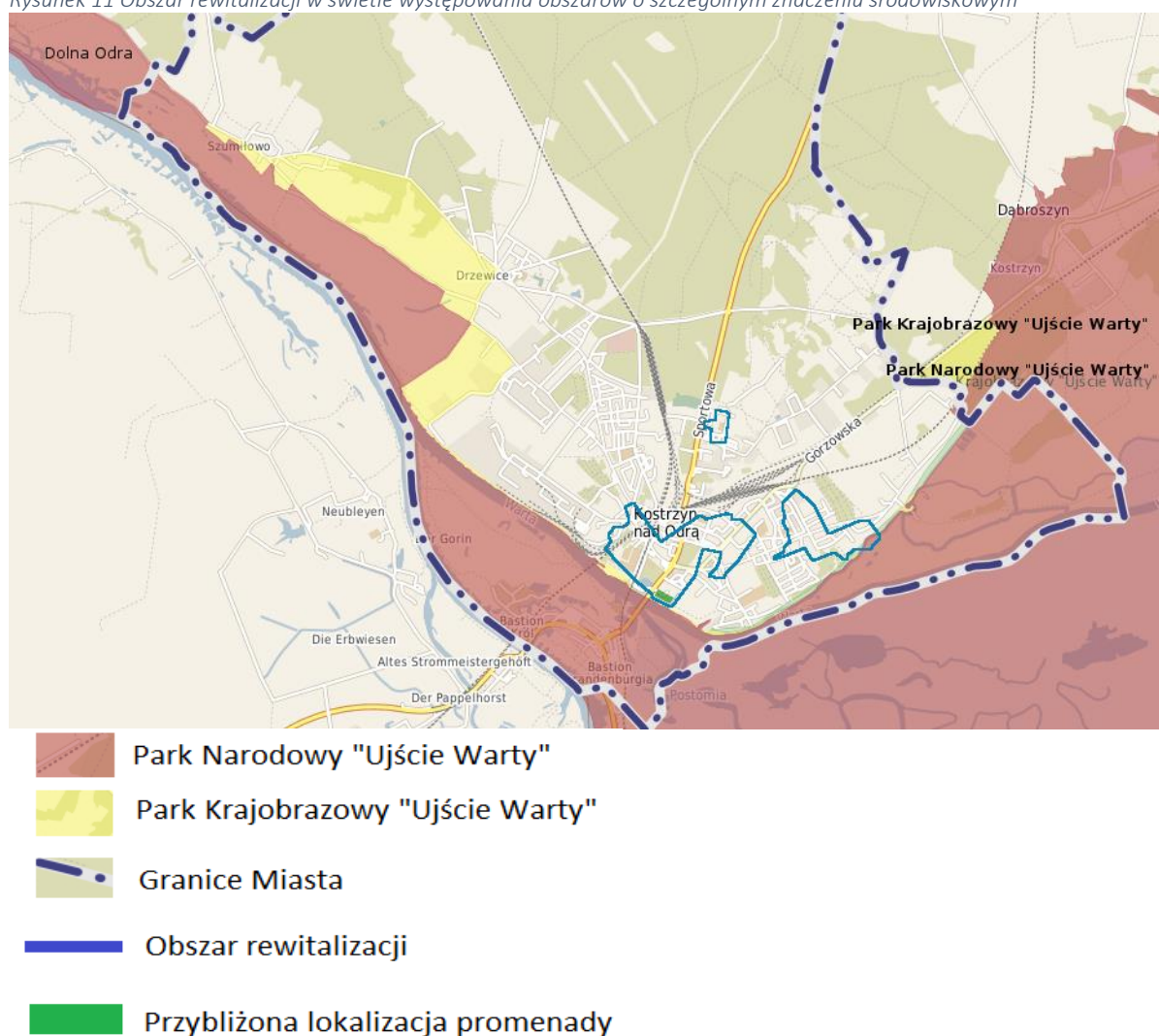
Źródło: Opracowanie własne „EU-CONSULT” na podstawie <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Wniosek 9. Występowanie azbestu odnotowano wyłącznie w jednej z analizowanych stref, przez co można stwierdzić, iż budynki zawierające azbest nie stanowią istotnego źródła powodującego degradację obszaru wyznaczonego do rewitalizacji w aspekcie środowiskowym.

Na terenie Miasta Kostrzyn nad Odrą system obszarów prawnie chronionych stanowią: fragment Parku Narodowego „Ujście Warty”, fragment Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” oraz fragment Obszaru Natura 2000 „Ujście Warty”. Jednakże żadna ze stref wyznaczonych do rewitalizacji nie znajduje się na terenie ww. obszarów.

Rysunek 11 Obszar rewitalizacji w świetle występowania obszarów o szczególnym znaczeniu środowiskowym

Źródło: Opracowanie własne „EU-CONSULT” na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

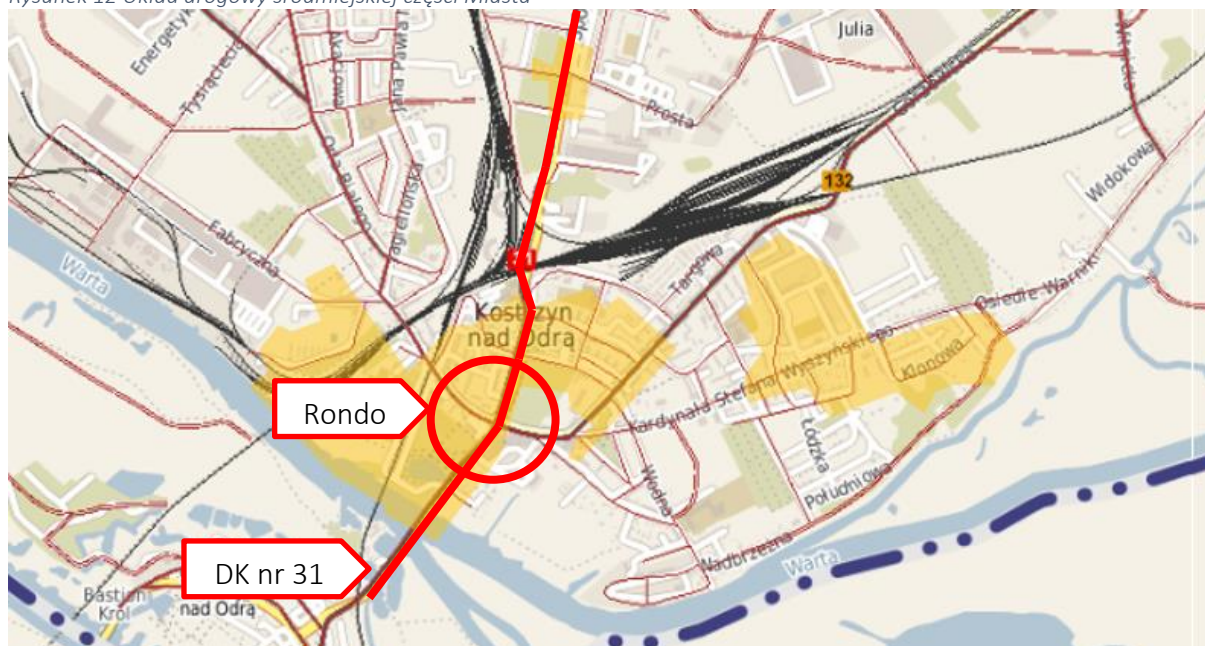
***Wniosek 10.** Mimo, iż w obrębie analizowanego obszaru nie znajduje się żaden z terenów prawnie chronionych, ich bliskość względem strefy III można wykorzystać w postaci stworzenia atrakcyjnej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej (np. promenada nad Wartą).*

Aspekt przestrzenno – funkcjonalny

Aktualne rozwiązania komunikacyjne w mieście Kostrzyn nad Odrą ze względu na geograficzne położenie miejscowości skonstruowane jest w układzie wachlarzowym. Głównym węzłem komunikacyjnym jest węzeł – rondo, które położone jest w ścisłym centrum Miasta, w strefie mieszkaniowej i handlowej. Dodatkowo wzmożony ruch komunikacyjny w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji generuje Droga Krajowa nr 31

Strefy wyznaczone do rewitalizacji (nr II, III, IV) zlokalizowane są w pobliżu ronda, co w konsekwencji generuje w ich obrębie wzmożony ruch komunikacyjny.

Rysunek 12 Układ drogowy śródmiejskiej części Miasta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Geoportal.gov.pl

***Wniosek 11.** Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w szczególności stref – I, II, III, IV są najbardziej narażeni na negatywne skutki wzmożonego ruchu komunikacyjnego w obrębie miejsca ich zamieszkania. Wśród negatywnych konsekwencji aktualnego układu urbanistycznego w Kostrzynie nad Odrą wyszczególnić można: zwiększoną niską emisję pochodzącą z pojazdów samochodowych, podwyższony poziom hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie poziomu bezpieczeństwa, czy trudności związane z parkowaniem w śródmiejskiej części Miasta.*

Aspekt techniczny

Aspekt techniczny dotyczy między innymi braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W przypadku obszaru rewitalizacji (zgodnie z danymi pozyskanymi przez Referatu Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą: Tabela 3) w strefie I trzy budynki mieszkalne korzystające z ogrzewania bazującego na piecach, czyli potencjalnych źródłach wzmożonego poziomu niskiej emisji. W strefie II nie występują budynki mieszkalne ogrzewane indywidualnie, z kolei w strefie III zlokalizowanych jest pięć budynków, w których występuje ogrzewanie w postaci pieców. W strefie IV występuje osiem źródeł niskiej emisji (pieców) w budynkach mieszkalnych, natomiast w strefie VI – pięć.

Tabela 3 Wykaz budynków mieszkalnych na terenie obszaru rewitalizacji (dane pozyskane przez Referatu Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą)

Adres budynku	Liczba lokali w budynku		Liczba osób	Sposób ogrzewania	Strefa rewitalizacji
	Mieszk.	Użytk.			
Oś. Leśne 1	37	1	71	sieciowe	I
Oś. Leśne 2	39	0	93	sieciowe	I
Oś. Leśne 3	39	0	85	sieciowe	I
Oś. Leśne 4	30	0	77	sieciowe	I
Oś. Leśne 5	12	4	27	sieciowe	I
Oś. Leśne 7	24	0	68	sieciowe	I
Oś. Leśne 10	44	0	106	sieciowe	I
Osiedle Leśne 11	2	0	4	piece	I
Osiedle Leśne 12	2	0	2	piece	I
Prosta 24	6	0	12	piece	I
Os. Leśne 9	45	0	106	sieciowe	I
Sportowa 19	3	0	22	sieciowe	I
Oś. Słowiańskie 3-4	28	0	61	sieciowe	II
Oś. Słowiańskie 5-6	28	0	53	sieciowe	II
Os. Słowiańskie 7-8	30	0	59	sieciowe	II
Os. Słowiańskie 9-10	30	0	53	sieciowe	II
Os. Słowiańskie 19-22	48	2	98	sieciowe	II
Os. Słowiańskie 15-16	30	0	47	sieciowe	II
Os. Słowiańskie 11-12	30	0	54	sieciowe	II
Niepodległości 21	4	0	10	gazowe/piece	III
Oś. Mieszka I 28	30	0	56	gazowe/piece	III
Os. Mieszka I 29	30	0	54	sieciowe	III
Niepodległości 4	4	0	10	gazowe	III
Niepodległości 13A	7	0	14	piece	III
Os. Mieszka I 21-23	35	0	73	sieciowe	III

Os. Mieszka I 26-27	55	0	101	sieciowe	III
Os. Mieszka I 30	30	0	52	sieciowe	III
Os. Mieszka I 31	30	0	62	sieciowe	III
Dworcowa 1-3-5	22	0	54	indywidualne	III
Niepodległości 5	7	0	15	piece	III
Niepodległości 13-15	29	1	35	piece	III
Osiedlowa 1	22	0	44	gazowe/piece/elekt r	IV
Osiedlowa 5	22	0	62	gazowe/piece/elekt r	IV
Osiedlowa 6	38	0	51	gazowe/piece	IV
Osiedlowa 7	6	0	18	gazowe	IV
Osiedlowa 9	6	0	12	gazowe/piece	IV
Osiedlowa 11	6	0	14	gazowe	IV
Osiedlowa 13	6	0	21	gazowe	IV
Osiedlowa 17	6	0	14	gazowe/piece	IV
Osiedle C 6	22	0	40	gazowe/piece	IV
Osiedle C 7	22	0	42	gazowe/piece	IV
Osiedle B 1	37	0	82	indywidualne	IV
A. Mickiewicza 15	11	0	24	sieciowe	IV
A. Mickiewicza 18	12	0	24	sieciowe	IV
Mieszka I 8-14	75	0	155	sieciowe	IV
Osiedlowa 1	22	0	47	indywidualne	IV
Osiedlowa 3	22	0	56	indywidualne	IV
T. Kościuszki 16	22	0	55	indywidualne	IV
Osiedlowa 15	6	0	9	indywidualne	IV
Kopernika 2	21	1	45	gazowe/piece/elekt r	IV
T. Kościuszki 1	6	0	11	sieciowe	IV
T. Kościuszki 5	22	0	54	gazowe	IV
Krótką 1	22	0	46		IV
Krótką 3	22	0	44	gazowe/piece	IV
Krótką 5	22	0	45		IV
A. Mickiewicza 22	26	6	44	gazowe/piece/elekt r	IV
A. Mickiewicza 14	12	0	31	gazowe/sieciowe	IV
Oś. Kolejowe 1	4	0	8	gazowe/piece	VI
Oś. Kolejowe 2	7	0	12	gazowe/piece	VI
Oś. Kolejowe 3	4	0	1	gazowe/piece	VI
Oś. Kolejowe 4	4	0	12	gazowe/piece	VI
Oś. Kolejowe 5	5	0	15	sieciowe	VI
Wojska Polskiego 31-33	10	0	22	gazowe/elekt	VI
Kard. S. Wyszyńskiego 4	2	0	4	gazowe	VI
Kard. S. Wyszyńskiego 27-41	80	0	179	sieciowe	VI
Saperska 1	9	0	33	indywidualne	VI
Kard. S. Wyszyńskiego 51	64	0	206	kotłownia gazowa	VI
Kard. S. Wyszyńskiego 8	6	0	9	gazowe/piece	VI
Kard. S. Wyszyńskiego 10	6	0	11	gazowe	VI
Kard. S. Wyszyńskiego 25	5	0	21	sieciowe	VI

Suma	1306	15	2724			
MZK						
PKP						
Morena						
Avikor						
Miasto Kostrzyn nad Odrą						

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Referatu Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą

Koncentracja czynników i zjawisk negatywnych

Analizując występowanie negatywnych zjawisk społecznych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych wyznaczona została skala koncentracji wszystkich analizowanych zjawisk w poszczególnych strefach rewitalizacji. Skalę⁵ koncentracji negatywnych zjawisk w Mieście Kostrzyn nad Odrą przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4 Koncentracja negatywnych zjawisk na terenie Miasta Kostrzyn nad Odrą

Aspekt problemowy	Obszar rewitalizacji				
	Strefa I	Strefa II	Strefa III	Strefa IV	Strefa VI
Sfera społeczna					
Karta Dużej Rodziny				Yellow	Red
Ubóstwo		Yellow	Yellow	Red	Red
Bezrobocie	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Yellow
Problemy wychowawcze				Red	Yellow
Alkoholizm	Yellow		Yellow	Red	
Niepełnosprawność	Yellow	Yellow		Red	Yellow
Os. starsze i niepełnosprawne	Yellow	Red	Red	Red	Yellow
Sfera środowiskowa					
Niska emisja, hałas	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Azbest				Red	
Sfera przestrzenno - funkcjonalna					
Sieć dróg transportowych	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
Sfera techniczna					
Niska emisja (budynki mieszkalne)			Yellow	Red	Yellow

Źródło: Opracowanie własne

W aspekcie analizy koncentracji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych ich najczęstszym występowaniem charakteryzuje się strefa IV, w której aż 8 z analizowanych zjawisk cechuje się najwyższym poziomem koncentracji. W strefie VI występują dwa takie zjawiska, z kolei w strefie II oraz III – po jednym.

⁵ Skala koncentracji negatywnych zjawisk określona została na podstawie indywidualnego charakteru Miasta Kostrzyn nad Odrą

4.3. Analiza lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji

Analiza negatywnych zjawisk w obszarze rewitalizacji zestawiona została z analizą lokalnych potencjałów. Celem analizy lokalnych potencjałów obszaru rewitalizacji jest efektywne wykorzystanie zdiagnozowanych mocnych stron w kontekście zniwelowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych, technicznych i środowiskowych.

Potencjał gospodarczy i konkurencyjna gospodarka

Potencjał w aspekcie gospodarczym Miasta Kostrzyn nad Odrą stanowi przygraniczne położenie oraz funkcjonowanie na jego terenie Kostrzyńsko - Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która, jak czytamy w „Diagnozie społeczno – gospodarczej służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Kostrzyn nad Odrą”, jest najszybciej rozwijającą się polską specjalną strefą ekonomiczną.

Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna została założona w 1997 r. w Kostrzynie nad Odrą i Słubicach. KSSE⁶ obejmuje łączny obszar 1 868 ha terenów zlokalizowanych w trzech województwach: lubuskim, wielkopolskim oraz zachodniopomorskim.

Rysunek 13 Lokalizacja obszarów w ramach KSSSE

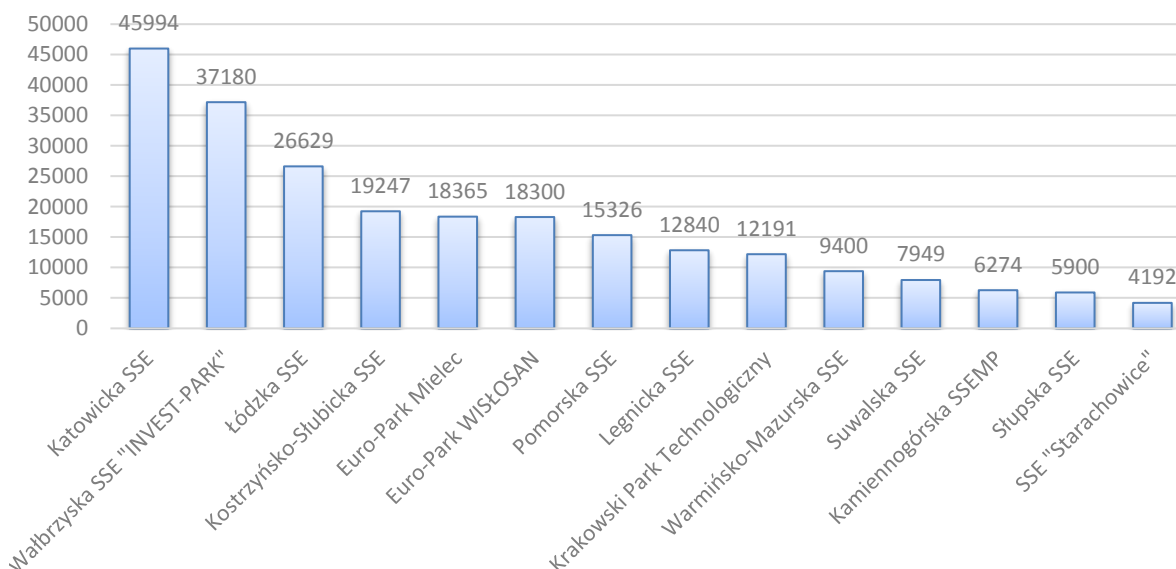
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Colliers Raport Potencjał inwestycyjny Specjalne Strefy Ekonomiczne w Polsce 2016

⁶ Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

KSSSE 2016 r. zajęła czwarte miejsce spośród wszystkich specjalnych stref ekonomicznych w Polsce pod względem liczby nowych miejsc pracy. W 2015 r. Strefie Kostrzyńsko-Słubickiej utworzono 19 247 nowych miejsc pracy.

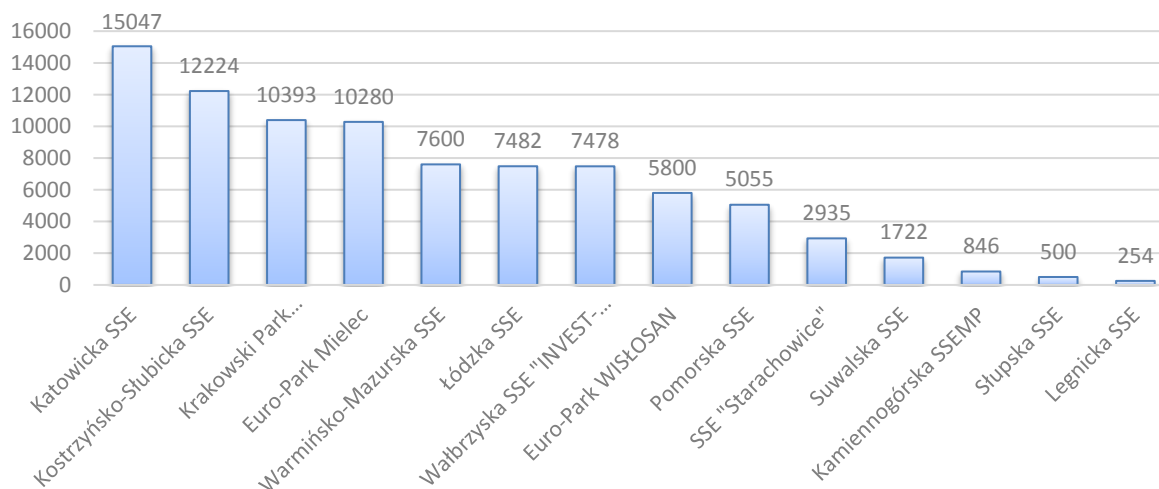
Rysunek 14 Nowe miejsca pracy w poszczególnych SSE w Polsce w 2016r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Colliers Raport Potencjał inwestycyjny Specjalne Strefy Ekonomiczne w Polsce 2016

Natomiast pod względem utrzymanych miejsc pracy KSSSE zajęła drugie miejsce wśród wszystkich specjalnych stref ekonomicznych w Polsce z liczbą – 12 224 utrzymanych miejsc pracy. Dla porównania, zajmująca pierwsze miejsce, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna utrzymała liczbę miejsc pracy na poziomie 15 047.

Rysunek 15 Utrzymane miejsca pracy w poszczególnych SSE w Polsce w 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Colliers Raport Potencjał inwestycyjny Specjalne Strefy Ekonomiczne w Polsce 2016

Atrakcyjność Miasta w ujęciu inwestycyjnym i gospodarczym wpływa stymulująco na wszystkie jednostki urbanistyczne Miasta, w tym strefy wyznaczone do rewitalizacji.

Skutkiem tego jest stosunkowo duża liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w poszczególnych strefach (wg rejestru REGON).

Rysunek 16 Liczba podmiotów gospodarczych rejestrowanych w Mieście Kostrzyn nad Odrą od momentu utworzenia rejestru REGON w poszczególnych strefach

	ulice	Liczba podmiotów	Suma
strefa I	Osiedle Leśne	149	354
	ul. Prosta	113	
	ul. Sportowa	92	
strefa II	Osiedle Słowiańskie	84	531
	Władysława Sikorskiego	318	
	Piastowska	129	
strefa III	Dworcowa	27	310
	Osiedle Mieszka I	200	
	Niepodległości	83	
strefa IV	Adama Mickiewicza	248	662
	Tadeusza Kościuszki	55	
	Osiedlowa	72	
	Osiedle „B”	43	
	Osiedle „C”	14	
	Krótka	20	
	Mikołaja Kopernika	210	
strefa VI	Jodłowa	6	314
	Dębowa	3	
	Zaułek Klonowy	2	
	Wojska Polskiego	90	
	Saperska	22	
	Osiedle Kolejowe	4	
	Generała Tadeusza Kutrzeby	32	
Kardynała Stefana Wyszyńskiego	155		
Suma:			2171

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rejestru REGON (wyszukiwarkaregon.stat.gov.pl)

Na wysoki potencjał gospodarczy obszaru do rewitalizacji wpływa również położenie stref Ia, II, III, IVa, VI w ścisłym centrum miasta, w pobliżu najważniejszych węzłów komunikacyjnych.

***Wniosek 12.** Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bazy Internetowej Regon) od momentu utworzenia rejestru Regon w Mieście Kostrzyn nad Odrą zarejestrowano 4 955 podmiotów gospodarczych, z czego jak wynika z powyższej analizy, aż 2 171 (44%) w obszarach wyznaczonych do rewitalizacji.*

***Wniosek 13.** Obszary wyznaczone do rewitalizacji, ze względu na lokalizację, liczbę interesariuszy, czy oddziaływanie granicy Polsko-Niemieckiej stanowią bardzo atrakcyjny teren do zakładania działalności gospodarczej, co skutkuje wzmożonym wskaźnikiem zarejestrowanych firm względem całego Miasta.*

Wysoki poziom kapitału społecznego

Takie aspekty wpływające na społeczność obszarów rewitalizacji jak: lokalizacja, liczba mieszkańców czy dostępność komunikacyjna są przyczyną występowania na analizowanym obszarze wysokiego potencjału kapitału społecznego, objawiającego się w postaci aktywności obywatelskiej, rozumianej jako miara gotowości partycypacji w procesach i przedsięwzięciach rewitalizacyjnych.

Statystyka dotycząca działalności m.in. organizacji pozarządowych nie odzwierciedla ich faktycznego funkcjonowania, natomiast skala i charakter zjawisk kryzysowych wskazują ogromne pole do działania dla NGO⁷ i instytucji funkcjonujących w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i rozwojowi społecznemu, w szczególności na terenie rewitalizowanym.

***Wniosek 14.** Podobnie jak w przypadku działalności gospodarczych, potencjał w aspekcie kapitału społecznego bazuje na lokalizacji, dostępności komunikacyjnej czy liczbie mieszkańców, co w połączeniu ze skalą i charakterem zjawisk kryzysowych stanowi wyzwanie i szansę dla szkół, organizacji pozarządowych i liderów społecznych z terenu całego Miasta.*

⁷ Organizacje pozarządowe (ang. non governmental organisation)

Infrastruktura techniczna

Wysoki potencjał infrastruktury technicznej Miasta Kostrzyn nad Odrą dotyczy przede wszystkim rozwoju budownictwa mieszkaniowego na przestrzeni ostatnich lat oraz ciągły wzrost wskaźnika mieszkań wyposażonych w instalacje sanitarne – wodociąg, łazienkę i centralne ogrzewanie.

„Zasób mieszkaniowy Miasta Kostrzyn nad Odrą charakteryzuje przewaga własności spółdzielczej i prywatnej. Udział mieszkań należących do miasta wynosi ok. 12 % ogółu mieszkań w mieście (zgodnie z Programem rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Kostrzynie nad Odrą w latach 2008 – 2012 ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa społecznego). Zadania związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach, miasto realizuje poprzez komunalny zasób mieszkaniowy, dzierżawę lokali mieszkalnych od KTBS oraz Spółdzielni Mieszkaniowej „Celuloza”.

Rosnące wskaźniki gospodarki mieszkaniowej są pozytywnym czynnikiem, obrazującym wzrost jakości życia mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą i stanowią podstawę do prognozowania dalszego wzrostu poziomu życia w następnych latach.⁸”

Podsumowanie słabych i mocnych stron obszaru rewitalizacji

Szczegółowa diagnoza negatywnych czynników i zjawisk kryzysowych oraz analiza lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji umożliwiła przeciwstawienie słabych stron obszaru rewitalizacji z jego potencjałami, czyli mocnymi stronami.

Porównanie wyników szczegółowej diagnozy z analizą potencjałów zostało przeprowadzone na zasadzie skróconej analizy SWOT, której celem jest identyfikacja i analiza czynników w kontekście ustalonego celu oraz wskazanie najlepszych rozwiązań, wytyczenie kierunków działania przy jednoczesnym wykorzystaniu szans i mocnych stron, a także minimalizacji zagrożeń i słabych stron analizowanego podmiotu. Przystępując do analizy SWOT należy

⁸ „DIAGNOZA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ”

wskazać czynniki, które mogą wpływać na funkcjonowanie analizowanego podmiotu. Następnie należy posegregować je w cztery grupy:

- grupa 1: mocne strony (strengths, „S”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które stanowią atuty, zalety, przewagę analizowanego podmiotu
- grupa 2: słabe strony (weaknesses, „W”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które są słabszą stroną analizowanego podmiotu, bariery, wady
- grupa 3: szanse (opportunities, „O”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają szansę korzystnej zmiany analizowanego podmiotu
- grupa 4: zagrożenia (threats, „T”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych dla analizowanego podmiotu

Na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026 składowe analizy SWOT zostały pogrupowane na silne i słabe strony (bez podziału na zewnętrzne i wewnętrzne).

Tabela 5 Skrócona analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji	
Mocne strony i szanse (S,O)	Słabe strony i zagrożenia (W,T)
<ul style="list-style-type: none"> • Potencjał gospodarczy i konkurencyjna gospodarka • Wysoki poziom kapitału społecznego • Infrastruktura techniczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Ubóstwo • Problemy wychowawcze • Niepełnosprawność • Starzenie się społeczeństwa • Problemy środowiskowe • Wzmożony ruch komunikacyjny • Niska emisja

Źródło: Opracowanie własne na podstawie na podstawie szczegółowej diagnozy zjawisk i czynników kryzysowych oraz analizy lokalnych potencjałów

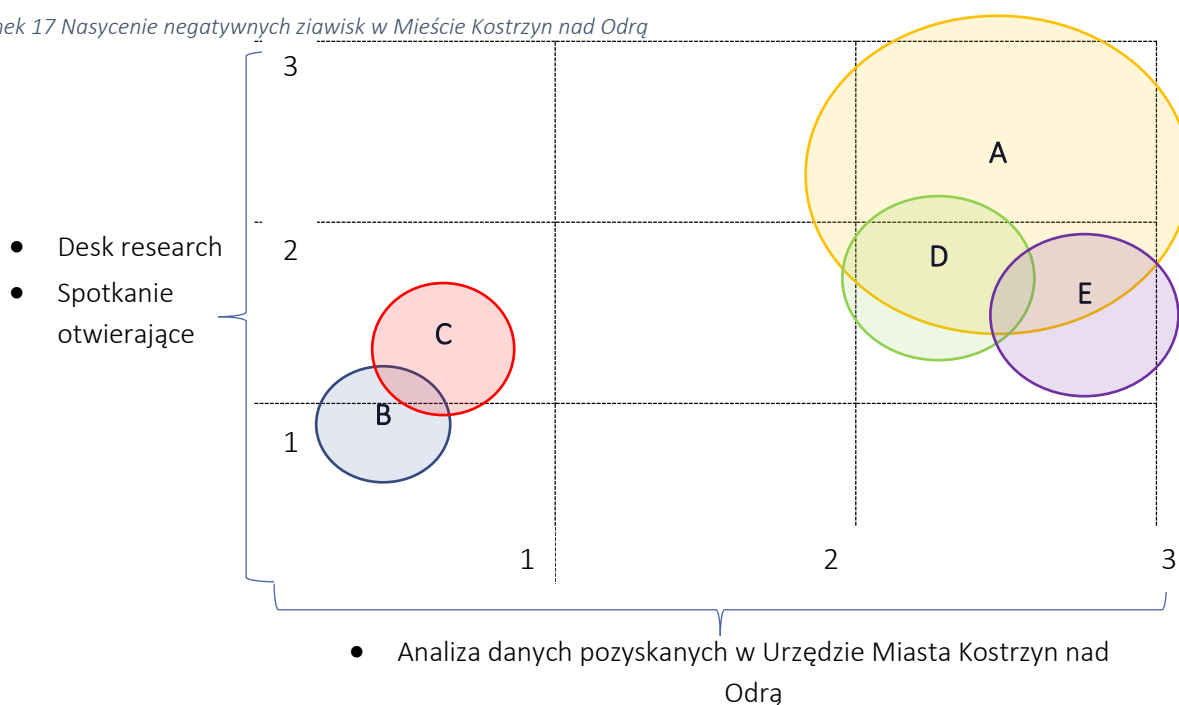
4.4. Podsumowanie: obszary kryzysowe

Zbiorcza analiza wskaźników

Przeprowadzona analiza zjawisk kryzysowych w poszczególnych podsystemach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno – funkcjonalnym oraz technicznym pozwoliła wypracować wartości wskaźników dla poszczególnych obszarów rewitalizacji. Zestawienie wskaźników dla obszarów Ia, II, III, IVa i VI przedstawiono na poniższym rysunku.

Zestawienie i analiza wskaźników pozwoliła spośród wszystkich sfer wyznaczyć obszary kluczowe, a następnie wskazać obszary do objęcia kompleksowymi działaniami naprawczymi.

Rysunek 17 Nasylenie negatywnych zjawisk w Mieście Kostrzyn nad Odrą

Legenda:

- A – podsystem społeczny
- B – podsystem gospodarczy
- C – podsystem środowiskowy
- D – podsystem przestrzenno - funkcjonalny
- E – podsystem techniczny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy desk research, warsztatów diagnostycznych, badań ankietowych oraz konsultacji społecznych

4. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja jest jednym z głównych elementów wpływających na kierunek procesu rewitalizacji. Nakreśla pożądany stan docelowy, do którego należy dążyć, podporządkowując mu jednocześnie wszystkie działania. Rewitalizacja obszarów kryzysowych przebiegać powinna w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, zakładające równowagę pomiędzy:

- rozwojem społecznym – którego przykładem może być obniżenie poziomu przestępczości, zapobieganie wykluczeniom społecznym lub aktywizacja osób starszych;
- rozwojem gospodarczym – na przykład tworzenie nowych miejsc pracy, uatrakcyjnienie obszaru dla potencjalnych inwestorów lub zwiększenie atrakcyjności turystycznej;
- rozwojem infrastrukturalnym – dla przykładu modernizacja zabudowy i infrastruktury drogowej, konserwacja zabytkowych obiektów, poprawa stanu środowiska.

Wykreowany wizerunek rewitalizowanego obszaru sprawi, że Kostrzyn nad Odrą będzie miejscem rozpoznawalnym zarówno wśród potencjalnych inwestorów, jak i turystów. Stanie się także miejscem przyjaznym i atrakcyjnym dla mieszkańców i przedsiębiorców prowadzących na terenie wyznaczonym do rewitalizacji swoją działalność. Wsparcie i oferta społeczno-kulturalna kierowana będzie do wszystkich mieszkańców miasta – zarówno do dzieci i osób młodych, osób starszych, jak i często pomijanych osób w wieku produkcyjnym. Szczególną opieką otoczone zostaną tereny rewitalizacji. Dzięki działaniom miasta oraz wsparciu interesariuszy, obszary rewitalizowane staną się miejscami atrakcyjnymi zarówno dla mieszkańców, jak i turystów i inwestorów.

Proponowana wizja wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego brzmi:

Strefa śródmiejska Miasta Kostrzyn nad Odrą obszarem przyjaznym mieszkańcom, dbającym o wysoki standard ich życia oraz wszechstronny ich rozwój.

Obszar rewitalizacji miejscem pobudzającym rozwój gospodarczy całego Miasta, przyciągający inwestorów i potencjalnych przedsiębiorców.

Śródmiejska część miasta wizytówką Kostrzyna, z charakterystycznym układem przestrzennym i zabudową architektoniczną, atrakcyjną dla mieszkańców i turystów w każdym wieku.

Misja natomiast, to ogólny kierunek działań rewitalizacyjnych w planowanym przedziale czasu. Istotne jest wskazanie obszarów najistotniejszych dla procesu rewitalizacji. Misja stanowi sposób osiągnięcia stanu docelowego - wyrażonego w wizji wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Misja usprawnia osiągnięcie wyznaczonego celu poprzez dobór i wykonanie poszczególnych działań.

Misją procesu rewitalizacji wyznaczonych obszarów Miasta Kostrzyn nad Odrą jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez aktywizację społeczną i gospodarczą, tworzenie szans i działania z zakresu rozwoju infrastrukturalnego oraz realizacja zadań mających na celu zmianę wizerunku śródmiejskiej części miasta.

5. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kostrzyn nad Odrą opiera się na kompleksowym ujęciu procesu rewitalizacji, obejmującym działania aktywizujące i integrujące społeczność lokalną oraz działania dotyczące modernizacji infrastruktury mieszkaniowej i technicznej.

Wyodrębniony w toku badań i analizy obszar rewitalizacji to centralna oraz północno-wschodnia część miasta, w których dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. Otoczenie terenów stanowią tereny produkcyjne, tereny kolejowe, ogródki działkowe, a część zabudowy ma charakter pokoszarowy.

Realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą zaplanowano w formie trzech kierunków interwencji (dziedzin strategicznych) określonych na podstawie analizy danych zastanych, diagnozy potrzeb i problemów rewitalizacyjnych. Dziedziny te odpowiadają na zidentyfikowane w ramach diagnozy zjawiska kryzysowe, realizując cel strategiczny Gminnego Programu Rewitalizacyjnego, jakim jest **zniwelowanie nasycenia zjawisk negatywnych i obszarów problemowych oraz ożywienie społeczno-gospodarcze mieszkańców Kostrzyna nad Odrą przy partycypacji i zaangażowaniu zróżnicowanych grup interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji.**

Realizacja celu nadrzędnego Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzić będzie do zrównoważenia szans rozwojowych obszarów obecnie problemowych na terenie Miasta oraz wyprowadzenia tych obszarów ze stanu kryzysowego poprzez kreowanie i wdrażanie kluczowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarach problemowych przy pełnym zaangażowaniu i partycypacji interesariuszy GPR.

Interesariusze to osoby, instytucje lub ich grupy, które są w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania Gminnego Programu Rewitalizacji oraz podmioty, które mogą uczestniczyć w realizacji Programu i wpływać (pozytywnie lub negatywnie) na jego rezultaty. Interesariuszami Programu Rewitalizacji mogą być zatem lokalne społeczności i poszczególne osoby oraz ich formalni i nieformalni przedstawiciele, władze samorządowe i krajowe, politycy,

przywódcy religijni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, grupy specjalnych interesów, społeczności akademickie oraz przedstawiciele biznesu⁹.

6.1. Rekomendowane kierunki interwencji

Dziedziny strategiczne określają kierunki działania dla Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026.

Każdej dziedzinie strategicznej przyporządkowano cel strategiczny, a w ramach każdego celu strategicznego opracowano cele operacyjne i szczegółowe, którym przypisano działania rewitalizacyjne. Dwa obszary strategiczne (społeczeństwo i gospodarka) stanowią podstawę skutecznej realizacji GPR poprzez bezpośrednie oddziaływanie na mieszkańców terenów rewitalizowanych. Trzeci obszar jest natomiast związany z infrastrukturą i przestrzenią terenów rewitalizowanych. Działania w tym obszarze są pośrednim sposobem wpływania na społeczność lokalną.

⁹ International Finance Corporation (2007). Stakeholder Engagement: A Good Practice Handbook for Companies Doing Business in Emerging Markets, World Bank Group.

Wizja				
Misja				
Cel główny rewitalizacji				
Obszary strategiczne	Społeczeństwo	Gospodarka	Przestrzeń i infrastruktura	Jakość życia
Cele strategiczne	Kapitał Społeczny tworzący nową wartość obszaru rewitalizacji	Potencjał gospodarczy obszaru rewitalizacji stymulujący zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Miasta	Spójna, nowoczesna i estetyczna przestrzeń miejska obszaru rewitalizacji	Obszar rewitalizacji dostosowany do potrzeb społeczności lokalnej
Cele operacyjne	Aktywizacja i integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości	Dostosowanie infrastruktury komunikacyjnej do efektywnego wykorzystania funkcji gospodarczych i usługowych obszaru rewitalizacji	Wykreowanie oraz wzmocnienie istotnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta funkcji obszaru rewitalizacji
	Przeciwdziałanie patologiom społecznym	Włączenie w proces rewitalizacji lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych	Rozwiązanie problemów ekologicznych stwarzających problemy obraz obszaru rewitalizacji	Estetyzacja ładu przestrzennego obszaru rewitalizacji, zwiększającego jakość życia mieszkańców
	Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, a także ich rodzin	Wykorzystanie wewnętrznych uwarunkowań obszaru rewitalizacji dla rozwoju gospodarczego Miasta	Zwiększenie użyteczności i funkcjonalności obszaru rewitalizacji poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną i edukacyjną	Wsparcie poczucia bezpieczeństwa społecznego i przynależności lokalnej poprzez inwestycje mieszkaniowe
	Wsparcie rodzin i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych		Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej poprzez zwiększenie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej poprzez dostosowanie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych			

6.2. Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych

Obszar strategiczny: Społeczeństwo

Cel strategiczny 1. Kapitał Społeczny tworzący nową wartość obszaru rewitalizacji

Kapitał społeczny zgodnie z definicją Pierre'a Bourdieu „to zbiór rzeczywistych i potencjalnych zasobów, jakie związane są z posiadaniem trwałej sieci mniej lub bardziej zinstytucjonalizowanych związków wspartych na wzajemnej znajomości i uznaniu (...), która dostarcza każdemu ze swych członków wsparcia w postaci kapitału posiadanego przez kolektyw, wiarygodności, która daje im dostęp do kredytu w najszerszym sensie tego słowa¹⁰.”

Zgodnie z powyższą definicją społeczność lokalna obszaru wyznaczonego do rewitalizacji w Mieście Kostrzyn nad Odrą powinna uzyskać wsparcie w celu wypracowania formalnych i nieformalnych powiązań wewnętrznych i zewnętrznych. W szczególności interwencji wymagają grupy społeczne, które mogą mieć problemy z budowaniem i nawiązywaniem relacji sąsiedzkich pomiędzy interesariuszami obszarów rewitalizacji, tj.: osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, czy rodziny wielodzietne i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Budowa kapitału społecznego w ramach pierwszego celu strategicznego Gminnego Programu Rewitalizacji powinna dotyczyć również *spójności społecznej*, czyli zdolności do zapewnienia dobrobytu wszystkim członkom społeczności oraz zminimalizowania różnic, co w korelacji z budową sieci powiązań i relacji może zintensyfikować dekoncentrację negatywnych zjawisk społecznych występujących na obszarze rewitalizacji.

Cel operacyjny 1.1. Aktywizacja i integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel szczegółowy 1.1.1. Budowa społeczeństwa wielopokoleniowego

Cel szczegółowy 1.1.2. Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta

Cel szczegółowy 1.1.3. Praca socjalna z osobami dysfunkcyjnymi, powodującymi negatywne zjawiska na terenie obszaru rewitalizacji

Cel szczegółowy 1.1.4. Zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rewitalizacyjne

¹⁰ Bourdieu P., The Forms of Capital, w: Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education, J. Richardson (ed.), New York 1986

Cel operacyjny 1.2. Przeciwdziałanie patologiom społecznym

Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych

Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży

Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej

Cel szczegółowy 1.2.4. Zapobieganie zjawisku gettoizacji¹¹ osób ze środowisk patologicznych

Cel operacyjny 1.3. Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, a także ich rodzin

Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych

Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do potrzeb seniorów i osób niepełnosprawnych

Cel szczegółowy 1.3.3. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny 1.4. Wsparcie rodzin i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych

Cel szczegółowy 1.4.2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Cel szczegółowy 1.4.3. Wsparcie tzw. „Eurosierot”, czyli dzieci, których rodzice wyemigrowali w celach zarobkowych, w celu przeciwdziałania bierności społecznej

Cel szczegółowy 1.4.4. Program wyrównywania szans edukacyjnych

Cel operacyjny 1.5. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

Cel szczegółowy 1.5.1. Aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel szczegółowy 1.5.2. Przeciwdziałanie marginalizacji ekonomicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Cel szczegółowy 1.5.3. Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy

¹¹ Proces tworzenia się obszarów zamieszkiwanych przez grupy mniejszościowe (np. zagrożone wykluczeniem społecznym), które nie integrują się ze społeczeństwem większościowym

Obszar strategiczny: Gospodarka

Cel strategiczny 2. Potencjał gospodarczy obszaru rewitalizacji stymulujący zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Miasta

„Na potencjał gospodarczy gmin składają się przede wszystkim: aktywność zawodowa mieszkańców i poziom ich dochodów, lokalny rynek pracy, poziom i rodzaj przedsiębiorczości, jak również stan środowiska naturalnego¹².”

Obszar rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą dysponuje wzmocnionym potencjałem gospodarczym, który warunkuje rozwój ekonomiczny nie tylko analizowanego obszaru, Miasta, a nawet całego regionu. Potencjał gospodarczy determinuje przemiany gospodarcze dotyczące m.in. wzrostu zatrudnienia, inwestycji, poziomu dochodów, spożycia, a także inne wielkości charakteryzujące społeczność lokalną pod względem charakteru ilościowego (wzrost gospodarczy) oraz jakościowego (polepszenie jakości funkcjonowania społeczności lokalnej). W związku z powyższym działania rewitalizacyjne powinny wykorzystywać wysoki poziom kapitału gospodarczego do realizacji celów społecznych Gminnego Programu Rewitalizacji.

Cel operacyjny 2.1. Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości

Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji

Cel szczegółowy 2.1.2. Rozwój przedsiębiorczości (promocja działalności gospodarczej)

Cel szczegółowy 2.1.3. Wsparcie oraz promocja „drobnej przedsiębiorczości” – usług, rzemiosł, itp.

Cel szczegółowy 2.1.4. Wykorzystanie potencjału Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

Cel szczegółowy 2.1.5. Włączenie w proces rozwoju gospodarczego okolicznych wyższych szkół

Cel szczegółowy 2.1.6. Utworzenie systemu wsparcia¹³ dla firm funkcjonujących na terenie obszaru rewitalizacji

¹² Krakowska-Bal A., Potencjał Gospodarczy Gmin Przygranicznej Polski Południowej, w: Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich Nr 2/2/2006, PAN, Odział w Krakowie

¹³ Wsparcie rozumiane jako zespół instrumentów finansowania oraz transferu informacji i wiedzy, inaczej usług biznesowych.

Cel operacyjny 2.2. Włączenie w proces rewitalizacji lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych

Cel szczegółowy 2.2.1. Wsparcie działalności organizacji pozarządowych, w szczególności podmiotów Ekonomii Społecznej

Cel szczegółowy 2.2.2. Budowanie partnerstw międzynarodowych

Cel szczegółowy 2.2.3. Włączenie zewnętrznych inwestorów prywatnych w proces rewitalizacji

Cel operacyjny 2.3. Wykorzystanie wewnętrznych uwarunkowań obszaru rewitalizacji dla rozwoju gospodarczego Miasta

Cel szczegółowy 2.3.1. Wykorzystanie walorów naturalnych do promocji aktywnego trybu życia

Cel szczegółowy 2.3.2. Zrównoważony rozwój turystyki wykorzystujący wewnętrzne uwarunkowania obszaru rewitalizacji

Cel szczegółowy 2.3.3. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego (Twierdza Kostrzyn) do promocji Miasta oraz obszaru rewitalizacji

Obszar strategiczny: Przestrzeń i infrastruktura

Cel strategiczny 3. Spójna, nowoczesna i estetyczna przestrzeń miejska obszaru rewitalizacji

Przestrzeń miejska, jako pojęcie powstałe w wyniku połączenia wyrażen: przestrzeń publiczna (*obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne¹⁴*) oraz tkanka miejska (pojęcie opisujące regularną strukturę zabudowy charakterystycznej dla przestrzeni miejskich) dotyczy wszelkich miejsc powszechnie dostępnych, w której może znaleźć się każda jednostka społeczna.

Wizerunek przestrzeni miejskiej na obszarze rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą stanowi integralny czynnik determinujący rozwój gospodarczy i społeczny, a także wpływa na inne wartości związane z działaniami rewitalizacyjnymi m.in.: tożsamość lokalną, poczucie przynależności do społeczności, aktywizację i integrację społeczną, a także budowanie relacji. Z psychologicznego punktu modernizacja ładu przestrzennego zmieni postrzeganie obszaru rewitalizacji – z terenów zdegradowanych, na tereny rozwojowe, natomiast fizycznie umożliwi uczestnictwo w życiu publicznym

¹⁴ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

osobom z ograniczoną zdolnością ruchową (seniorom, osobom z niepełnosprawnościami).

Cel operacyjny 3.1. Dostosowanie infrastruktury komunikacyjnej do efektywnego wykorzystania funkcji gospodarczych i usługowych obszaru rewitalizacji

Cel szczegółowy 3.1.1. Budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych

Cel szczegółowy 3.1.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego

Cel szczegółowy 3.1.3. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych

Cel szczegółowy 3.1.4. Modernizacja infrastruktury drogowej oraz ciągów pieszo-rowerowych

Cel operacyjny 3.2. Rozwiązanie problemów ekologicznych obszaru rewitalizacji

Cel szczegółowy 3.2.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

Cel szczegółowy 3.2.2. Ograniczenie poziomu niskiej emisji

Cel operacyjny 3.3. Estetyzacja ładu przestrzennego obszaru rewitalizacji, zwiększającego jakość życia mieszkańców

Cel szczegółowy 3.3.1. Przeciwdziałanie dewastacji mienia publicznego

Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury

Cel operacyjny 3.4. Wykreowanie oraz wzmocnienie istotnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta funkcji obszaru rewitalizacji

Cel szczegółowy 3.4.1. Zwiększenie wartości architektonicznej zabytkowych kamienic znajdujących się na obszarze rewitalizacji

Cel szczegółowy 3.4.2. Utworzenie nowych miejsc służących integracji społeczności lokalnej

Dostosowanie strefy śródmiejskiej, czyli w większości obszaru rewitalizacji do potrzeb społeczności lokalnej umożliwi jej konsekwentny i efektywny rozwój. Zgodnie z definicją pojęcia *Rozwój* („proces przechodzenia do stanów lub form bardziej złożonych pod pewnym względem doskonalszych¹⁵”) odnośnie do społeczności lokalnej, to: proces zmian, który przyczynia się do podnoszenia poziomu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez m.in. wzmocnienie więzi i sieci kontaktów wśród interesariuszy, dzięki czemu następuje praca nad postawami wykreowania wspólnego dobra.

Zagadnienia dotyczące społeczności lokalnych obszaru rewitalizacji, które w związku z działaniami rewitalizacyjnymi powinny zostać pobudzone to: infrastruktura społeczna, infrastruktura techniczna, infrastruktura edukacyjna, kultura, sport i rekreacja, bezpieczeństwo mieszkaniowe.

Cel operacyjny 4.1. Zwiększenie użyteczności i funkcjonalności obszaru rewitalizacji poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną i edukacyjną

Cel szczegółowy 4.1.1. Utworzenie dodatkowej infrastruktury tworzącej ofertę spędzania czasu wolnego

Cel szczegółowy 4.1.2. Poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej

Cel operacyjny 4.2. Wsparcie poczucia bezpieczeństwa socjalnego i przynależności lokalnej poprzez inwestycje mieszkaniowe

Cel szczegółowy 4.2.1. Przeciwdziałanie dewastacji klatek schodowych, drzwi wejściowych w budynkach mieszkalnych

Cel szczegółowy 4.2.2. Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych

Cel szczegółowy 4.2.3. Zwiększenie dostępności mieszkań przeznaczonych do wynajęcia

Cel operacyjny 4.3. Adaptacja i dostosowanie do potrzeb społeczności lokalnej budynków użyteczności publicznej

Cel szczegółowy 4.3.1. Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych

Cel operacyjny 4.4. Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej poprzez dostosowanie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

¹⁵ Słownik Języka Polskiego PWN

Cel szczegółowy 4.4.1. Uatrakcyjnienie obszaru wokół letniego basenu zewnętrznego

Cel szczegółowy 4.4.2. Zagospodarowanie terenów pokoszarowych

Cel szczegółowy 4.4.3. Zagospodarowanie terenów wokół Amfiteatru

Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji

6. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

7.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie nr 1.: Remont budynku dydaktycznego oraz budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej nr 4

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.1. Budowa wartości społeczeństwa wielopokoleniowego*
 - *Cel szczegółowy 1.1.2. Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta*
 - *Cel szczegółowy 1.1.4. Zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rewitalizacyjne*
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*
 - *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
 - *Cel szczegółowy 3.4.2. Utworzenie nowych miejsc służących integracji społeczności lokalnej*
 - *Cel szczegółowy 4.1.2. Poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*

▪ **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Poprawa stanu infrastruktury wykorzystywanej do celów edukacyjnych prowadzi do podniesienia jakości kształcenia powodującego zwiększenie poziomu kwalifikacji, dostosowanie umiejętności do potrzeb rynku pracy oraz wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkich uczniów.

W oparciu o opinię techniczną stwierdzono, że stopień zużycia technicznego na parterze w Szkole Podstawowej nr 4 w Kostrzynie nad Odrą wynosi około 40 do 60%, a stan techniczny elementów wykończeniowych budynku oceniany jest jako dostateczny (4,0 do 5,0 w skali od 0 do 10), w związku z czym zachodzi konieczność wykonania remontu obiektu szkoły.

W planowanym remoncie nie zostaną naruszone żadne elementy konstrukcji nośnej budynku w tym elementy szkieletu nośnego żelbetowo-monolitycznego ścian, stropów a zostaną naprawione oraz wymienione elementy wykończeniowe.

Remontowany obiekt nie jest zabytkiem i nie podlega ochronie konserwatorskiej, został wybudowany na przełomie lat 70 i 80 w technologii żelbetowej monolitycznej szkieletowej słupowo-dźwigarowej z wypełnieniem w formie ścian murowanych z bloczków żużlobetonowych z poziomymi tarczami usztywniającymi w postaci stropów kanałowych prefabrykowanych.

W ramach projektu planuje się przeprowadzenie remontu sal dydaktycznych w celu podniesienia komfortu pracy i nauki.

W ramach remontu obiekt SP4 zostanie w pełni przystosowany do korzystania przez osoby niepełnosprawne uczęszczające do szkoły przez zastosowanie 3 dodatkowych udogodnień niwelujących różnice w dostępie do infrastruktury dla osób niepełnosprawnych: (1) windy z poziomu terenu na parter budynku, (2) podjazdu z poziomu terenu do przyziemia, (3) podjazdu z poziomu przyziemia do drugiego poziomu przyziemia.

Projekt zakłada także zagospodarowanie terenu wokół Szkoły Podstawowej nr 4, służące prowadzeniu działań rekreacyjnych i sportowych. Celem nadrzędnym przedsięwzięcia

będzie stworzenie miejsca, które umożliwi bezpieczną organizację czasu wolnego dzieciom, młodzieży, ich rodzinom, a także aktywnym mieszkańcom Kostrzyna nad Odrą. W tym celu wybudowany zostanie kompleks boisk z uwzględnieniem urządzeń sportowych, a także dbając o zwiększenie bezpieczeństwa dzieci korzystających z infrastruktury, kompleks sportowo- rekreacyjny zostanie ogrodzony. Odpowiednio zagospodarowana infrastruktura przyszkolna umożliwi organizację imprez szkolnych, które pozytywnie wpłyną na intensyfikację spotkań mieszkańców Kostrzyna nad Odrą, uczniów Szkoły Podstawowej nr 4 oraz ich rodziców. Wyposażenie szkoły w urządzenia sportowe przyczynią się do wzrostu zainteresowania zajęciami sportowymi, rozwijania pasji sportowych oraz promocji zdrowia, poprzez aktywnie spędzony czas.

Założeniem projektu jest przeciwdziałanie patologiom, zaangażowanie dzieci i młodzieży w sport, utworzenie miejsca aktywizacji i integracji społecznej, a także miejsca wypoczynku i spotkań społeczeństwa wielopokoleniowego.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Sienkiewicza 6
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Szkoła Podstawowa nr 4
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 1 000 000 zł
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2019

Przedsięwzięcie nr 2.: Przyjazna szkoła - podniesienie jakości kształcenia i infrastruktury sportowej

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*

- *Cel szczegółowy 1.4.2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.4. Program wyrównywania szans edukacyjnych*
 - *Cel szczegółowy 3.2.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej*
 - *Cel szczegółowy 3.2.2. Ograniczenie poziomu niskiej emisji*
 - *Cel szczegółowy 4.3.1. Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*
- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Podobnie jak w przypadku projektu nr 1 niniejsza inwestycja zakłada poprawę stanu infrastruktury wykorzystywanej do celów edukacyjnych oraz przeciwdziałanie patologii wśród dzieci i młodzieży poprzez sport. Inwestycje związane z infrastrukturą edukacyjną i sportową umożliwiają przerodzenie sukcesu szkolnego dziecka w awans społeczny, prawidłowe funkcjonowanie społeczne i zawodowe oraz wypracowanie systemu ochronnego dzieci przed pokusami sięgania po dysfunkcyjne sposoby zaspokajania potrzeb.

Projekt zakłada kapitalny remont budynku szkolnego, między innymi: remont instalacji elektrycznej, centralnego ogrzewania, tynkowanie, malowanie, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, wymianę podłóg oraz budowę od podstaw sali sportowej.

W zakresie realizowanych zadań znajduje się modernizacja infrastruktury szkolnej, która przyczyni się do poprawy jakości kształcenia (poprzez poprawę przestrzeni edukacyjnej). Ponadto nastąpi znaczna poprawa bezpieczeństwa uczniów i pracowników, wzrost komfortu edukacji i pracy. Działanie przyczyni się większej aktywności dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz zwiększy się ich chęć uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych.

Budowa nowej sali sportowej: prowadzenie zajęć wychowania fizycznego przez cały rok w warunkach spełniających normy i zapewniających bezpieczeństwo uczestników, edukacja poprzez jakość przestrzeni edukacyjnej, zaangażowanie, aktywność sportowa uczniów oraz chęć uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, prowadzenie dodatkowych

zajęć sportowych w czasie wolnym dla dzieci z rodzin zagrożonych, uczestnictwo w zajęciach sportowych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych prowadzonych przez nauczyciela wpłynie na ich świat wartości i postawy życiowe oraz jest alternatywą do negatywnych zachowań.

Projekt zakłada rozwój kapitału społecznego na etapie edukacji poprzez wsparcie jakości nauczania oraz wzrost komfortu i możliwości kształcenia w Szkole Podstawowej nr 2.

Stan techniczny oraz wymiary sali gimnastycznej nie spełniają obowiązujących norm i nie gwarantują bezpieczeństwa osób z niej korzystających. Sala wymaga gruntownego remontu.

Realizacja niniejszego przedsięwzięcia pozwoli na kreację przestrzeni umożliwiającą efektywny rozwój dzieci w ujęciu wieloaspektowym oraz umożliwi przeciwdziałanie patologiom (zagospodarowując czas wolny zajęciami sportowymi). Celem nadrzędnym projektu jest przeciwdziałanie patologiom, zaangażowanie dzieci i młodzieży w sport, wzrost komfortu i jakości kształcenia, budowa kapitału społecznego na etapie edukacji podstawowej, zmiana postaw życiowych.

Mimo tego, że projekt zlokalizowany jest poza obszarem, przedsięwzięcie wpisuje się w cele GPR. Poza tym z powstałej w wyniku działania infrastruktury będą mogli korzystać uczniowie zamieszkujący obszar rewitalizacji.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Ludwika Banaszaka 1
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Szkoła Podstawowa nr 2
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 5 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2022

Przedsięwzięcie nr 3.: Poprawa jakości środowiska miejskiego poprzez renowację i rozwój wybranych terenów zielni w Kostrzynie nad Odrą

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.1. Budowa społeczeństwa wielopokoleniowego*
 - *Cel szczegółowy 1.1.2. Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta*
 - *Cel szczegółowy 1.1.4. Zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rewitalizacyjne*
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do seniorów i osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
 - *Cel szczegółowy 3.4.3. Utworzenie nowych miejsc służących integracji społeczności lokalnej*
 - *Cel szczegółowy 4.1.1. Utworzenie dodatkowej infrastruktury kulturalnej*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawienie poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Coraz częściej mieszkańcy Kostrzyna nad Odrą poszukują aktywnych form spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu. By stworzyć konkurencyjną alternatywę wypoczynku i rekreacji, miasto zaplanowało przeprowadzenie inwestycji, polegającej na zagospodarowaniu terenu w sąsiedztwie istniejącego amfiteatru w Kostrzynie nad Odrą.

Teren, mimo że zdewastowany, stanowi jeden z najchętniej odwiedzanych miejsc w mieście. Sąsiedztwo stawu, rzeki Warty, nowego amfiteatru wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu stanowi idealny kierunek spacerowy, wypoczynku i rekreacji.

W związku z chęcią podniesienia komfortu spędzonego czasu, wskazania nowych możliwości aktywizacji mieszkańców, zostaną przeprowadzone następujące działania:

- przeprowadzenie prac związanych z zagospodarowaniem terenu (budowa ścieżek pieszo – rowerowych);
- ustawienie placów zabaw dla dzieci z urządzeniami sprawnościowymi i muzycznymi;
- utworzenie strefy do uprawiania street workout;
- utworzenie skateparku;
- wyposażenie terenu w elementy małej architektury;
- zaprojektowanie zieleni miejskiej z ozdobnymi rabatami;
- budowa oświetlenia terenu.

Projekt, zakładający kompleksową rewitalizację zdegradowanego terenu, pozytywnie wpłynie na zagospodarowanie przestrzeni miejskiej oraz powstanie nowoczesnego miejsca spotkań mieszkańców miasta. Ze względu na zakres i charakterystykę projekt odpowiada na wszystkie polityki horyzontalne, premiowane przez Unię Europejską.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Władysława Sikorskiego 34

- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Kostrzyńskie Centrum Kultury
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 4 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2018

Przedsięwzięcie nr 4.: Dom Dziennego Pobytu

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.1. Budowa społeczeństwa wielopokoleniowego*
 - *Cel szczegółowy 1.1.2. Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do seniorów i osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Koncepcja utworzenia Dziennego Domu Pobytu związana jest z sytuacją demograficzną miasta i odpowiedzią na zapotrzebowanie zagospodarowania wolnego czasu osób w wieku poprodukcyjnym, chorych i niepełnosprawnych. Jest rozwiązaniem dla rodzin, które nie zawsze mają możliwość w pełni zająć się swoimi starszymi bliskimi na co dzień, a także samotnych seniorów, którzy chcą spędzać aktywnie czas.

Celem projektu jest podtrzymywanie u osób w trudnej sytuacji życiowej poczucia własnej wartości i zapobieganie wykluczeniu społecznemu, w szczególności: integracja

społeczna umożliwiająca pozostawanie w społeczności lokalnej i środowisku rodzinnym; kształtowanie właściwych postaw zrozumienia, tolerancji i życzliwości; aktywizacja uczestników poprzez rozwijanie ich zainteresowań oraz indywidualnych uzdolnień; tworzenie warunków dla samorealizacji uczestników poprzez zaspokajanie ich potrzeb bytowych, kulturalnych, itp.

Celem DDP będzie podejmowanie działań służących przeciwdziałaniu marginalizacji poprzez: świadczenie podopiecznym usług opiekuńczych oraz zapewnienie bezpiecznego miejsca do wielogodzinnego przebywania i godnego spędzania czasu; organizacja pobytu w Domu z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, oczekiwań i zainteresowań uczestników; prowadzenie różnorodnych form terapii zajęciowej (zajęcia plastyczne, muzyczne itp.) i fizjoterapii; umożliwienie realizacji potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych, i towarzyskich, m.in. poprzez organizację uroczystości okolicznościowych, świąt, wspólnych działań w imprezach kulturalnych, turystycznych, telewizji, Internetu itp.; umożliwienie korzystania z urządzeń i przedmiotów służących utrzymaniu higieny osobistej oraz korzystanie z dostępnego sprzętu radiowo-telewizyjnego, komputerowego; Współpraca z rodzinami uczestników w zakresie poradnictwa, informacji i włączenia ich w proces asymilacji ze środowiskiem.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Niepodległości
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 6 500 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2018

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 3.1.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego*
 - *Cel szczegółowy 3.1.3. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.4. Modernizacja infrastruktury drogowej oraz ciągów pieszo-rowerowych*
 - *Cel szczegółowy 4.4.2. Zagospodarowanie terenów pokoszarowych*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Słabo rozwinięta infrastruktura drogowa stanowi jedną z najpoważniejszych barier rozwoju wielofunkcyjnego. Niedostatki w tym zakresie nie tylko wpływają na niski standard życia i gospodarowania, ale także decydują o niskiej atrakcyjności miasta dla potencjalnych inwestorów.

Miasto Kostrzyn nad Odrą planuje realizację projektu, polegającego na stopniowej przebudowie infrastruktury drogowej w obszarze rewitalizacji. Inwestycje dotyczyć będą przede wszystkim modernizacji dróg i chodników, co wpłynie na estetykę miejsca zamieszkania, pracy i wypoczynku, chęć zaangażowania się w proces zmian dotyczący rewitalizacji. Z kolei na poczucie bezpieczeństwa wpłynie wybudowanie nowego oświetlenia ulicznego. Wzrost komfortu korzystania z infrastruktury drogowej nastąpi poprzez utworzenie nowych miejsc parkingowych.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Wyszyńskiego
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 2 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2019

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.4.2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.4. Program wyrównywania szans edukacyjnych*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Zwiększenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Zapasy stanowią dyscyplinę sportu, mającą charakter ogólnorozwojowy. Na treningach dzieci i młodzież uczy się dużo więcej niż na zajęciach z wychowania fizycznego. Wspólne wyjazdy na zawody i zgrupowania wpływają na zawiązywanie nowych relacji/ ról społecznych. Zapasy to dyscyplina, która przygotowuje do innych form sportu i przede wszystkim kształtuje charakter

Przedsięwzięcie zakłada poprawę postaw życiowych oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez budowę Kostrzyńskiego Centrum Szkolenia Kadry Zapaśniczej. Atrakcyjna infrastruktura sportowa wpłynie na zainteresowanie aktywnością ruchową, w szczególności dyscypliną sportową jaką są zapasy oraz budowanie relacji poprzez współzawodnictwo sportowe.

Celem nadrzędnym projektu jest przeciwdziałanie patologiom, zaangażowanie dzieci i młodzieży w sport, wzrost komfortu i jakości kształcenia, budowa kapitału społecznego na etapie edukacji podstawowej, zmiana postaw życiowych.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. T. Kościuszki 7
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Gimnazjum nr 1

- Szacowana wartość przedsięwzięcia: 7 000 000 zł.
- Źródła finansowania: Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
- Planowany czas realizacji projektu: 2017 – 2018

Przedsięwzięcie nr 7.: Kostrzyński Kapitał Społeczny – budowanie relacji i więzi sąsiedzkich

- Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:
 - *Cel szczegółowy 1.1.1. Budowa społeczeństwa wielopokoleniowego*
 - *Cel szczegółowy 1.1.2. Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta*
 - *Cel szczegółowy 1.1.3. Praca socjalna z osobami będącymi prowodyrami negatywnych zjawisk na terenie obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 1.1.4. Zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rewitalizacyjne*
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do seniorów i osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Definicyjne podejście do integracji społecznej zakłada *stan zorganizowania, zespolenia i zharmonizowania różnorodnych elementów tworzących zbiorowość społeczną, odnoszący się do sfery norm i wartości, działań oraz łączności pomiędzy jednostkami i grupami społecznymi*¹⁶. W związku z powyższym w Kostrzynie nad Odrą należy utworzyć miejsca spotkań, integracji społeczności sąsiedzkiej sprzyjającej tworzeniu zharmonizowanej i aktywnej społeczności lokalnej.

Projekt zakłada utworzenie lokalnych miejsc spotkań dla społeczności poszczególnych osiedli. Miejsca spotkań uwzględniać powinny potrzeby i oczekiwania osób w różnym wieku. Powinny stać się miejscem budowania relacji pokoleniowych i więzi sąsiedzkich, które przyczynią się do ograniczenia występowania negatywnych zjawisk społecznych, w tym wykluczenia społecznego. W ramach przedsięwzięcia możliwe będzie wykonanie placów zabaw, miejsc rekreacji z grillem zewnętrznym, punktów naprawy rowerów wraz ze stojakami oraz siłowni plenerowych.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Przedsięwzięcie dotyczy całego obszaru rewitalizacji.
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Wspólnoty mieszkaniowe
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 400 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 – 2020

¹⁶ Encyklopedia PWN, hasło: integracja społeczna

Przedsięwzięcie nr 8.: Program aktywizacji rynku pracy

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.4. Program wyrównywania szans edukacyjnych*
 - *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 2.1.2. Rozwój przedsiębiorczości (promocja działalności gospodarczej)*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Program wsparcia wartości jaką jest praca skupia się na aktywizacji osób bezrobotnych zameldowanych na obszarze rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą. Problem bezrobocia nie jest zjawiskiem o szczególnym nasyceniu na obszarze rewitalizacji, niemniej jednak należy wesprzeć w poszukiwaniu prac osoby bezrobotne. Przedsięwzięcie zakłada kolektywne spojrzenie na sytuacje osób oraz ich rodzin, którym zaoferowane zostaną nowoczesne narzędzia aktywizacji zawodowej, tj.: przekwalifikowanie, staże, czy prace społecznie użyteczne.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Przedsięwzięcie dotyczy całego obszaru rewitalizacji.
- **Podmioty zaangażowane:** Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wielkopolskim Filia w Kostrzynie nad Odrą, organizacje pozarządowe
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 450 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Powiatu i Budżetu Państwa
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 – 2018

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.1. Budowa społeczeństwa wielopokoleniowego*
 - *Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do seniorów i osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
 - *Cel szczegółowy 3.4.2.. Utworzenie nowych miejsc służących integracji społeczności lokalnej*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Jednym z sekretów zachowania dobrego stanu zdrowia jest regularne uprawianie aktywności fizycznej. Jednak nie zawsze jest to możliwe w przypadku osób starszych, ponieważ wiele ośrodków nie posiada specjalnych programów ani sprzętu dedykowanych osobom w podeszłym wieku.

Planowane przedsięwzięcie zakłada aktywizację i integrację osób starszych poprzez utworzenie placów aktywności fizycznej dostosowanych do seniorów. Siłownie plenerowe dla osób z ograniczonymi możliwościami ruchowymi umożliwią starszym członkom społeczności lokalnej aktywną integrację i uczestnictwo w życiu publicznym.

Siłownie dla osób starszych zapewnią nie tylko ruch, ale przede wszystkim wspomogą procesy rehabilitacyjne oraz będą przeciwdziałać obniżającej się sprawności ruchowej.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Przedsięwzięcie dotyczy całego obszaru rewitalizacji

- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, wspólnoty mieszkaniowe
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 100 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 – 2019

Przedsięwzięcie nr 10.: Budowa promenady wraz z ścieżką rowerową nad rzeką Wartą

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 2.3.1. Wykorzystanie walorów naturalnych do promocji aktywnego trybu życia*
 - *Cel szczegółowy 2.3.2. Zrównoważony rozwój turystyki wykorzystujący wewnętrzne uwarunkowania obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 3.1.1. Budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego*
 - *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Analiza zjawisk społeczno-gospodarczych Miasta Kostrzyn nad Odrą wykazała konieczność wsparcia mechanizmów integracji i aktywizacji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji, przy uwzględnieniu tożsamości i przynależności lokalnej.

Realizacja przedsięwzięcia zakłada wykorzystanie naturalnych walorów krajobrazowych Warty, wzdłuż granic Parku Narodowego „Ujście Warty” w Kostrzynie nad Odrą, poprzez utworzenie miejsca integracji i aktywizacji społecznej. Projektowana inwestycja przewiduje utworzenie 3,5 km promenady oraz ścieżki rowerowej, która będzie pełnić rolę kluczowej dla budowania relacji pomiędzy mieszkańcami Kostrzyna. Wzdłuż promenady zlokalizowane zostaną trasy spacerowe, punkty widokowe, ławki i elementy małej architektury oraz zagospodarowany zostanie teren okalający promenadę.

Realizacja projektu przewiduje również utworzenie ścieżek dydaktycznych, które umożliwią organizację czasu wolnego dzieciom i młodzieży, a także rodzinom z dziećmi, czy turystom. Ścieżki dydaktyczne umożliwiające poznanie historii miasta, zwiększą poczucie tożsamości lokalnej i umożliwią, bazując na wartościach historycznych, budowanie poczucia przynależności do lokalnej społeczności.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Tereny nad Wartą wzdłuż granic Parku Narodowego Ujście Warty
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 10 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2016 – 2019

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 3.1.1. Budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego*
 - *Cel szczegółowy 3.1.3. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.4. Modernizacja infrastruktury drogowej oraz ciągów pieszo-rowerowych*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Poczucie bezpieczeństwa jest stanem pewności i gwarancją jej utrzymania, dającą poczucie stabilizacji i pozwalającą na dalszy rozwój jednostki. Charakteryzuje się brakiem obawy przed utratą wartości, takich jak życie i zdrowie. Bezpieczeństwo komunikacyjne dotyczy m.in. kształtowania właściwych warunków ruchu drogowego, do którego należy stan infrastruktury drogowej.

Niewłaściwy stan infrastruktury drogowej, w tym nieoznakowanie, brak ścieżek rowerowych (konieczność korzystania rowerzystów z ulic charakteryzujących się wysokim natężeniem komunikacyjnym), brak oświetlenia ulic, czy brak odpowiedniej liczby miejsc parkingowych (powodująca nieprawidłowości w parkowaniu – np. przy ulicy, na chodnikach, itp.) generuje zmniejszenie poziomu poczucia bezpieczeństwa wśród uczestników ruchu drogowego.

Przedsięwzięcie zakłada kompleksową rewitalizację obszarów zlokalizowanych w rejonie ulic Niepodległości – Fabryczna wraz z modernizacją oświetlenia i oznakowania ulicznego. Mieszkańcy Miasta Kostrzyn nad Odrą narażeni są na dyskomfort związany ze wzmożonym ruchem komunikacyjnym. Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz komfortu korzystania z infrastruktury drogowej przez wszystkich interesariuszy obszaru rewitalizacji.

Projekt zakłada zagospodarowanie terenów zieleni, budowę nowych miejsc parkingowych, rozbudowę istniejących sieci ścieżek rowerowych, modernizację oświetlenia ulicznego gwarantującą oszczędność energii przy zwiększeniu widoczności.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** rejon ul. Niepodległości - Fabryczna
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 5 500 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2020

Przedsięwzięcie nr 12.: Pracownia Inicjatyw Twórczych

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.1. Budowa społeczeństwa wielopokoleniowego*
 - *Cel szczegółowy 1.1.3. Praca socjalna z osobami dysfunkcyjnymi, powodującymi negatywne zjawiska na terenie obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 1.1.4. Zaangażowanie dzieci i młodzieży wieku w działania rewitalizacyjne*
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do seniorów i osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*

- *Cel szczegółowy 1.4.3. Wsparcie psychologiczne tzw. „Eurosierot”, czyli dzieci, których rodzice wyemigrowali w celach zarobkowych, w celu przeciwdziałania bierności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.4.4. Program wyrównywania szans edukacyjnych*
 - *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 2.1.2. Rozwój przedsiębiorczości (promocja działalności gospodarczej)*
 - *Cel szczegółowy 3.4.3. Utworzenie nowych miejsc służących integracji społeczności lokalnej*
 - *Cel szczegółowy 4.3.1. Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych*
- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Kreatywność, czyli otwartość na wszelkie działania, zdolność generowania pomysłów i pomijania schematów jest rezultatem cech i preferencji wrodzonych oraz środowiska, które może mieć wpływ na kształtowanie zdolności umysłowych. Jako cecha charakteru kreatywność odnosi się do osobowości człowieka lub jego działań – jest synonimem postawy twórczej jako trwałej dyspozycji życiowej przejawiającej się w różnorodnych działaniach. W celu wypracowania twórczych postaw życiowych wśród dzieci i młodzieży należy wesprzeć edukację pozaformalną¹⁷ w Kostrzynie nad Odrą.

Głównym celem pracowni będzie pobudzenie zamysłów artystycznych, kreatorskich, czy lingwistycznych wśród dzieci i młodzieży, a także dorosłych miasta Kostrzyn nad Odrą.

Inwestycja będzie polegać na wyremontowaniu i zmodernizowaniu budynku dawnego urzędu miasta przy ul. Kopernika 1, w tym przystosowaniu do korzystania przez osoby

¹⁷ Edukacja pozaformalna (ang. non-formal education) to działania, których celem jest poszerzenie i zdobywanie umiejętności praktycznych, poza ustalonym formalnie systemie oświaty. Metody stosowane w edukacji pozaformalnej to wszelkiego rodzaju warsztaty i działania praktyczne, które odbywają się zgodnie z zasadą elastycznego i dopasowanego do potrzeb ucznia procesu nauczania.

niepełnosprawne. Obiekt zostanie wyposażony w sprzęt, pomoce dydaktyczne i materiały edukacyjne, które umożliwią realizację najbardziej kreatywnych pomysłów.

Stworzenie i wyposażenie pracowni – laboratorium do rozwijania uzdolnień a także rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży w zakresie nauk ścisłych – matematyki, fizyki, chemii, informatyki (tzw. Kompetencji kluczowych) a także artystycznych: pracownia filmowa, pracownia ceramiki, pracownia malarstwa i litografii.

Stworzenie i wyposażenie pracowni do nauki języków obcych (szczególnie j. niemieckiego) oraz pracowni do prowadzenia zajęć humanistycznych: literackich i muzycznych.

Działania realizowane w obiekcie skierowane do mieszkańców i obejmować będą:

- organizację zajęć pozalekcyjnych;
- organizację warsztatów artystycznych;
- organizację szkoleń i warsztatów rozwijających kompetencje osób dorosłych;
- organizację konkursów wiedzy, ligi międzyszkolnych ;
- organizację działań związanych z popularyzacją historii miasta Kostrzyn nad Odrą.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Kopernika 1
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, projekt w partnerstwie z gminą niemiecką (wyłonioną w późniejszym terminie)
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 3 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki partnera niemieckiego
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2018

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 2.3.1. Wykorzystanie walorów naturalnych do promocji aktywnego trybu życia*
 - *Cel szczegółowy 2.3.2. Zrównoważony rozwój turystyki wykorzystujący wewnętrzne uwarunkowania obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 2.1.2. Rozwój przedsiębiorczości (promocja działalności gospodarczej)*
 - *Cel szczegółowy 3.1.3. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych*
 - *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
 - *Cel szczegółowy 3.4.3. Utworzenie nowych miejsc służących integracji społeczności lokalnej*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawienie stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Przedsięwzięcie zakłada wykorzystanie potencjału Warty do pobudzenia społeczno-gospodarczego interesariuszy obszaru rewitalizacji, poprzez modernizację Przystani Żeglarskiej „Delfin”. Celem projektu jest zwrot miasta ku rzece, przyciągnięcie do Miasta Kostrzyn nad Odrą turystów zainteresowanych rekreacją wodną. Utworzenie sieci przystani na rzece Warcie oraz Odrze pozytywnie wpłynie na rozwój żeglugi śródlądowej. Rozbudowa infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej z wykorzystaniem walorów naturalnych Warty, spowoduje poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji. Realizacja projektu dotyczyć będzie samej Przystani (działania poprawiające hydrotechnikę, pogłębienie basenu,

umocnienie nabrzeży, utworzenie wiat dla łodzi), infrastruktury turystycznej (hotel, restauracje) oraz infrastruktury okołoturystycznej (instalacje sanitarne, parkingi).

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Sikorskiego 1
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Urząd Miasta Gorzów Wielkopolski, projekt w partnerstwie z gminą niemiecką (wyłonioną w późniejszym terminie)
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 7 500 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki partnera niemieckiego, Budżet Miasta Gorzów Wielkopolski
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2019

Przedsięwzięcie nr 14.: „Jeżdżę rowerem” - budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 2.3.2. Zrównoważony rozwój turystyki wykorzystujący wewnętrzne uwarunkowania obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 3.1.1. Budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego*
 - *Cel szczegółowy 3.1.4. Modernizacja infrastruktury drogowej oraz ciągów pieszo-rowerowych*
 - *Cel szczegółowy 3.2.2. Zmniejszenie poziomu niskiej emisji*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*

▪ **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Kostrzyn nad Odrą jest miejscem o niezwykłym potencjale turystycznym – walory naturalne (atrakcje przyrodnicze i krajobrazowe), atrakcyjna lokalizacja oraz zabytki stanowią siłę oferty turystycznej miasta, w tym oferty turystyki rowerowej.

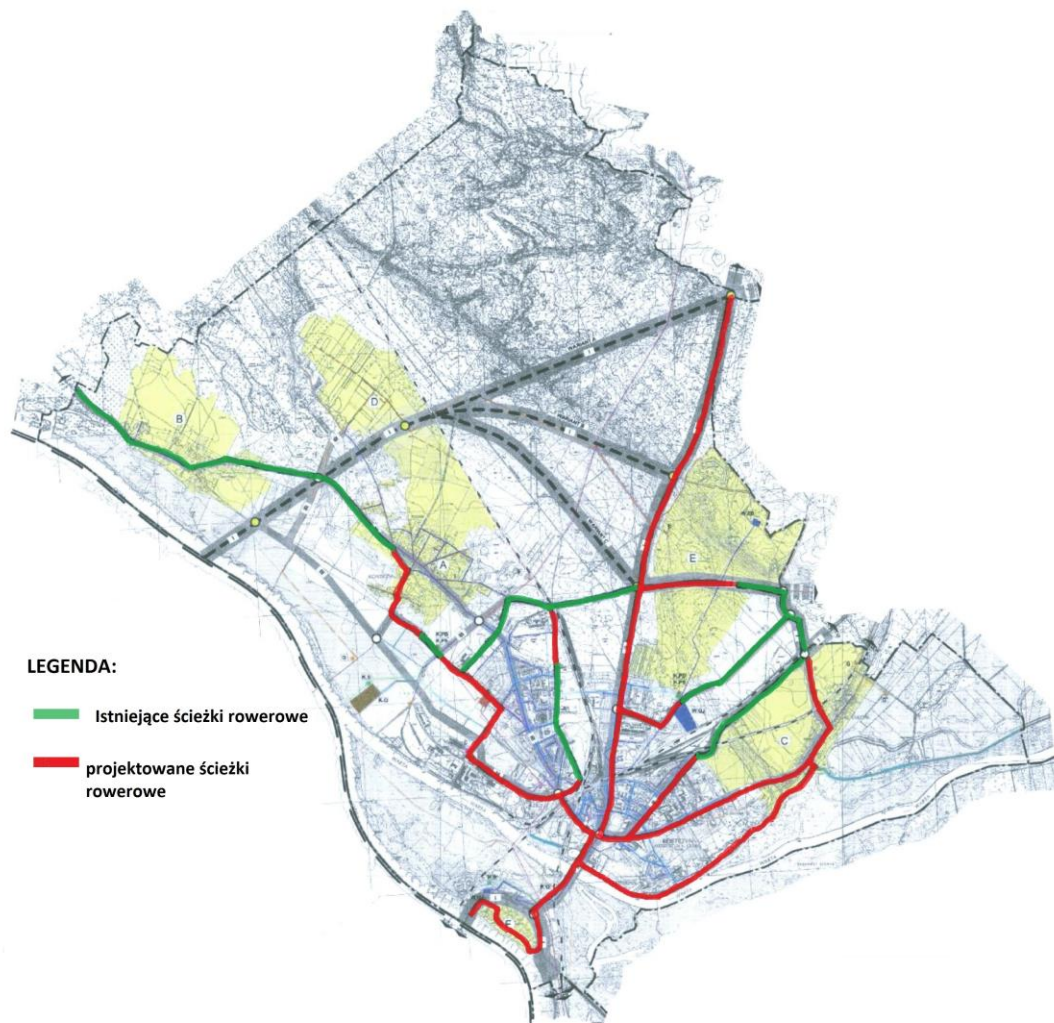
Mimo wysokiego potencjału turystyki rowerowej i możliwości zwiększenia bezpieczeństwa komunikacyjnego, poprzez wykorzystanie rowerów jako codziennych środków transportu, infrastruktura obszaru wymaga usprawnienia, zarówno w sferze jakościowej, jak i ilościowej (logistycznej). Podstawowe problemy dotyczące systemu ścieżek rowerowych w Mieście Kostrzyn nad Odrą to:

- słabo rozbudowana sieć ścieżek, która utrudnia pełne wykorzystanie potencjału rozwoju turystyki rowerowej i komunikacji z wykorzystaniem rowerów,
- brak spójności systemu ścieżek rowerowych na terenie Miasta.

Wobec powyższych problemów stworzenie zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych dla Miasta Kostrzyn nad Odrą przyczyni się do rozwoju i spójności infrastruktury drogowej i rowerowej.

W wyniku realizacji projektu wybudowany i wytyczony zostanie zintegrowany system ścieżek rowerowych na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą o łącznej długości: 15 km o nawierzchni z asfaltobetonu oraz koski betonowej. Ponadto powstaną miejsca postojowe wyposażone we wiaty, stojaki na rowery, ławki, stoły, pojemniki na odpady, tablice informacyjne, oznakowanie szlaku m.in. w znaki pionowe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Kostrzyn nad Odrą (Uchwała Nr XLII/317/10 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 17 czerwca 2010 r.)

Ponadto planuje się zakup rowerów wraz systemem wynajmu rowerów, które zostałyby umieszczone w najważniejszych dla turystów mieszkańców miejscach np. dworzec PKP, Twierdza Kostrzyn, Park Narodowy „Ujście Warty” i inne.

Celami szczegółowymi przedsięwzięcia są:

- Stworzenie zwartego, ponadgranicznego i bezpiecznego dla użytkowników systemu ścieżek rowerowych;
- Wzmocnienie i ochrona środowiska naturalnego, poprzez zmniejszenie emisji spalin do atmosfery - niskoemisyjność

- Podniesienie standardu aktywnego i zdrowego wypoczynku w zakresie turystyki kwalifikowanej na obszarze miasta
- Wyeksponowanie walorów turystycznych i ekologicznych Kostrzyna oraz okolic - podniesienie poziomu zdrowotności mieszkańców Kostrzyna i okolicznych miejscowości
- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Przedsięwzięcie dotyczy całego Miasta Kostrzyn nad Odrą.
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, projekt w partnerstwie z gminą niemiecką (wyłonioną w późniejszym terminie)
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 3 500 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki partnera niemieckiego
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2020

Przedsięwzięcie nr 15.: Podniesienie jakości funkcjonowania mikro i małych przedsiębiorstw, poprzez termomodernizację budynku przy ul. Kościuszki 3

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 2.1.2. Rozwój przedsiębiorczości (promocja działalności gospodarczej)*
 - *Cel szczegółowy 2.2.1. Wsparcie działalności organizacji pozarządowych, w szczególności podmiotów Ekonomii Społecznej*
 - *Cel szczegółowy 3.2.2. Zmniejszenie poziomu niskiej emisji*
- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Przedsiębiorstwa z sektora MŚP (małe i średnie) w zdecydowanej większości mają lokalny charakter prowadzonej działalności, wśród których wyszczególnić można dwie interakcje pomiędzy przedsiębiorstwami a lokalnym rynkiem: przedsiębiorstwo na lokalnym rynku nie tylko zaopatruje się w materiały produkcyjne, korzysta z lokalnych zasobów pracy, lecz sprzedaje swoje produkty i usługi.

Rozwój mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, a w konsekwencji zwiększenie konkurencyjności lokalnego rynku może przynieść szereg korzyści społeczno-gospodarczych, takich jak:

- przyrost miejsc pracy,
- inwestycje zaspokajające lokalne potrzeby,
- zwiększenie wpływów z podatków do budżetu miasta.

Samorząd terytorialny może ingerować w rozwój przedsiębiorczości poprzez udostępnienie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Miejszem atrakcyjnym dla przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w Kostrzynie nad Odrą jest budynek zlokalizowany przy ul. Kościuszki 3.

Budynek ten został wybudowany w latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku i służył jako obiekt przedszkolny do 1998 r. Stan techniczny wewnątrz budynku jest dobry, jednak istnieje pilna potrzeba wykonania ocieplenie budynku, dachu, wymiany drzwi wejściowych, modernizacji instalacji CO. Powierzchnia do termomodernizacji: 450 m².

Poprzez termomodernizację obiektu stworzone zostaną dogodne warunki do prowadzenia działalności przez mikro i małe przedsiębiorstwa, które prowadzą swoją działalność, jak również w przyszłości zdecydują się na ulokowanie swojej działalności w budynku.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. T. Kościuszki 3
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 300 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2020

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.3. Wsparcie psychologiczne tzw. „Eurosierot”, czyli dzieci, których rodzice wyemigrowali w celach zarobkowych, w celu przeciwdziałania bierności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.4.4. Program wyrównywania szans edukacyjnych*
 - *Cel szczegółowy 3.2.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej*
 - *Cel szczegółowy 4.1.2. Zwiększenie jakości infrastruktury edukacyjnej*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Termomodernizacja prowadzi do zmniejszenia ilości energii cieplnej zużywanej w budynku przedszkola, którego głównym założeniem jest ograniczenie kosztów ogrzewania. Niewystarczająca izolacja budynków prowadzi do dużych strat ciepła, które przenika przez ściany zewnętrzne, stropy, poddasza, mostki cieplne, stropodachy oraz nieszczelne okna i drzwi o niskiej jakości termicznej. W efekcie zużywana jest duża ilość energii i ponoszone są przez to wysokie koszty, które nie przekładają się na wystarczające dogrzanie pomieszczeń¹⁸.

Budynek Przedszkola Miejskiego nr 3 „Ekoludki” został wybudowany w latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Stan techniczny wewnątrz budynku jest dobry, jednak

¹⁸ <http://nowamisja-niskaemisja.pl/wydarzenia/na-czym-polega-termomodernizacja-i-jakie-daje-korzysci/> data dostępu: [14.11.2016r.]

istnieje pilna potrzeba wykonania ocieplenie budynku i przebudowy zniszczonego wejścia do przedszkola. Powierzchnia do termomodernizacji: 775 m².

Korzyści dla dzieci, rodziców oraz pracowników Przedszkola nr 3 „Ekoludki” to przede wszystkim poprawa wyglądu budynku, zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego (ciepło, zmniejszenie wilgotności, pleśni), większy komfort użytkowania budynku, poprawa konkurencyjności przedszkola. Wszystkie te korzyści wpłyną na zwiększenie komfortu oraz efektywności wychowania przedszkolnego na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

Kolejnym celem strategicznym projektu jest kompleksowe rozwiązanie problemu termomodernizacji lokalnej infrastruktury publicznej w szeroko pojętym sektorze edukacji w Mieście Kostrzyn nad Odrą, poprzez działania związane z prowadzeniem prac zmierzających do:

- zmniejszenia zużycia energii cieplnej,
- zmniejszenia emisji zanieczyszczeń atmosfery,
- poprawę jakości powietrza,
- ochrony jakości powietrza w kontekście zmian makro i mikroklimatycznych
- wykorzystanie OZE¹⁹.

Implementacja projektu przyczyni się do:

- Obniżenia kosztów funkcjonowania edukacji publicznej w Mieście Kostrzyn nad Odrą
- Redukcję emisji zanieczyszczeń wynikających z procesu spalania, np.: gazu ziemnego ze źróź lokalnych,
- Poprawę jakości powietrza w Mieście Kostrzyn nad Odrą,

¹⁹ Odnawialne Źródła Energii

- Standaryzację termomodernizacyjną obiektów publicznych na terenie Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Realizacja przedsięwzięcia przyniesie kompleksowe w skali miasta, wymierne korzyści, które przyczynią się do poprawy infrastruktury ochrony środowiska, standaryzacji termomodernizacyjnej obiektów użyteczności publicznej oraz dostosowywaniu obiektów do norm unijnych.

W szczególności zaś, realizacja projektu znajdzie swoje przełożenie na osiągnięcie wymiernych korzyści finansowych związanych z oszczędnością kosztów na ogrzewanie obiektów publicznych oraz redukcje emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez redukcję zużycia energii cieplnej. Dodatkowo montaż paneli fotowoltaicznych na dachu budynku pokryje zapotrzebowanie na jego energię.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Niepodległości 19
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Przedszkole Miejskie nr 3
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 550 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 – 2018

Przedsięwzięcie nr 17.: Centrum Interpretacji Fortyfikacja Nowożytna w zabytkowym zespole bastionu Król w Kostrzynie nad Odrą

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.2. Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*

- *Cel szczegółowy 2.3.1. Wykorzystanie walorów naturalnych do promocji aktywnego trybu życia*
 - *Cel szczegółowy 2.3.2. Zrównoważony rozwój turystyki wykorzystujący wewnętrzne uwarunkowania obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 2.3.3. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego (Twierdza Kostrzyn) do promocji Miasta oraz obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 4.1.1. Utworzenie dodatkowej infrastruktury tworzącej ofertę spędzania czasu wolnego*
- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Rozwój społeczności lokalnej jest najczęściej związany z pozytywnymi zmianami ilościowymi, jakościowymi oraz strukturalnymi w lokalnej wspólnocie mieszkańców danego terenu. Znaczenie turystyki w rozwoju lokalnym najczęściej jest związane z potencjałem turystycznym obszaru – zasobami strukturalnymi tj. walory turystyczne, zagospodarowanie turystyczne, dostępność komunikacyjna.

Do pośrednich efektów rozwoju potencjału turystycznego zaliczyć można m.in.: zwiększenie liczby miejsc pracy, wzrost gospodarczy regionu, wzrost zamożności mieszkańców oraz zwiększenie wpływów do budżetu samorządu lokalnego.

Celem projektu pn. Centrum Interpretacji Fortyfikacja Nowożytna w zabytkowym zespole bastionu Król w Kostrzynie nad Odrą jest:

- zwiększenie potencjału turystycznego i kulturowego Miasta Kostrzyn nad Odrą,
- udostępnienie szerokiej publiczności bastionu Król - najstarszego bastionu na ziemiach polskich, jako zrestaurowanego dziedzictwa kulturowego województwa lubuskiego (w tym działania popularyzatorsko-edukacyjne w regionie),
- przedstawienie publiczności zespołu bastionu Król, jako kompleksowego pomnika architektury warownej, ze szczególnych uwzględnieniem aranżacji wybranych pomieszczeń nawiązującej do ich pierwotnej funkcji oraz autoekspozycji obiekt, jako zbioru architektonicznych relikwów z różnych okresów oraz użytku wojskowego funkcjonującego nieprzerwanie przez blisko 400 lat,

-wprowadzenie do oferty turystycznej i kulturalnej nowych elementów (m.in. nowa interaktywna wystawa stała, wystawa z nowego obszaru tematycznego),

-stworzenie centrum informacyjno-interpretacyjnego kierującego turystów do innych zabytków architektury warownej i miejsc związanych z wojskowymi dziejami województwa.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Graniczna 1
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Muzeum Twierdzy Kostrzyn
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 20 000 000
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2020

Przedsięwzięcie nr 18.: Budowa kompleksu wodno-rekreacyjnego w Kostrzynie nad Odrą

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.4. Zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rewitalizacyjne*
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do seniorów i osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.3. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych*

- *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
 - *Cel szczegółowy 3.4.3. Utworzenie nowych miejsc służących integracji społeczności lokalnej*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*
- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Celem projektu jest reaktywacja atrakcyjnego terenu poprzez utworzenie centrum basenowo – rekreacyjnego, wsparcie funkcji biznesowej poprzez powstanie nowych miejsc pracy, a także integrację i aktywizację osób niepełnosprawnych poprzez dostosowanie infrastruktury basenowej do ich potrzeb.

Po wejściu Polski do Unii Europejskiej świadomość dysproporcji w dostępie do usług sportowych i rekreacyjnych, wynikających z braku wystarczającej infrastruktury zdecydowanie wzrosła. Standardom europejskim nie odpowiada - ani pod względem liczby ani jakości – krajowa baza obiektów i urządzeń, w większości przestarzałych, zaniedbanych, wymagających kapitalnych remontów, trudno dostępnych dla osób niepełnosprawnych.

Szacuje się, że w Polsce na 1 basen kryty przypada średnio 70 tys. mieszkańców³, co biorąc pod uwagę porównanie ze Szwajcarią (odpowiednio 3,1 tys. mieszkańców), Szwecją (5,6 tys. mieszkańców), czy Węgrami (2,5 tys. mieszkańców) nie stwarza podstaw do realizacji przez państwo polityki powszechnego dostępu do obiektów sportowych i rekreacyjnych.

Zmniejszanie dysproporcji w dostępie do usług sportu i rekreacji wodnej stało się pilnym wyzwaniem władz publicznych wszystkich szczebli.

Mając powyższe na uwadze władze Miasta Kostrzyn nad Odrą uznały za celowe stworzenie dostępności do całorocznej, wielofunkcyjnej infrastruktury sportu i rekreacji wodnej dla mieszkańców Miasta i Powiatu Gorzowskiego, tym samym wzbogacenie

obecnej oferty programowej o nowe usługi sportowe, rekreacyjne, rehabilitacyjne, pielęgnacyjne i turystyczne.

Zdecydowano o budowie zespołu basenów w Kostrzynie nad Odrą w celu podwyższenia skuteczności realizacji zadań własnych gminy w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, edukacji publicznej, ochrony zdrowia i polityki prorodzinnej.

Uznano dodatkowo, że realizacja projektu wpłynie pozytywnie na inwestycyjną i turystyczną atrakcyjność Miasta i Powiatu i stworzy dogodne warunki dla rekreacji wodnej oraz nauki pływania dzieci i młodzieży szkolnej.

Celowość podjętej decyzji potwierdza diagnoza stanu istniejącego, z której wynika, że na terenie Miasta i Powiatu Gorzowskiego (a także w promieniu 40 km od centrum Miasta) nie funkcjonuje żaden obiekt zamkniętej, całorocznej infrastruktury sportu i rekreacji wodnej. Mieszkańcy Miasta mają dostęp wyłącznie w okresie letnim do otwartych obiektów i akwenów wodnych.

Zdiagnozowane potrzeby uzasadniają celowość podjęcia przez władze Miasta działań inwestycyjnych, będących przedmiotem analizowanego projektu. W wyniku realizacji projektu powstanie całoroczny, wielofunkcyjny obiekt zespołu basenów. Obiekt będzie zarówno pod względem technicznym jak i organizacyjnym dostosowany do pełnego wykorzystania przez osoby niepełnosprawne..

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Niepodległości
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 20 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2020

Przedsięwzięcie nr 19.: Jedź bezpiecznie – budowa infrastruktury drogowej w Kostrzynie nad Odrą

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 3.1.1. Budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego*
 - *Cel szczegółowy 3.1.3. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.4. Modernizacja infrastruktury drogowej oraz ciągów pieszo-rowerowych*
 - *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Przedsięwzięcie ma na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozbudowę i modernizację istniejącej infrastruktury technicznej, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury drogowej. Gęstość zabudowy oraz duże natężenie ruchu spowodowane bliskością zakładów produkcyjnych i szkoły generuje zagrożenie bezpieczeństwa dla uczestników ruchu drogowego, w tym szczególnie mieszkańców rejonu.

Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz komfortu korzystania z infrastruktury drogowej przez wszystkich interesariuszy obszaru rewitalizacji.

Przedsięwzięcie zakłada modernizację skweru przy skrzyżowaniu ulic. Jagiellońska – Orła Białego wraz z remontem ulic: Jagiellońska, Chemików, Papierników, Drzewna. Działania związane z projektem to przede wszystkim: modernizacja ciągów komunikacyjnych, utworzenie dodatkowych miejsc postojowych, a także uzupełnienie i modernizacja oświetlenia ulicznego, przebudowa terenów zieleni wraz z umiejscowieniem elementów małej architektury.

Projekt stanowi dopełnienie inwestycji dotyczących rewitalizacji obszaru zdegradowanego w rejonie ulic Niepodległości – Fabryczna, co w konsekwencji

spowoduje powstanie spójnej, atrakcyjnej i estetycznej przestrzeni miejskiej dla obszaru całego Miasta.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Jagiellońska, Orła Białego, Chemików, Papierników, Drzewna
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 2 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2018

Przedsięwzięcie nr 20.: Poprawa bezpieczeństwa na drogach i osiedlach poprzez budowę miejsc postojowych

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 3.1.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego*
 - *Cel szczegółowy 3.1.3. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych*
 - *Cel szczegółowy 3.2.2. Ograniczenie poziomu niskiej emisji*
- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego średnio w Polsce na 1000 mieszkańców przypadają 539,2 samochody, w województwie lubuskim – 567, 5, natomiast w powiecie gorzowskim – 597,9. Jak wynika z powyższych danych blisko 6 na 10 mieszkańców powiatu gorzowskiego posiada samochód, który musi być zaparkowany pomiędzy spełnianiem swojej podstawowej funkcji.

W 2015 roku w Mieście Kostrzyn nad Odrą zameldowanych było 18 031 mieszkańców²⁰, co analogicznie do powyższych danych, przekłada się na blisko 11 tys. samochodów, które zaparkowane w miejscach niedozwolonych (na skwerach, terenach zielonych, chodnikach, ulicach) powodują zmniejszenie bezpieczeństwa komunikacyjnego,

²⁰ Bank Danych Lokalnych (GUS)

zmniejszenie widoczności na drodze oraz zmniejszenie estetyki i użyteczności terenów publicznych.

Przedsięwzięcie zakłada wzrost bezpieczeństwa komunikacyjnego, obecnie zaburzanego przez samochody parkujące na chodnikach, drogach, terenach zielonych. Projekt zakłada budowę dodatkowych miejsc parkingowych przy ul. Jana Pawła II, Osiedlowej, Saperskiej, Drzewickiej i Gorzowskiej, a także na Osiedlu Słowiańskim oraz Osiedlu Leśnym.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Jana Pawła II, Osiedlowa, Saperska, Drzewicka, Gorzowska, Osiedle Słowiańskie, Osiedle Leśne
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 500 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2016 - 2017

Przedsięwzięcie nr 21.: Rozbudowa infrastruktury sportowej obiektów MOSiR

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.4. Zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rewitalizacyjne*
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.1. Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do seniorów i osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*

- *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 3.1.3. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych*
 - *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
 - *Cel szczegółowy 4.4.4. Poprawa poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji*
- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Czas wolny pełni w życiu jednostki takie funkcje jak: wypoczynkową, kulturalną, integracyjną, rekreacyjną, ekonomiczną, kompensacyjną, kształceniową, czy wychowawczą. Jedną z najważniejszych funkcji z punktu widzenia przeciwdziałania degradacji społecznej jest funkcja wychowawcza, która polega na przyswajaniu sobie bądź przekazywaniu innym określonych norm postępowania, światopoglądu oraz stylu życia i komunikacji międzyludzkiej. Realizacja czasu wolnego mogą kształtować również osobowość człowieka oraz postawy społecznie pożądane. Szerokie oddziaływanie wychowawcze wywołują zróżnicowane formy aktywności ruchowej – rekreacyjnej, sportowej lub turystycznej.

Wychowawcze rezultaty uczestnictwa w kulturze fizycznej mogą spowodować nabycie pożądanych postaw społecznych, podniesienie poczucia własnej wartości, rozwijanie poczucia odpowiedzialności w działaniach zespołowych, obniżenia poziomu stresu i lęku, poprawy samopoczucia, rozwijania samodyscypliny, kształtowania postaw prosymatycznych czy kształtowania takich cech charakteru jak: ambicja, systematyczność, odpowiedzialność, zdyscyplinowanie i akceptacja dla innych²¹.

Celem przedsięwzięcia jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie patologiom oraz wzrost aktywności społecznej mieszkańców obszaru

²¹ Puciato D, Szczebak T., Wybrane aspekty zagospodarowania czasu wolnego u młodzieży z różnych środowisk, Zeszyty naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, T. 18, Nr 1/2011, str. 81-92

rewitalizacji przez wzmożone uczestnictwo (bierne oraz czynne) w zawodach sportowych.

Założeniem projektu jest również nauka i wychowanie za pomocą aktywności psychoruchowej w klubach i stowarzyszeniach sportowych. Cele przedsięwzięcia zrealizowane zostaną dzięki modernizacji stadionu zlokalizowanego przy ul. Niepodległości, wraz z rozbudową hali sportowej.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Niepodległości
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 10 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2028

Przedsięwzięcie nr 22: Kulturalny Kostrzyn

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.1.2. Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta*
 - *Cel szczegółowy 1.1.4. Zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rewitalizacyjne*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Miasto Kostrzyn nad Odrą jest organizatorem i fundatorem działań publicznych instytucji kulturalnych – bibliotek, domu kultury, itp. oraz dzięki działalności dotacyjnej wspiera organizacje pozarządowe. Dzięki temu miasto poza pośredniemu wpływowi na obszar kultury (np. promocja miasta, nawiązywanie kontaktów zagranicznych, wspieranie edukacji) władze samorządowe mają bezpośredni wpływ na działalność kulturalną, poprzez finansowanie konkretnych instytucji i wydarzeń.

Wg D. Throsby'ego²² Polityka miejska w sferze kultury może dotyczyć tworzenia nowych zasobów, poprawienia efektywności zarządzania już posiadanymi zasobami, jak również rewitalizacji, adaptacji do nowych potrzeb, odnowy istniejących zasobów. W zakresie polityki kulturalnej władze samorządowe mają do dyspozycji materialny i niematerialny zasób kultury.

Szeroko rozumiana kultura może odgrywać istotną rolę m.in. w tworzeniu potencjału konkurencyjnego miasta.

Odpowiedzią na zapotrzebowanie na rosnącą rolę kultury w rozwoju lokalnych społeczności w Mieście Kostrzyn nad Odrą jest przedsięwzięcie, które przewiduje organizację plenerowych występów teatralnych, koncertów oraz innych widowisk i atrakcji umożliwiających zwiększenie dostępu do kultury mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Spędzanie czasu wolnego w kontakcie z wydarzeniami kulturowymi umożliwi zwiększenie poziomu integracji społecznej oraz budowanie relacji sąsiedzkich w osiedlowych społecznościach lokalnych. Projekt zakłada organizację pikników poza amfiteatrem – w miejscach dostępnych dla każdego mieszkańca Miasta (na skwerach, w parkach, pomiędzy blokami).

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Przedsięwzięcie dotyczy całego obszaru rewitalizacji.

²² Throsby D., *Ekonomia i Kultura*, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2010 r., s. 133-134

- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Organizacje pozarządowe, Kostrzyńskie Centrum Kultury, Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 85 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne

Przedsięwzięcie nr 23.: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.2.1. Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych*
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.4.2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.3. Wsparcie psychologiczne tzw. „Eurosierot”, czyli dzieci, których rodzice wyemigrowali w celach zarobkowych, w celu przeciwdziałania bierności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.4.4. Program wyrównywania szans edukacyjnych*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

W różnych rodzajach szkół i placówek, na wszystkich etapach kształcenia w Mieście Kostrzyn nad Odrą spotkać można pojedynczych uczniów lub grupy uczniów, które napotykać bariery środowiskowe, ekonomiczne, geograficzne, zdrowotne i inne, które wpływają na utrudniony dostęp do pełnej oferty wysokiej jakości usług edukacyjnych. Na oddziaływanie powyższych barier w szczególności narażeni są uczniowie osiągający niskie wyniki w nauce, z niepełnosprawnościami, pochodzący z mniejszości narodowych i etnicznych, dotkniętych patologiami społecznymi, mieszkający daleko od szkół i placówek edukacyjnych.

Wyrównywanie szans edukacyjnych oznacza tworzenie warunków do tego, aby każdy uczeń, niezależnie od pochodzenia, mentalności, poziomu materialnego, mógł urzeczywistnić swoje aspiracje edukacyjne oraz osiągnąć cele życiowe.

Projekt zakłada opracowanie kompleksowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży we współpracy ze szkołami z terenu obszaru rewitalizacji. Ponadto we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi niepubliczne placówki oświatowe opracowany zostanie program współpracy w zakresie realizacji projektów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych, którego celem będzie zwiększenie potencjału uczniów w różnych dziedzinach życia społecznego.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Przedsięwzięcie dotyczy całego obszaru rewitalizacji.
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Szkoły z obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, podmioty prowadzące niepubliczne placówki oświatowe
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 150 000 zł
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Budżet Państwa

Przedsięwzięcie nr 24.: Kostrzyn „bez barier”

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.3.2. Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do potrzeb seniorów i osób niepełnosprawnych*
 - *Cel szczegółowy 1.4.1. Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych*
 - *Cel szczegółowy 4.3.1. Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Osoby starsze oraz niepełnosprawne bardzo często uzależniają poziom swojej aktywności od tego, czy mogą swobodnie poruszać się po budynku, czy przemieszczać się z miejsca na miejsce w mieście. W związku z powyższym dostępność przestrzeni miejskiej jest czynnikiem warunkującym aktywizację i integrację osób starszych i niepełnosprawnych. W szczególności bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej i przestrzeni miejskiej skutkują potencjalnie zwiększonym poziomem marginalizacji społecznej wśród wszystkich osób z uszkodzeniami, dysfunkcją wzroku, a także wyłączonej ze względu na wiek i zły stan zdrowia (np. złamana noga) oraz osób w złej kondycji fizycznej i psychicznej.

Przedsięwzięcie zakłada dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Podstawowym działaniem realizowanym w ramach przedsięwzięcia jest wyeliminowanie barier architektonicznych i wyposażenie obiektów w sprzęty i urządzenia ułatwiające dostęp np. zewnętrzne pochylnie, windy, miejsca parkingowe, integracyjne place zabaw itp.

Celem projektu jest włączenie osób niepełnosprawnych i starszych do aktywnego uczestnictwa w życiu miasta a także zwiększenie poziomu dostępności do podstawowych usług świadczonych mieszkańcom.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Przedsięwzięcie dotyczy całego obszaru rewitalizacji
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Przedszkola i szkoły zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, Kostrzyńskie Centrum Kultury, Miejska Bibliotek Publiczna.
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 500 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne

▪ **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**

- *Cel szczegółowy 1.1.2. Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta*
- *Cel szczegółowy 1.1.3. Praca socjalna z osobami dysfunkcyjnymi, powodującymi negatywne zjawiska na terenie obszaru rewitalizacji*
- *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
- *Cel szczegółowy 3.3.1. Przeciwdziałanie dewastacji mienia publicznego*
- *Cel szczegółowy 3.3.2. Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury*
- *Cel szczegółowy 4.2.1. Przeciwdziałanie dewastacji klatek schodowych, drzwi wejściowych w budynkach mieszkalnych*

▪ **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny być tworzone i opracowywane przy udziale lokalnej społeczności obszaru rewitalizacji. Jedną z metod włączenia mieszkańców na poziomie spółdzielni oraz wspólnot mieszkaniowych jest utworzenie programu grantowego, który pozwoli podejmować decyzje o bezpośrednim rozwoju własnego otoczenia, a przy okazji pozwoli na uzyskanie bezpośrednio od mieszkańców informacji o ich bieżących (corocznych) potrzebach i oczekiwaniach oraz zbudować zaufanie mieszkańców do samorządu i jego przedstawicieli.

Przedsięwzięcie zakłada przeprowadzenie cyklicznego, corocznego konkursu grantowego na inicjatywy mieszkańców dotyczące zmian ich otoczenia lokalnego – od pomalowania ścian klatki schodowej, przez zakup i montaż elementów małej architektury na terenach należących do miasta, uporządkowanie skwerów, parków, po zmianę funkcjonalności terenów miejskich. Założeniem konkursu grantowego „Twoje miejsce w Kostrzynie” będzie wniesienie wkładu własnego w postaci samodzielnej pracy, tzn.: dotowane będą materiały i narzędzia takie jak: farby i pędzle, sekatory,

drabiny, elementy małej architektury, kwiaty, drzewa – natomiast montaż, malowanie, czy prace porządkowe będą musieli wykonać grantobiorcy.

Założeniem dotacji będzie podniesienie technicznego standardu mieszkań i części wspólnych nieruchomości oraz podwórek.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** Przedsięwzięcie dotyczy całego obszaru rewitalizacji.
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, organizacje pozarządowe
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 50 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne

Przedsięwzięcie nr 26.: Ratowanie starej substancji mieszkaniowej

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 4.2.1. Przeciwdziałanie dewastacji klatek schodowych, drzwi wejściowych w budynkach mieszkalnych*
 - *Cel szczegółowy 4.2.2. Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych*

- **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Inwestycje komunalne oraz proekologiczne sprzyjają nie tylko poprawie warunków życia mieszkańców, lecz także rozwojowi gospodarstwu Miasta. Jednym z najważniejszych czynników, mających zasadniczy wpływ na rozwój ogólny miasta i decydujących o atrakcyjności jego wizerunku - są warunki życia codziennego, które zależą w szczególności od rozwoju funkcji mieszkaniowej i infrastruktury społecznej, nadążających za zwiększającymi się potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców.

Przedsięwzięcie dotyczy poprawy stanu technicznego istniejącej, przedwojennej zabudowy Miasta wraz z podniesieniem walorów funkcjonalnych i estetycznych najbliższego otoczenia. Planowany remont generalny jednej z nielicznych, ocalałych na

terenie Miasta przedwojennych kamienic wpłynie na podniesienie wartości architektonicznej obiektu oraz wzrost jakości życia mieszkańców rejonu.

Ponadto realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do wzrostu podaży mieszkań dla osób średniozamożnych. Będzie także czynnikiem stymulującym realizację kolejnych inwestycji mieszkaniowych w tym rejonie obejmujących budowę nowych obiektów jak i remont istniejącej substancji mieszkaniowej będącej własnością podmiotów prywatnych.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Niepodległości 13-15
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 3 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne

Przedsięwzięcie nr 27.: Ochrona i waloryzacja krajobrazu kulturowego Województwa Lubuskiego przez rozbudowę i scalenie infrastruktury edukacyjno-informacyjnej i kulturalnej Starego Miasta oraz stałej ekspozycji Muzeum Twierdzy Kostrzyn przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii multimedialnych.

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 1.2.2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży*
 - *Cel szczegółowy 1.2.3. Integracja i promocja aktywności społecznej*
 - *Cel szczegółowy 1.3.3. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami*
 - *Cel szczegółowy 2.3.1. Wykorzystanie walorów naturalnych do promocji aktywnego trybu życia*
 - *Cel szczegółowy 2.3.2. Zrównoważony rozwój turystyki wykorzystujący wewnętrzne uwarunkowania obszaru rewitalizacji*
 - *Cel szczegółowy 4.1.1. Utworzenie dodatkowej infrastruktury tworzącej ofertę spędzania czasu wolnego*

▪ **Opis realizowanych zadań oraz prognozowane rezultaty:**

Do rezultatów miękkich projektu należą: uatrakcyjnienie stałej ekspozycji i terenu Starego Miasta dla zwiedzających, zwiększenie strumienia publiczności obsługiwanej przez Muzeum poza godzinami otwarcia stałej ekspozycji (bezpośrednio na terenie Starego Miasta) oraz spodziewane zwiększenie ogólnego zainteresowania terenem, jego popularyzacja. Poszerzenie atrakcyjności przy pomocy platformy internetowej przejmującej obsługę zwiedzających, ich lepsze zapoznanie się z przedstawianą przestrzenią, rozmieszczonych w niej obiektach i lokalizacji stałej ekspozycji. Ponadto w ramach przedsięwzięcia planowane są dwie konferencje i wydanie przewodnika po Twierdzy Kostrzyn oraz materiałów promocyjnych.

Na projekt składają się następujące przedsięwzięcia:

1. Przedsięwzięcia budowlane: budowa pawilonu wejściowego z recepcją, szatnią, sanitariatami i częścią wypoczynkowo-recepcyjną (ok. 140 m kw.), przebudowa i renowacja zdegradowanego muru w szyi bastionu, korekta ukształtowania tarasu bastionu wraz z umieszczeniem na nim instalacji plenerowych (punkt obserwacyjny z lornetką, zaaranżowane stanowiska ogniowe dla artylerii i piechoty), uporządkowanie i korekta kurtyny na północ od Bramy Chyżańskiej wraz z urządzeniem przy niej szlaku pieszego i zadaszzonego lapidarium.
2. Stworzenie infrastruktury informatycznej i informacyjnej: budowa sieci zasilających NN i teletechnicznej, punktów dostępu do Internetu oraz dwóch plenerowych infokiosków (przy bramach), instalacja urządzeń systemu Beacon lokalizujących użytkownika na terenie i udostępniających mu model 3D miasta wraz informacjami o poszczególnych obiektach, instalacja 5 stacji informacji graficznej (wiatraki po 3 dwustronne plansze) oraz specjalnego obiektu plenerowego na rynku (wielkoformatowe prezentacje graficzne), ponadto nowych tabliczek z nazwami ulic, kierunkowskazów, tablic informacyjnych umieszczonych w mieście, przy drogach itp.
3. Wykonanie aplikacji multimedialnej na urządzenia mobilne typu VR wraz z opcją geolokacji, umożliwiającej zwiedzającym korzystanie z wirtualnego modelu Starego Miasta na jego terenie, ponadto aplikacji dla plenerowych infokiosków oraz edukacyjnych (na użytek lekcji muzealnych), produkcja nowych konwentów multimedialnych dla stałej ekspozycji, stworzenie portalu internetowego z systemem

rezerwacji biletów, wycieczek i lekcji muzealnych - zarazem swego rodzaju "automatycznego przewodnika"; zakup serwera z macierzą dyskową, zakup drona do celów diagnostycznych i edukacyjnych; wyposażenie sali edukacyjnej + zakup tabletów.

4. Rozbudowa stałej ekspozycji w bastionie o blok niezrealizowany w toku poprzedniego projektu, uzupełnienie o nowe urządzenia i ekspozytory już działających bloków ekspozycji, aranżacja punktu informacyjnego w Bramie Berlińskiej.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Graniczna 1
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Muzeum Twierdzy Kostrzyn
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 3.900.000 zł netto (4.800.000 brutto).
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne

Przedsięwzięcie nr 28.: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**
 - *Cel szczegółowy 3.2.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej*
 - *Cel szczegółowy 3.2.2. Ograniczenie poziomu niskiej emisji*
- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**

Większość budynków użyteczności publicznej w Kostrzynie nad Odrą została oddana do użytku kilkadziesiąt lat temu. Stosowane wówczas rozwiązania budowlane nie uwzględniały izolacji cieplnej budynków, a odpowiednią temperaturę zapewniały rozbudowane systemy grzewcze pobierające duże ilości energii. Obecnie przestarzałe rozwiązania prowadzą do marnotrawstwa energii oraz generują znaczne straty finansowe. W związku z tym, miasto by przekuć inwestycję w korzyści ekonomiczne – takie jak: zmniejszenie kosztów eksploatacji budynków, zmniejszenie kosztów ogrzewania poprzez ograniczenie zużycia energii oraz korzyści ekologiczne – spowolnienie eksploatacji nieodnawialnych źródeł energii, zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, uniknięcie kosztów zewnętrznych spowodowanych zmianami klimatu dzięki zastosowaniu odnawialnego źródła energii postanowiło przeprowadzić termomodernizację budynków użyteczności publicznej.

Termomodernizacja polegać będzie na ociepleniu elewacji, częściowej wymianie stolarki okiennej oraz montażu fotowoltaiki na płaskich dachach budynków.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Graniczna, Kościuszki
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 1 450 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2020

Przedsięwzięcie nr 29.: Budowa drogi Warnicko – Witnickiej

- *Cel szczegółowy 2.1.1. Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji*
- *Cel szczegółowy 3.1.2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego*
- *Cel szczegółowy 3.1.4. Modernizacja infrastruktury drogowej oraz ciągów pieszo-rowerowych*

- **Cele rewitalizacji realizowane dzięki przedsięwzięciu:**

Priorytetowymi zadaniami samorządu gminnego są przedsięwzięcia związane z ładem przestrzennym, ochroną środowiska, gospodarką wodną, kanalizacją, usuwaniem i oczyszczaniem ścieków komunalnych oraz remontem i utrzymaniem dróg. Ze względu na dogodne położenie geograficzne oraz infrastrukturę transportową (drogowe, kolejowe i rzeczne przejście graniczne) obszar, przeznaczony pod planowaną inwestycję stanowi atrakcyjną lokalizację dla nowych podmiotów gospodarczych. W związku z powyższym działania władz samorządowych powinny zmierzać do ciągłego podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta oraz utworzenia dogodnych warunków do powstania nowych inicjatyw gospodarczych. Niniejszy projekt zakłada również unormowanie i rozwój gospodarki wodno – ściekowej, który spowoduje znaczny wzrost atrakcyjności terenu z punktu widzenia istniejących firm, przyszłych inwestorów oraz mieszkańców osiedla zlokalizowanego przy ul. Warnickiej.

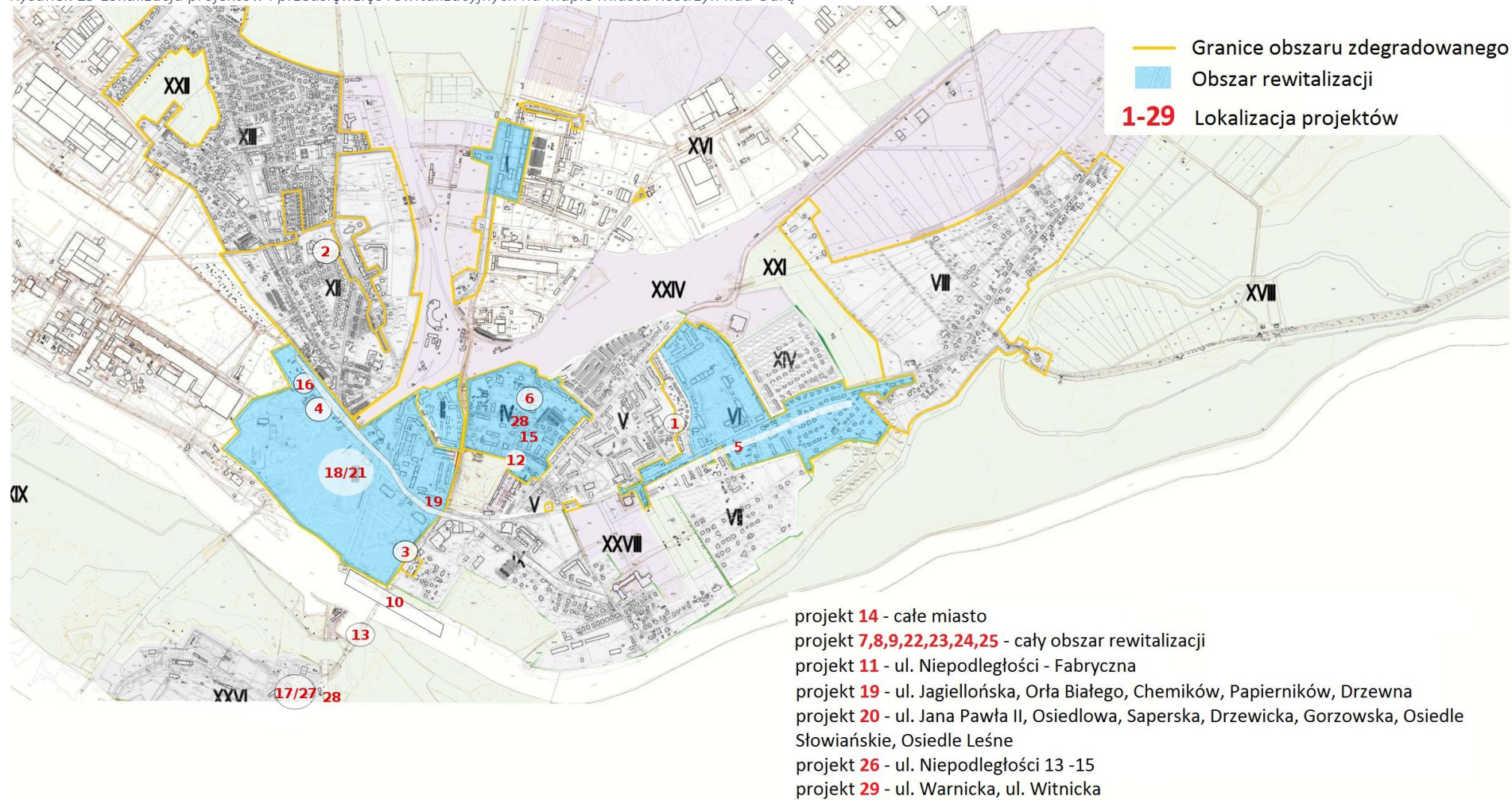

Korzyści płynące z realizacji projektu można podzielić na dwie kategorie: społeczne (zwiększające szanse na rynku pracy prowadzące do spadku bezrobocia, a tym samym wzrostu poziomu życia mieszkańców regionu) oraz korzyści gospodarcze, powodujące wzrost samodzielnych inicjatyw gospodarczych, objawiający się wzrostem nowopowstałych firm, prowadzący do wzrostu gospodarczego regionu.

- **Lokalizacja przedsięwzięcia:** ul. Warnicka , ul. Witnicka
- **Podmioty zaangażowane:** Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
- **Szacowana wartość przedsięwzięcia:** 12 000 000 zł.
- **Źródła finansowania:** Budżet Miasta, Fundusze Unijne
- **Planowany czas realizacji projektu:** 2017 - 2020

Rysunek 19 Lokalizacja projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych na mapie Miasta Kostrzyn nad Odrą

Źródło: opracowanie własne

7.2. Lista pozostałych (komplementarnych) przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kierunki interwencji oraz cele strategiczne ujęte w niniejszym Gminnym Programie Rewitalizacji poza opisanymi powyżej projektami rewitalizacyjnymi zrealizowane zostaną również z uwzględnieniem **pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**. Dla projektów komplementarnych nie przewiduje się ustalenia ram finansowych oraz horyzontu czasowego.

Aby Gminny Program Rewitalizacji był elastyczny i mógł reagować na zmiany społeczne, gospodarcze i polityczne, poniżej zaprezentowano zakres tematyczny projektów komplementarnych, które mogą być podejmowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 -2026:

- **Rozwój kapitału społecznego.**
- **Zwiększenie dostępności oraz jakości infrastruktury społecznej i zdrowotnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.**
- **Poprawa stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej.**
- **Poprawa stanu technicznego i wizualnego zasobu mieszkaniowego Miasta.**
- **Ochrona środowiska naturalnego.**
- **Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego.**
- **Rozwój nowych funkcji przestrzeni publicznych zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców.**
- **Integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich uczestnictwa w życiu publicznym.**
- **Poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznych oraz przestrzeni przynależnych do wspólnot mieszkaniowych.**
- **Rozbudowa infrastruktury kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej oraz turystycznej i okołoturystycznej.**
- **Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i poprawa efektywności energetycznej.**
- **Wsparcie ekonomii społecznej.**
- **Wsparcie organizacji pozarządowych.**
- **Wsparcie lokalnych przedsiębiorców.**
- **Promocja przedsiębiorczości, podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarczego**

- Aktywizacja i integracja społeczna seniorów oraz osób niepełnosprawnych.
- Aktywizacja zawodowa mieszkańców oraz przeciwdziałanie bezrobociu.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych, społecznych i zawodowych wśród osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Przeciwdziałanie patologiom oraz organizacja czasu wolnego.
- Przedsięwzięcia na rzecz podejmowania współpracy międzynarodowej.
- Budowa tożsamości lokalnej.
- Tworzenie dostępnych dla wszystkich przestrzeni półpublicznych (przez wspólnoty i właścicieli nieruchomości).
- Działania angażujące społeczność lokalną w działania rewitalizacyjne.
- Poprawa bezpieczeństwa i porządku komunikacyjnego.

Działania z ww. zakresu tematycznego wpisują się w założenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą ze względu na charakterystykę założonych celów i poszczególnych kierunków interwencji.

7.3. Zintegrowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wszystkie zadania, zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 -2026 zostały opracowane po wcześniejszym zapoznaniu się z wynikami diagnozy potrzeb i potencjałów rozwojowych miasta oraz jego mieszkańców. Każde zaplanowane w ramach niniejszego dokumentu zadanie, pozwala na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom, które zostały wcześniej przeanalizowane oraz powiązanie ich z zaplanowanymi celami. Aby przedstawić powiązania problemów z kierunkami interwencji posłużono się tabelą zamieszczoną poniżej.

Tabela 6 Wpływ projektów na aspekty problemowe

Projekty	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt techniczny/ przestrzenny/ środowiskowy
Projekty kluczowe			
Przedsięwzięcie nr 1.: Remont budynku dydaktycznego oraz budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej nr 4	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 2.: Przyjazna szkoła - podniesienie jakości kształcenia i infrastruktury sportowej	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 3.: Poprawa jakości środowiska miejskiego poprzez renowację i rozwój wybranych terenów zielni w Kostrzynie nad Odrą	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 4.: Dom Dziennego Pobytu	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 5.: Poprawa jakości dróg i chodników na obszarze zdegradowanym	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 6.: Kostrzyńskie Centrum Szkolenia Kadry Zapaśniczej	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 7.: Kostrzyński Kapitał Społeczny – budowanie relacji i więzi sąsiedzkich	✓		✓
Przedsięwzięcie nr 8.: Program aktywizacji rynku pracy	✓	✓	
Przedsięwzięcie nr 9.: Aktywny senior	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 10.: Budowa promenady wraz z ścieżką rowerową nad rzeką Wartą	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 11.: Nowoczesna infrastruktura - przyjazne miasto	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 12.: Pracownia Inicjatyw Twórczych	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 13.: „Łączą nas rzeki” budowa mariny nad rzeką Wartą	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 14.: „Jeżdżę rowerem” - budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 15.: Podniesienie jakości funkcjonowania mikro i małych przedsiębiorstw, poprzez termomodernizację budynku przy ul. Kościuszki 3	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 16.: Eko-przedszkole – termomodernizację budynku Przedszkola Miejskiego nr 3	✓	✓	✓

Przedsięwzięcie nr 17.: Centrum Interpretacji Fortyfikacja Nowożytna w zabytkowym zespole bastionu Król w Kostrzynie nad Odrą	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 18.: Budowa kompleksu wodno-rekreacyjnego w Kostrzynie nad Odrą	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 19.: Jedź bezpiecznie – budowa infrastruktury drogowej w Kostrzynie nad Odrą	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 20.: Poprawa bezpieczeństwa na drogach i osiedlach poprzez budowę miejsc postojowych	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 21.: Rozbudowa infrastruktury sportowej obiektów MOSiR	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 22.: Pikniki z kulturą	✓	✓	
Przedsięwzięcie nr 23.: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	✓	✓	
Przedsięwzięcie nr 24.: Kostrzyn „bez barier”	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 25.: „Moje miejsce w Kostrzynie” – projekt promocji oddolnych inicjatyw mieszkańców	✓	✓	
Przedsięwzięcie nr 26.: Ratowanie starej substancji mieszkaniowej	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 27.: Ochrona i waloryzacja krajobrazu kulturowego Województwa Lubuskiego przez rozbudowę i scalenie infrastruktury edukacyjno-informacyjnej i kulturalnej Starego Miasta oraz stałej ekspozycji Muzeum Twierdzy Kostrzyn przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii multimedialnych.	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 28.: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	✓	✓	✓
Przedsięwzięcie nr 29.: Budowa drogi Warnicko - Witnickiej	✓	✓	✓

Źródło: Opracowanie własne

7. Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest konieczność zapewnienia ich komplementarności w szerokim spektrum funkcjonowania.

Komplementarność może mieć charakter:

- przestrzenny,
- problemowy,
- proceduralno-instytucjonalny,
- międzyokresowy,
- finansowy.

Komplementarność przestrzenna oznacza zastosowanie przy określaniu projektów rewitalizacyjnych kryterium ciągłości przestrzeni i relacji przestrzennych łączących obszary rewitalizacji z pozostałymi częściami gminy. Gmina traktowana jest jako całościowa przestrzeń, bez punktowego nacechowania projektów. Efekty osiągnięte mogą również wpływać na otaczającą je przestrzeń i tam przynosić pośrednie rezultaty rewitalizacji. Mechanizm odpowiedzialny za komplementarność przestrzenną rewitalizacji powinien opierać się na monitorowaniu zmian zagospodarowania przestrzennego Miasta w skali całego obszaru gminy, nie tylko obszaru zdegradowanego.

Komplementarność problemową charakteryzuje uwzględnienie w projektach rewitalizacyjnych wszystkich trzech wymiarów GPR. Projekty powinny wpływać na aspekt przestrzenny, społeczny i gospodarczy. W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026 określono 30 projektów rewitalizacyjnych, których cechy i spodziewane efekty korelują z wyżej wymienionymi aspektami. Kompletność problemowa zapewnia zwiększoną efektywność procesu oraz zyskanie dodatkowej wartości niż suma rozwiązanych problemów. Dla zapewnienia komplementarności należy:

- wyznaczyć wskaźniki, które określać będą efekty końcowe projektów rewitalizacyjnych (**Rozdział 13**: System Monitoringu i oceny GPR);
- skorelować działania rewitalizacyjne z innymi działaniami podejmowanymi w ramach planowania strategicznego w Mieście – w ramach pozostałych dokumentów

dotyczących rozwoju obszaru rewitalizowanego itp. Analogicznie władze Miasta powinny rozpatrywać inne dziedziny z uwzględnieniem Gminnego Programu Rewitalizacji i możliwie wspierać określone w nim działania.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna dotyczy aspektu zarządzania procesem rewitalizacji, którego powodzenie w znacznej mierze uzależnione jest od wykreowania odpowiedniego systemu zarządzania rewitalizacją (**Rozdział 12**: System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji. System ten określa m.in. sposób podejmowania decyzji, czy podmioty biorące udział w procesie rewitalizacyjnym.

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że finansowanie projektów rewitalizacyjnych, wynikających z planu rewitalizacji opiera się na uzupełnianiu się i łączeniu wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka wystąpienia podwójnego dofinansowania.

Projekty rewitalizacyjne mogą zostać sfinansowane ze zróżnicowanych źródeł, takich jak:

- Europejski Fundusz Społeczny,
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Mechanizm zapewnienia komplementarności źródeł finansowania opierać się będzie na silnej koordynacji i synergii projektów rewitalizacyjnych ze środkami polityk i instrumentów zarówno programów operacyjnych, jak i krajowych.

8. Ramowy harmonogram Gminnego Programu Rewitalizacji

Tabela 7 Szacunkowy czas realizacji poszczególnych projektów

Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowy czas realizacji projektu
Projekty kluczowe		
1.	Przedsięwzięcie nr 1.: Remont budynku dydaktycznego oraz budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej nr 4	2017 -2019
2.	Przedsięwzięcie nr 2.: Przyjazna szkoła - podniesienie jakości kształcenia i infrastruktury sportowej	2017-2022
3.	Przedsięwzięcie nr 3.: Poprawa jakości środowiska miejskiego poprzez renowację i rozwój wybranych terenów zielni w Kostrzynie nad Odrą	2017-2018
4.	Przedsięwzięcie nr 4.: Dom Dziennego Pobytu	2017-2018
5.	Przedsięwzięcie nr 5.: Poprawa jakości dróg i chodników na obszarze zdegradowanym	2017-2019
6.	Przedsięwzięcie nr 6.: Kostrzyńskie Centrum Szkolenia Kadry Zapaśniczej	2017-2018
7.	Przedsięwzięcie nr 7.: Kostrzyński Kapitał Społeczny – budowanie relacji i więzi sąsiedzkich	2017-2020
8.	Przedsięwzięcie nr 8.: Program aktywizacji rynku pracy	2017-218
9.	Przedsięwzięcie nr 9.: Aktywny senior	2017-2019
10.	Przedsięwzięcie nr 10.: Budowa promenady wraz z ścieżką rowerową nad rzeką Wartą	2016-2019
11.	Przedsięwzięcie nr 11.: Nowoczesna infrastruktura - przyjazne miasto	2017-2020
12.	Przedsięwzięcie nr 12.: Pracownia Inicjatyw Twórczych	2017-2018
13.	Przedsięwzięcie nr 13.: „Łączą nas rzeki” budowa mariny nad rzeką Wartą	2017-2019
14.	Przedsięwzięcie nr 14.: „Jeźdź rowerem” - budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych	2017-2020
15.	Przedsięwzięcie nr 15.: Podniesienie jakości funkcjonowania mikro i małych przedsiębiorstw, poprzez termomodernizację budynku przy ul. Kościuszki 3	2017-2020
16.	Przedsięwzięcie nr 16.: Eko-przedszkole – termomodernizacje budynku Przedszkola Miejskiego nr 3	2017-2018
17.	Przedsięwzięcie nr 17.: Centrum Interpretacji Fortyfikacja Nowożytna w zabytkowym zespole bastionu Król w Kostrzynie nad Odrą	2017-2020
18.	Przedsięwzięcie nr 18.: Budowa kompleksu wodno-rekreacyjnego w Kostrzynie nad Odrą	2017-2020
19.	Przedsięwzięcie nr 19.: Jedź bezpiecznie – budowa infrastruktury drogowej w Kostrzynie nad Odrą	2017-2018
20.	Przedsięwzięcie nr 20.: Poprawa bezpieczeństwa na drogach i osiedlach poprzez budowę miejsc postojowych	2016-2017
21.	Przedsięwzięcie nr 21.: Rozbudowa infrastruktury sportowej obiektów MOSiR	2017-2028
22.	Przedsięwzięcie nr 22: Pikniki z kulturą	2016-2026
23.	Przedsięwzięcie nr 23.: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	2016-2026
24.	Przedsięwzięcie nr 24.: Kostrzyn „bez barier”	2016-2026
25.	Przedsięwzięcie nr 25.: „Moje miejsce w Kostrzynie” – projekt promocji oddolnych inicjatyw mieszkańców	2016-2026
26.	Przedsięwzięcie nr 26.: Ratowanie starej substancji mieszkaniowej	2016-2026
27.	Przedsięwzięcie nr 27.: Ochrona i waloryzacja krajobrazu kulturowego Województwa Lubuskiego przez rozbudowę i scalenie infrastruktury edukacyjno-informacyjnej i kulturalnej Starego Miasta oraz stałej ekspozycji Muzeum Twierdzy Kostrzyn przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii multimedialnych.	2017-2018
28.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	2017-2020
29.	Budowa drogi Warnicko - Witnickiej	2017-2020

Źródło: Opracowanie własne

9. Ramy finansowe GPR

Tabela 8 Szacowana wartość poszczególnych projektów

Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowa wartość projektu (zł.)	Źródła finansowania
Projekty kluczowe			
1.	Przedsięwzięcie nr 1.: Remont budynku dydaktycznego oraz budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej nr 4	1 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
2.	Przedsięwzięcie nr 2.: Przyjazna szkoła - podniesienie jakości kształcenia i infrastruktury sportowej	5 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
3.	Przedsięwzięcie nr 3.: Poprawa jakości środowiska miejskiego poprzez renowację i rozwój wybranych terenów zielni w Kostrzynie nad Odrą	4 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
4.	Przedsięwzięcie nr 4.: Dom Dziennego Pobytu	6 500 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
5.	Przedsięwzięcie nr 5.: Poprawa jakości dróg i chodników na obszarze zdegradowanym	2 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
6.	Przedsięwzięcie nr 6.: Kostrzyńskie Centrum Szkolenia Kadry Zapaśniczej	7 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
7.	Przedsięwzięcie nr 7.: Kostrzyński Kapitał Społeczny – budowanie relacji i więzi sąsiedzkich	400 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych
8.	Przedsięwzięcie nr 8.: Program aktywizacji rynku pracy	450 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
9.	Przedsięwzięcie nr 9.: Aktywny senior	100 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych
10.	Przedsięwzięcie nr 10.: Budowa promenady wraz z ścieżką rowerową nad rzeką Wartą	10 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
11.	Przedsięwzięcie nr 11.: Nowoczesna infrastruktura - przyjazne miasto	5 500 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
12.	Przedsięwzięcie nr 12.: Pracownia Inicjatyw Twórczych	3 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki partnera niemieckiego
13.	Przedsięwzięcie nr 13.: „Łączą nas rzeki” budowa mariny nad rzeką Wartą	7 500 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki partnera niemieckiego, Budżet Miasta Gorzów Wielkopolski
14.	Przedsięwzięcie nr 14.: „Jeżdżę rowerem” - budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych	3 500 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, środki partnera niemieckiego
15.	Przedsięwzięcie nr 15.: Podniesienie jakości funkcjonowania mikro i małych przedsiębiorstw, poprzez termomodernizację budynku przy ul. Kościuszki 3	300 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
16.	Przedsięwzięcie nr 16.: Eko-przedszkole – termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 3	550 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
17.	Przedsięwzięcie nr 17.: Centrum Interpretacji Fortyfikacja Nowożytna w zabytkowym zespole bastionu Król w Kostrzynie nad Odrą	20 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
18.	Przedsięwzięcie nr 18.: Budowa kompleksu wodno-rekreacyjnego w Kostrzynie nad Odrą	20 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
19.	Przedsięwzięcie nr 19.: Jedź bezpiecznie – budowa infrastruktury drogowej w Kostrzynie nad Odrą	2 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne

20.	Przedsięwzięcie nr 20.: Poprawa bezpieczeństwa na drogach i osiedlach poprzez budowę miejsc postojowych	500 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
21.	Przedsięwzięcie nr 21.: Rozbudowa infrastruktury sportowej obiektów MOSiR	10 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
22.	Przedsięwzięcie nr 22: Pikniki z kulturą	85 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
23.	Przedsięwzięcie nr 23.: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	150 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne, Środki Budżetu Państwa
24.	Przedsięwzięcie nr 24.: Kostrzyn „bez barier”	500 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
25.	Przedsięwzięcie nr 25. „Moje miejsce w Kostrzynie” – projekt promocji oddolnych inicjatyw mieszkańców	50 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
26.	Przedsięwzięcie nr 26.: Ratowanie starej substancji mieszkaniowej	3 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
27.	Przedsięwzięcie nr 27.: Ochrona i waloryzacja krajobrazu kulturowego Województwa Lubuskiego przez rozbudowę i scalenie infrastruktury edukacyjno-informacyjnej i kulturalnej Starego Miasta oraz stałej ekspozycji Muzeum Twierdzy Kostrzyn przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii multimedialnych.	4 800 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
28.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	1 450 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne
29.	Budowa drogi Warnicko - Witnickiej	12 000 000	Budżet Miasta, Fundusze Unijne

Źródło: Opracowanie własne

10. Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji wypracowany jest przez samorząd gminny i poddawany jest dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów:

- społecznych,
- gospodarczych,
- przestrzenno-funkcjonalnych,
- technicznych,
- środowiskowych,

Przygotowanie oraz wdrażanie procesem rewitalizacji w Kostrzynie nad Odrą opierają się na zasadach partnerstwa i partycypacji²³. Partycypacja społeczna wpisana jest w proces rewitalizacji, na każdym jego etapie: diagnozy, programowania, wdrażania i monitorowania. Współpraca z różnymi grupami interesariuszy, w szczególności ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, takimi jak: przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe pozwoli na:

- wyznaczenie liderów społecznych z różnych środowisk,
- określenie obszarów problemowych,
- zdiagnozowanie potrzeb rewitalizacyjnych w gminie,
- wypracowanie społecznej akceptacji podejmowanych działań rewitalizacyjnych,
- pozyskanie, ze źródeł publicznych i prywatnych, środków na działania rewitalizacyjne,
- systematyczne i ciągłe monitorowanie postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji oraz jego aktualizację.

Przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 - 2026, jego wdrażanie i monitorowanie opierają się na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym przede wszystkim ze:

- społecznością obszaru rewitalizacji,

²³ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, s. 24.

- użytkownikami obszaru rewitalizacji,
- lokalnymi przedsiębiorcami,
- organizacjami pozarządowymi.

Interesariusze to instytucje, osoby lub grupy osób, które znajdują się w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą oraz instytucje i osoby, które mogą mieć wpływ (pozytywny lub negatywny) na realizację Programu i jego rezultaty. Interesariuszami GPR Miasta Kostrzyn nad Odrą:

- pojedyncze osoby (mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizowanego),
- lokalne społeczności i ich formalni i nieformalni przedstawiciele,
- władze samorządowe i krajowe,
- politycy,
- przywódcy religijni,
- grupy specjalnych interesów,
- przedstawiciele biznesu,
- turyści,
- potencjalni mieszkańcy,
- organizacje pozarządowe.

Kompleksowość procesu rewitalizacji w Kostrzynie nad Odrą zakładająca włączenie wielu grup interesariuszy, wymaga stworzenia struktury organizacyjnej oraz podziału kompetencji i obowiązków.

11.1. [Partycypacja społeczna w procesie szczegółowej diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych oraz potencjałów Miasta Kostrzyn nad Odrą](#)

Jednym z podstawowych założeń wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest aktywne włączenie społeczności lokalnej w proces wprowadzania zmian. Jednym ze sposobów takiej aktywizacji jest organizacja konsultacji społecznych. Są to spotkania, podczas których władze przedstawiają mieszkańcom swoje plany związane z przedsięwzięciami, które będą realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, i które będą miały realny wpływ na ich jakość

życia²⁴. Niezwykle istotnym elementem konsultacji jest możliwość wysłuchania opinii i propozycji mieszkańców - konsultacje społeczne mają bowiem charakter dyskusji, która moderowana jest przez wyznaczoną wcześniej osobę.

Na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026 zorganizowano otwarte spotkanie konsultacyjne, które odbyło się 31 sierpnia 2016 roku o godzinie 16:00 w Kostrzyńskim Centrum Kultury *Kręgielnia*.

Podczas spotkania uczestnicy mieli okazję do dyskusji na temat obszaru wyznaczonego do rewitalizacji oraz problemów, jakie na nim występują.

10.2. Odpowiedzialny społecznie obszar rewitalizacji

Terytorium społecznie odpowiedzialne TSR® (Territories Socialement Responsable) jest zintegrowanym systemem lokalnego planowania uwzględniającym aspekty społeczne, ekonomiczne, kulturowe i środowiskowe. Dodatkowo metodologia TSR® oparta jest na procesie partycypacyjnego zarządzania, którego założeniem jest wzrost jakości życia społeczności lokalnej na danym terytorium poprzez²⁵:

- Zwiększenie spójności społecznej,
- Wzrost efektywności ekonomicznej,
- Zrównoważony rozwój,
- Wzrost demokracji.

Terytorium społecznie odpowiedzialne zapewnia wysoką jakość życia wszystkim jednostkom społeczności lokalnej. Proces TSR® charakteryzuje komplementarność, partycypacja, długoterminowość czy wzmacnianie świadomości społecznej. Koncepcja ta, jest dopełnieniem dobrze znanej strategii Społecznej Odpowiedzialności Biznesu (CSR Corporate Social Responsibility), natomiast jej opracowanie jest odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na

²⁴ polityka społ. stopień zaspokojenia potrzeb materialnych i niematerialnych — spełniania standardów lub realizacji wartości: biologicznych, psychologicznych, duchowych, społecznych i politycznych, kulturalnych, ekonomicznych i ekologicznych jednostek, rodzin i zbiorowości; pojęcie stosowane w polityce społecznej, psychologii, medycynie, ekonomii i socjologii; (Encyklopedia PWN).

²⁵ The REVES Charter, wytyczne TSR®, Mesyna 2007

strategię odpowiedzialnego rozwoju społeczeństw w warunkach globalizacji, polityki i gospodarki rynkowej.

Modelowe implementowanie modelu TSR® bazuje na poszukiwaniu rozwiązań dla problemów charakterystycznych dla poszczególnych wartości kapitału społecznego na terenie danego terytorium (za jeden z podstawowych warunków powodzenia TSR® uznaje się znalezienie właściwych granic terytorium, czyli jego potencjału na tle obowiązujących podziałów).

Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą wpisuje się w metodologię koncepcji Territories Socialement Responsable:

- W pierwszej kolejności przeprowadzona została diagnoza uwzględniająca m.in. aspekty społeczne, ekonomiczne, kulturowe i środowiskowe.
- Następnie wyznaczony został obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji (znalezienie właściwych granic terytorium).
- W konsekwencji opracowania diagnozy i wyznaczenia obszaru rewitalizacji, a także przy wykorzystaniu partycypacji społecznej (konsultacje społeczne, spotkanie otwierające) opracowano system rozwiązań dla problemów charakteryzujących społeczność lokalną.
- Dodatkowo opracowane zostały zasady i narzędzia służące realizacji, monitoringowi i ocenie Gminnego Programu Rewitalizacji zgodnie z zasadą partycypacji społecznej.

11. System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji

System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 -2026, zgodnie z Rozdziałem 2 *Ustawy o rewitalizacji*, oparty jest na zasadzie partnerstwa i partycypacji. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania Programu (jako działania komplementarne do partycypacji na etapach diagnozy, programowania, czy monitorowania) umożliwi wypracowanie społecznej akceptacji dla podejmowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozyskanie środków na działania rewitalizacyjne ze źródeł publicznych oraz prywatnych oraz systematyczny monitoring postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą oraz w razie konieczności (np. podczas wystąpienia istotnej zmiany warunków realizacji GPR) jego aktualizację.

Wdrażanie oraz monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą bazują na współpracy i zaangażowaniu wszystkich grup interesariuszy, poprzez prowadzenie procesu dialogu społecznego pomiędzy zróżnicowanymi interesariuszami Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026 szczegółowo przedstawia **Tabela 8** Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania.

Tabela 9 Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania

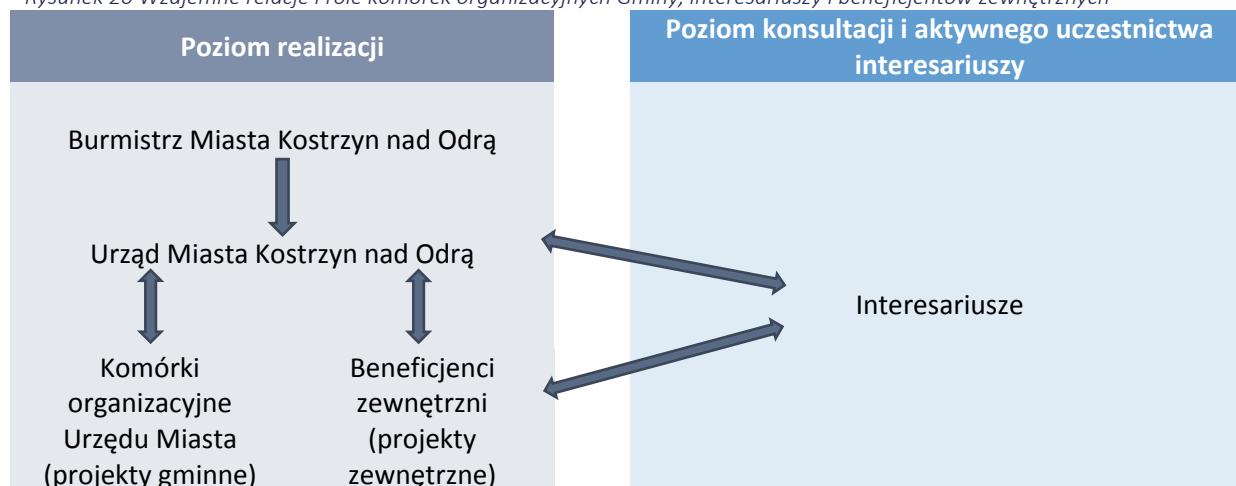
System wdrażania (realizacji)	System monitoringu
Formy komunikacji jednokierunkowej, czyli informowania społeczności lokalnej, tj. umieszczenie informacji na stronach internetowych Gminy, informacje w Biuletynie Informacji Publicznej, artykuły w lokalnych mediach i materiały drukowane w obiektach użyteczności publicznej.	Formy komunikacji jednokierunkowej: upublicznianie cyklicznych raportów oraz analiz wskaźnikowych wszystkim interesariuszom Gminnego Programu Rewitalizacji.
Formy komunikacji dwukierunkowej w postaci spotkań konsultacyjnych/ warsztatowych, których częstotliwość oraz szczegółowa forma zostaną zweryfikowane na etapie prac realizacyjnych. W spotkaniach uczestniczyć mogą m.in. przedstawiciele Komitetu Rewitalizacji, zespoły i osoby powiązane pośrednio i bezpośrednio z działaniami rewitalizacyjnymi, czy podmioty, na które działania rewitalizacyjne będą oddziaływały (np. mieszkańcy, przedsiębiorcy, liderzy społeczni, przedstawiciele Gminy, parafie).	Formy komunikacji dwukierunkowej: organizacja debat publicznych z władzami lokalnymi lub festynów na obszarze rewitalizacji z prezentacją efektów Gminnego Programu Rewitalizacji. Włączenie lokalnych liderów społecznych do ciał monitorujących i oceniających zmiany na Obszarze Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne

Zarówno Ustawa o rewitalizacji, jak również analiza zakresu realizacji Programu, wskazuje, że największy ciężar organizacyjny, zarządczy i finansowy – będzie udziałem samorządu lokalnego i jego jednostek podległych. Dla zapewnienia „dobrego zarządzania” procesem rewitalizacji, a tym samym komplementarności realizowanych działań – istotne wydaje się być stworzenie lub dostosowanie istniejących struktur administracyjno-zarządczych do specyfiki i potrzeb realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Rysunek 20 Wzajemne relacje i role komórek organizacyjnych Gminy, interesariuszy i beneficjentów zewnętrznych

Źródło: Opracowanie własne

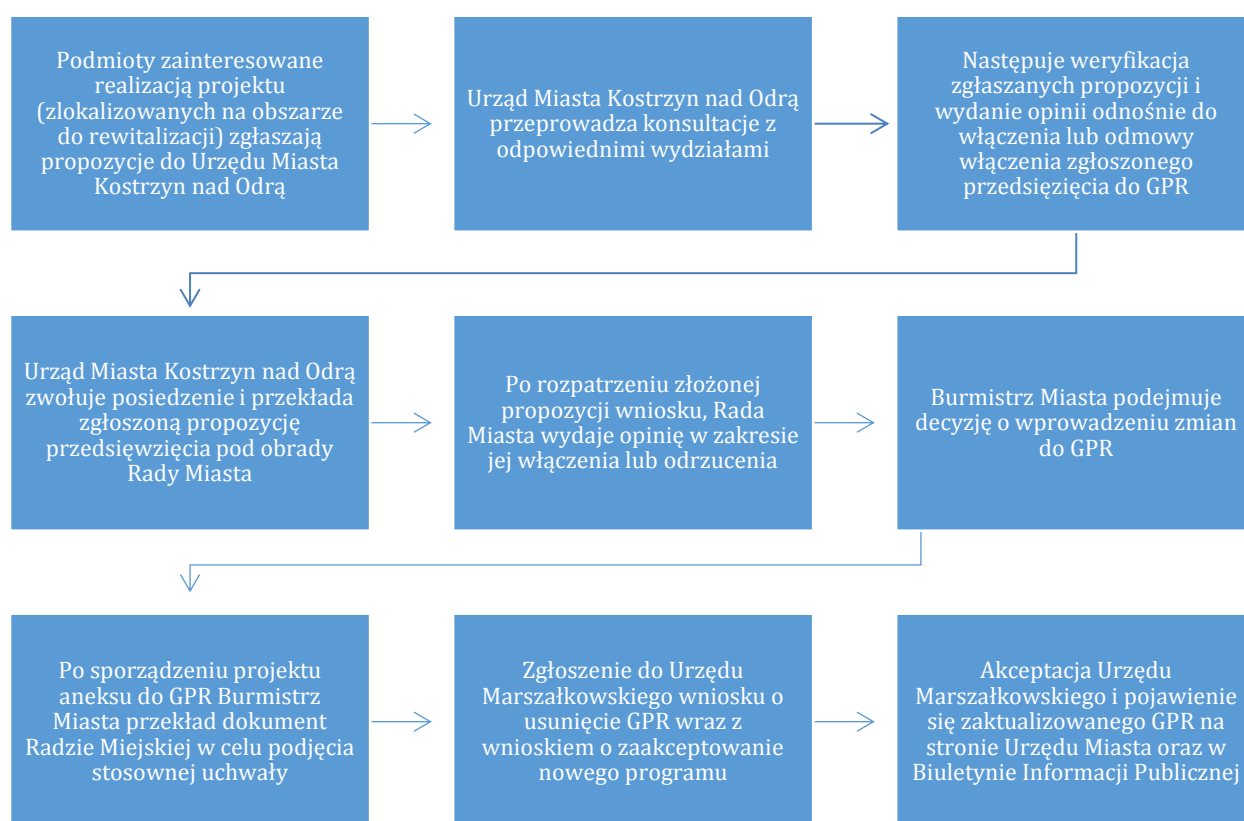
12.1. Aktualizacja GPR

Istotną kwestią przy tworzeniu Gminnego Programu Rewitalizacji jest uwzględnienie jego procesu aktualizacji. Pozwoli to na wszelkie modyfikacje w dokumencie, które będą wynikać wyłącznie ze zmian w bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej miasta. Ponadto, wszystkie zaplanowane działania są określone na podstawie analizy potrzeb i zidentyfikowanych deficytów na obszarze wsparcia. Wpisują się one w zakres publicznych i niepublicznych zadań samorządu gminnego zgodnie z *Ustawą z dnia 8 marca 1990r. o Samorządzie Gminnym uzupełnioną obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 2016 roku (Dz.U. 2016 poz.446)*. **Jednostką uzupełniającą proces rewitalizacji, będącą jednocześnie głosem społeczności lokalnej jest Rada Miasta Kostrzyn nad Odrą.** Kompetencje jednostki regulowane są za pomocą powszechnie obowiązujących aktów prawnych, aktów wykonawczych oraz Statutu Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą. Dodatkowo Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Kostrzyn nad Odrą oraz każda jego aktualizacja wymaga przyjęcia stosownej uchwały Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą.

W zakresie propozycji nowych przedsięwzięć zgłaszanych do GPR stosowana będzie następująca ścieżka postępowania:

Rysunek 21. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

12. System Monitoringu i oceny GPR

13.1. Monitoring

Fundamentem systemu monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą jest pozyskanie i zestawienie niezbędnych danych, w tym danych demograficznych oraz gromadzonych przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta w Kostrzynie nad Odrą, zaangażowane w program rewitalizacji. Gromadzenie tych danych powinno odbywać się na poziomie adresowym, z możliwością agregacji dla obszaru rewitalizacji.

System monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji powinien zawierać dane dotyczące sfery społeczno – ekonomicznej oraz przestrzenno – technicznej. Dane zbierane w systemie powinny w sposób ciągły umożliwiać przeprowadzenie analizy i corocznego raportu obrazującego postęp w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Agregowane i analizowane dane posłużą do monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do celów strategicznych, operacyjnych, kierunków interwencji oraz poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

System monitoringu polegać będzie na analizie zmian zachodzących podczas realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w ramach wypracowanych obszarów strategicznych. Monitoring powinien być prowadzony wielopłaszczyznowo (efekty społeczne, ekonomiczne oraz analiza zmian przestrzenno-funkcjonalnych) oraz dostarczać informacji na temat postępów w osiągnięciu przyjętych celów.

Monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą polegać będzie na dwóch etapach:

1. Corocznych raportach w formie sprawozdań z realizacji celów, zawierających informację na temat podejmowanych działań, realizowanych przedsięwzięciach, stopnia ich realizacji oraz ich efektów końcowych.
2. Analizie wskaźnikowej, której celem będzie określenie poziomu korelacji podejmowanych projektów rewitalizacyjnych z procesami społeczno – gospodarczymi w Kostrzynie nad Odrą.

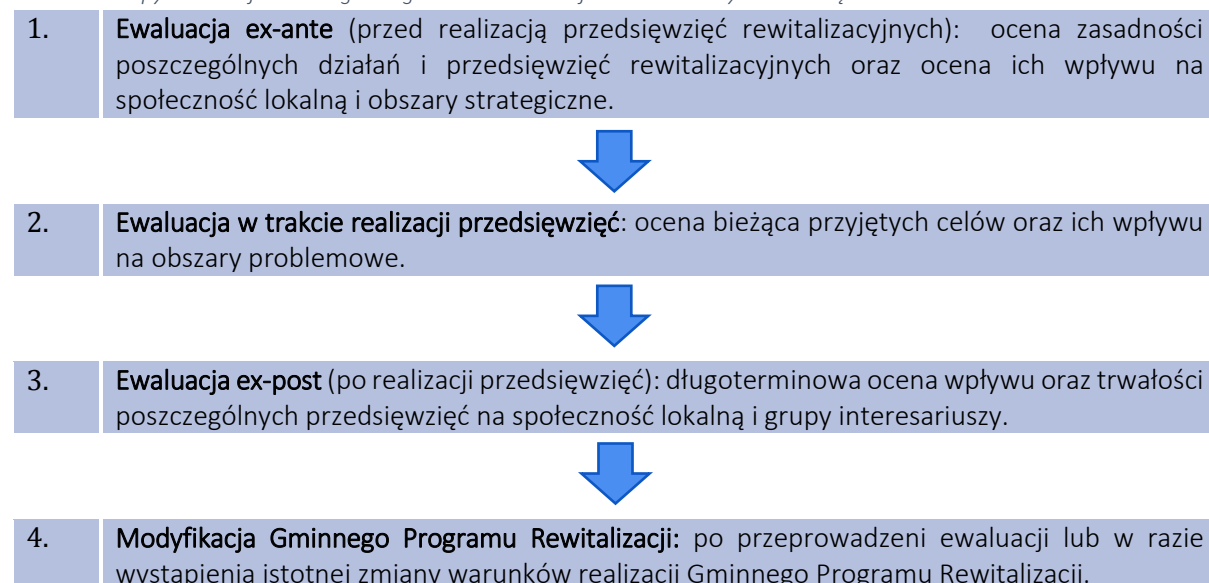
13.2. Ewaluacja

Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą opiera się na analizie wpływu przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania społeczno -gospodarczego interesariuszy Miasta oraz dekoncentracji negatywnych zjawisk na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

Ewaluacja GPR prowadzona będzie etapowo:

Tabela 10 Etapy ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą

Źródło: Opracowanie własne

Ocena procesu rewitalizacji będzie prowadzona na trzech poziomach:

1. Wskaźnikach dla obszaru rewitalizacji,
2. Wskaźnikach produktu,
3. Wskaźnikach rezultatu.

Tabela 11 Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji GPR Miasta Kostrzyn nad Odrą

Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji	
1	Liczba mieszkańców
2	Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy ze względu na płeć i wiek
3	Liczba osób bezrobotnych
4	Liczba przestępstw
5	Liczba osób uzależnionych od alkoholu
6	Liczba osób dotknięta bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (rodzina wielodzietna)
7	Liczba osób dotknięta bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (rodzina niepełna)
8	Liczba osób dotknięta bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego
9	Liczba osób niepełnosprawnych
10	Liczba osób dotknięta problemem ubóstwa
11	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych
12	Liczba organizacji pozarządowych i klubów sportowych
13	Liczba pustostanów
14	Liczba cudzoziemców

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 12 Wskaźniki produktu GPR Miasta Kostrzyn nad Odrą

Wskaźniki produktu	
1	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego ogółem (Cel 1.1.) Liczba projektów wspierających osoby z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (Cel 1.1.)
2	Liczba projektów z zakresy zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży (Cel 1.2.)
3	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla osób starszych (Cel 1.3.)
4	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla osób z niepełnosprawnością (Cel 1.3.)
5	Liczba projektów z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych (Cel 1.5.)
6	Liczba projektów z wsparcia rodzin dysfunkcyjnych (Cel 1.4.)
7	Liczba projektów dotyczących zwiększenia szans rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez wzmocnienie kompetencji społecznych i edukacyjnych rodziców oraz nauczycieli (Cel 1.4.)
8	Liczba projektów zwiększających kwalifikacje zawodowe mieszkańców (Cel 1.5.)
9	Liczba projektów dotyczących tworzenia korzystnych warunków dla przedsiębiorców i potencjalnych inwestorów (Cel 2.1.)
10	Liczba projektów dotyczących rozwoju i promocji przedsięwzięć z zakresu podnoszenia kompetencji przedsiębiorców i stymulacji przedsiębiorczości wśród mieszkańców (Cel 2.1.)
11	Liczba projektów poprawiających stan infrastruktury technicznej i budynków mieszkalnych oraz dostosowujących ją do potrzeb mieszkańców (Cel 3.3.)
12	Liczba projektów dotyczących rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej (Cel 3.2.)
13	Liczba projektów dotyczących rozwoju i modernizacji infrastruktury rekreacyjno-sportowej (Cel 3.4.)
14	Liczba projektów dotyczących utworzenia infrastruktury społeczno-kulturalno-edukacyjnej (Cel 3.3.)
15	Liczba projektów z zakresu pobudzenia aktywności sportowej i rekreacyjnej mieszkańców m.in. poprzez promocję oferty sportowej i rekreacyjnej (Cel 3.4.)

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 13 Wskaźniki rezultatu GPR Miasta Kostrzyn nad Odrą

Wskaźniki rezultatu	
1	Liczba interesariuszy Programu, którym udzielono wsparcia
2	Liczba mieszkańców zaangażowanych w proces rewitalizacji miasta (w tym biorących udział w konsultacjach, badaniach ewaluacyjnych)
3.	Liczba uczestników inicjatyw lokalnych, którym udzielono wsparcia w ramach realizacji Programu
4	Liczba miejsc aktywności lokalnej utworzonych na terenie obszaru rewitalizacji
5	Powierzchnia uporządkowanych przestrzeni publicznych
6	Powierzchnia przestrzeni publicznych, którym nadano nowe funkcje
7	Powierzchnia nowo utworzonych przestrzeni publicznych
8	Długość zmodernizowanej i rozbudowanej infrastruktury technicznej
9	Liczba gospodarstw domowych korzystających z infrastruktury technicznej i komunalnej
10.	Liczba zmodernizowanych lub nowopowstałych budynków o charakterze społecznym
11	Liczba wyremontowanych i zmodernizowanych budynków mieszkalnych
12	Powierzchnia obszaru objętego systemem oświetlenia
13	Liczba zmodernizowanych bądź nowych obiektów sportowo-reakcyjnych
14	Liczba mieszkańców objętych programami podnoszenia kwalifikacji zawodowych

15	Liczba nowych miejsc pracy powstałych w wyniku realizacji Programu
16	Liczba nowych firm działających w branży turystycznej i kulturalnej, powstałych w wyniku realizacji Programu
17.	Liczba wypromowanych przedsięwzięć turystycznych i kulturalnych, związanych z realizacją Programu
18	Liczba przedsięwzięć aktywizujących społeczności lokalne
19	Liczba dzieci i młodzieży objętych systemem wsparcia z zakresu działań edukacyjnych, profilaktycznych, opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych
20.	Liczba rodziców biorących udział w szkoleniach i warsztatach zwiększających ich kompetencje społeczne i edukacyjne
21	Powierzchnia przestrzeni publicznych i obiektów użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb seniorów, osób niepełnosprawnych, rodzin z małymi dziećmi

Źródło: Opracowanie własne.

13. Niezbędne zmiany w dokumentach strategicznych Miasta Kostrzyn nad Odrą

Ustawa przewiduje możliwość wprowadzenia gminnym programem rewitalizacji zmian w gminnych dokumentach strategicznych i wynikających z nich aktach prawa miejscowego.

14.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016 – 2026 nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

14.2. Zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Od 2015 roku trwają prace nad zmianą, przyjętego uchwałą nr XLII/317/10 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 17 czerwca 2010 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Do aktualizacji przystąpiono uchwałą Nr XI/68/15 Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga aktualizacji w zakresie wyznaczenia obszarów wymagających przekształceń, w tym określenia

terenów przeznaczonych do rewitalizacji zgodnie z Gminnym Programem Rewitalizacji tj. obejmujących następujące Strefy:

- Strefa I: Obszar położony w północno – wschodniej części miasta, w skład którego wchodzi: Osiedle Leśne, ul. Prosta, ul. Sportowa.
- Strefa II: Obszar ograniczony ulicami: Osiedle Słowiańskie, Władysława Sikorskiego, Piastowska.
- Strefa III: Obszar położony w centralnej części miasta, w skład którego wchodzi ulice: Dworcowa, Osiedle Mieszka I, Niepodległości.
- Strefa IV: Obszar położony w centralnej części miasta z ulicami: Adama Mickiewicza, Tadeusza Kościuszki, Osiedlowa, Osiedle „B”, Osiedle „C”, Krótka, Mikołaja Kopernika.
- Strefa VI: Obszar ograniczony ulicami: Jodłowa, Dębowa, Zaułek Klonowy, Wojska Polskiego, Saperska, Osiedle Kolejowe, Generała Tadeusza Kutrzeby, Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

W ramach wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji planowane jest podjęcie szeregu działań, które mogą oddziaływać na zagospodarowanie przestrzennego obszaru rewitalizacji. Rekomenduje się więc sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarach przeznaczonych do rewitalizacji, dla których dotychczas te akty prawa miejscowego nie istniały (Strefa II, III) i zawarcie takiego zapisu w Studium.

14. Spis tabel i rysunków

Tabela 1 Zestawienie obszarów zdegradowanych.....	12
Tabela 2 Obszar wybrany do rewitalizacji	14
Tabela 3 Wykaz budynków mieszkalnych na terenie obszaru rewitalizacji (dane pozyskane przez Referatu Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą)	35
Tabela 4 Koncentracja negatywnych zjawisk na terenie Miasta Kostrzyn nad Odrą	38
Tabela 5 Skrócona analiza SWOT obszaru rewitalizacji	44
Tabela 6 Wpływ projektów na aspekty problemowe	111
Tabela 7 Szacunkowy czas realizacji poszczególnych projektów	115
Tabela 8 Szacowana wartość poszczególnych projektów	116
Tabela 9 Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania.....	122
Tabela 10 Etapy ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą.....	126
Tabela 11 Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji GPR Miasta Kostrzyn nad Odrą	126
Tabela 12 Wskaźniki produktu GPR Miasta Kostrzyn nad Odrą	127
Tabela 13 Wskaźniki rezultatu GPR Miasta Kostrzyn nad Odrą	127
Rysunek 1 Rozmieszczenie obszarów zdegradowanych.....	13
Rysunek 2 Rozmieszczenie obszarów wybranych do rewitalizacji.....	16
Rysunek 3 Koncentracja zjawiska dot. rodzin wielodzietnych na obszarze rewitalizacji	20
Rysunek 4 Koncentracja zjawiska dot. ubóstwa lokalnej społeczności na obszarze rewitalizacji	22
Rysunek 5 Koncentracja zjawiska dot. bezrobocia na obszarze rewitalizacji	23
Rysunek 6 Koncentracja zjawiska dot. problemów wychowawczych na obszarze rewitalizacji	26
Rysunek 7 Koncentracja zjawiska dot. uzależnienia od alkoholu na obszarze rewitalizacji	27
Rysunek 8 Koncentracja zjawiska dot. osób z niepełnosprawnością na obszarze rewitalizacji	29
Rysunek 9 Koncentracja zjawiska dot. osób z niepełnosprawnością i osób starszych z niepełnosprawnością na obszarze rewitalizacji	30
Rysunek 10 Ewidencja budynków zawierających azbest na obszarze rewitalizacji	32
Rysunek 11 Obszar rewitalizacji w świetle występowania obszarów o szczególnym znaczeniu środowiskowym.....	33

Rysunek 12 Układ drogowy śródmiejskiej części Miasta.....	34
Rysunek 13 Lokalizacja obszarów w ramach KSSSE	39
Rysunek 14 Nowe miejsca pracy w poszczególnych SSE w Polsce w 2016r.....	40
Rysunek 15 Utrzymane miejsca pracy w poszczególnych SSE w Polsce w 2016 r.	40
Rysunek 16 Liczba podmiotów gospodarczych rejestrowanych w Mieście Kostrzyn nad Odrą od momentu utworzenia rejestru REGON w poszczególnych strefach	41
Rysunek 17 Nasycenie negatywnych zjawisk w Mieście Kostrzyn nad Odrą.....	45
Rysunek 18 Projektowany system ścieżek rowerowych w Mieście Kostrzyn nad Odrą	82
Rysunek 19 Lokalizacja projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych na mapie Miasta Kostrzyn nad Odrą	108
<i>Rysunek 20 Wzajemne relacje i role komórek organizacyjnych Gminy, interesariuszy i beneficjentów zewnętrznych</i>	<i>122</i>
Rysunek 21. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji	124

